

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI

YARGI MEVZUATI BÜLTENİ

Bültenin Kapsadığı Tarihler 08 – 14 Ocak 2008	Yayımlandığı Tarih 15 Ocak 2008	Sayı 358
---	---	--------------------

İÇİNDEKİLER

- [Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#)
(R.G. 9 Ocak 2008 – 26751)
- [Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik](#)
(R.G. 9 Ocak 2008 – 26751)
- [Adli ve İdarî Yargıda Hâkim ve Savcı Adaylığı Yazılı Sınav, Mülâkat ve Atama Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik](#)
(R.G. 12 Ocak 2008 – 26754)
- [Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulundan Birinci Dereceye Yükselmiş Olup, 31.12.2007 Tarihi İtibariyle Birinci Sınıfa Ayrılma İncelemesine Tâbi Tutulacak Olan Adli Yargı Hâkim, Cumhuriyet Başsavcısı ve Savcıları ile İdarî Yargı Hâkimlerinin Adlarını Belirtir Liste](#) (R.G. 9 Ocak 2008 – 26751)
- [Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulundan 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 21 inci Maddesine Göre 2 Yıllık Yükselme Sürelerini Aldıkları Aylıkta Aralık 2007 Dönemi Sonuna Kadar Bitiren Adli Yargı Hâkim, Cumhuriyet Başsavcısı ve Savcıları ile İdarî Yargı Hâkimlerinin Adlarını Belirtir Liste](#)
(R.G. 9 Ocak 2008 – 26751)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Sevgi Yılmaz/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Şahin Çağdaş/Türkiye\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Nalbant/Türkiye\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Hasan Ceylan/Türkiye\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Çelik ve Diğerleri/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Tüzel/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Mehmet Fehmi Işık/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Hayrettin Kambur/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Münevver Canbolat ve Diğerleri/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Emin Sever/Türkiye Davası\)](#)
- [Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanuna İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ \(Sıra Numarası: 2008/1\)](#)
(R.G. 8 Ocak 2008 – 26750)

- [Maliye Bakanlığından Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği Genel Tebliği \(Sayı: 1\)](#) (R.G. 10 Ocak 2008 – 26752)
- [Maliye Bakanlığından 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği \(Sıra No: 1\)](#) (R.G. 10 Ocak 2008 – 26752)
- [Maliye Bakanlığından 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği \(Sıra No: 2\)](#) (R.G. 11 Ocak 2008 – 26753)
- [Personel Genel Müdürlüğünden “Yardım Kampanyası Konulu Duyuru](#)
- [Resmî Gazete’de Düzeltme](#) (R.G. 10 Ocak 2008 – 26752)

 [İçindekilere dön](#)

Yönetmelikler

Karar Sayısı : 2007/12991

Ekli “Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”in yürürlüğe konulması; Devlet Bakanlığının 16/11/2007 tarihli ve 17459 sayılı yazısı üzerine, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 217 sayılı Devlet Personel Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre, Bakanlar Kurulu’nca 30/11/2007 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Abdullah GÜL
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN

Başbakan

C. ÇİÇEK

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bakanı

M. BAŞESGİOĞLU

H. YAZICI

N. EKREN

M. AYDIN

K. TÜZMEN

N. ÇUBUKÇU

M. ŞİMŞEK

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

M. S. YAZICIOĞLU

M. A. ŞAHİN

M. V. GÖNÜL

B. ATALAY

Devlet Bakanı

Adalet Bakanı

Millî Savunma Bakanı

İçişleri Bakanı

A. BABACAN
Dışişleri Bakanı
Bakanı

R. AKDAĞ
Sağlık Bakanı
Bakanı

M. Z. ÇAĞLAYAN
Sanayi ve Ticaret Bakanı
ve Orman Bakanı

M. Z. ÇAĞLAYAN
Maliye Bakanı V.

B. YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

M. H.GÜLER

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

H. ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı

M. M. EKER
Tarım ve Köyişleri Bakanı

E. GÜNAY

Kültür ve Turizm Bakanı

F. N. ÖZAK
Bayındırlık ve İskân

F. ÇELİK
Çalışma ve Sos. Güv.

V. EROĞLU

Çevre

KAMU GÖREVLERİNE İLK DEFA ATANACAKLAR İÇİN YAPILACAK SINAVLAR HAKKINDA GENEL YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1 – 18/3/2002 tarihli ve 2002/3975 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmeliğin ek 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 2 – Bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde yapılan merkezi yerleştirme sonucu B grubuna ait herhangi bir kadro veya pozisyona yerleştirilen adaylar, daha sonraki personel alımları için yerleştirmelerine esas alınan puanla başvuruda bulunamazlar.”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin ek 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Olimpiyat Oyunları, Parolimpik Oyunları, Üniversiad Oyunları, Akdeniz Oyunları ile Dünya Askeri Oyunlarında ferdi ve takım müsabakalarında ilk üç dereceye girenlerin,

b) Uluslararası Olimpiyat Komitesinin tanıdığı spor dallarının büyükler kategorisinde Dünya veya Avrupa şampiyonaları ile Uluslararası Askeri Sporlar Konseyince yapılan Dünya ve Avrupa Şampiyonalarında ilk üç dereceye girenlerin,”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 7 – Bu Yönetmelik ile değiştirilen ek 2 nci madde, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden sonra yapılan sınavlara katılan adaylar hakkında uygulanır.”

MADDE 4 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5 – Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

[R.G. 9 Ocak 2008 – 26751]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Karar Sayısı : 2007/13012

Ekli “Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik”in yürürlüğe konulması; Maliye Bakanlığının 3/10/2007 tarihli ve 11032 sayılı yazısı üzerine, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun 27 nci maddesine göre, Bakanlar Kurulu’nca 10/12/2007 tarihinde kararlaştırılmıştır.

SUÇ GELİRLERİNİN AKLANMASININ VE TERÖRÜN FİNANSMANININ ÖNLENMESİNE DAİR TEDBİRLER HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun uygulanmasına yönelik olarak; suç gelirlerinin aklanmasının ve terörün finansmanının önlenmesi amacıyla yükümlüler, yükümlülükler, yükümlülüklerle uyumun denetimi, gümrük idaresine açıklama yapılması ve diğer tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Hukuki dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, 5549 sayılı Kanunun 27 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Aktarmalı muhabir hesap: Muhabirlik ilişkisi kapsamında yabancı ülkede yerleşik bir finansal kuruluş tarafından Türkiye’de yerleşik bir finansal kuruluştaki açılan ve yabancı finansal kuruluşun müşterilerine çek yazma imkânı da tanıyan hesap türünü,

b) Bakanlık: Maliye Bakanlığını,

c) Başkanlık: Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığını,

ç) Başkan: Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanı,

d) Denetim elemanı: Maliye Müfettişi, Hesap Uzmanı, Gümrük Müfettişi, Gelirler Kontrolörü, Bankalar Yeminli Murakıbbı, Hazine Kontrolörü, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Uzmanı ve Sermaye Piyasası Kurulu Uzmanını,

e) Elektronik transfer: Gönderen adına bir finansal kuruluştan başka bir finansal kuruluştaki alıcıya elektronik araçlar kullanılmak suretiyle belli tutardaki para ve menkul kıymetin gönderilmesi amacıyla yapılan işlemi,

f) Finansal kuruluş: Bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ila (h) bentlerinde sayılan yükümlüler ile bankacılık faaliyetleriyle sınırlı olarak Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğünü,

g) Kanun: 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunu,

ğ) Malvarlığı: Para, değeri para ile temsil edilebilen taşınır veya taşınmaz, maddi veya gayri maddi her türlü mal ve haklar ile bunlar üzerindeki hakları tevsik eden her türlü yasal belge veya araçları,

h) Gerçek faydalanıcı: Yükümlü nezdinde adına işlem yapılan gerçek kişi, tüzel kişi veya tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri kontrolünde bulunduran ya da bunlara ait hesap ya da işlemin nihai faydalanıcısı durumunda olan gerçek kişi veya kişileri,

ı) Riskli ülkeler: Aklama ve terörün finansmanının önlenmesi konusunda yeterli düzenlemelere sahip olmayan, bu suçlarla mücadele konusunda işbirliği yapmayan veya yetkili uluslararası kuruluşlarca riskli kabul edilen ülkelere Bakanlıkça duyurulanları,

i) Sürekli iş ilişkisi: Yükümlü ile müşteri arasında hesap açılması, kredi veya kredi kartı verilmesi, kiralık kasa, finansman, faktoring, finansal kiralama gibi hizmetler nedeniyle kurulan, niteliği itibarıyla devamlılık unsuru taşıyan iş ilişkisini,

j) Tabela banka: Herhangi bir ülkede fiziki bir hizmet ofisi bulunmayan, tam gün çalışan personel istihdam etmeyen ve bankacılık işlemleri ile kayıtları açısından resmi bir otoritenin denetimine ve iznine tabi olmayan bankayı,

k) Uyum görevlisi: Kanun ve Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan mevzuatla getirilen yükümlülüklerle uyumu sağlamak amacıyla, yükümlülerce tayin edilen gerekli yetkiyle donatılmış görevliyi,

l) Yolcu: Geçerli pasaport veya pasaport yerini tutan belgeler taşıyan ve Türkiye’ye girmek veya Türkiye’den çıkmak üzere giriş ve çıkış kapılarına gelen kişileri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Yükümlüler

Yükümlü

MADDE 4- (1) Kanunun uygulanmasında yükümlü, aşağıda sayılanlar ile bunların şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimleridir:

- a) Bankalar.
- b) Bankalar dışında banka kartı veya kredi kartı düzenleme yetkisini haiz kuruluşlar.
- c) Kambiyo mevzuatında belirtilen yetkili müesseseler.
- ç) Ödünç para verme işleri hakkındaki mevzuat kapsamındaki ikrazatçılar, finansman ve faktoring şirketleri.
- d) Sermaye piyasası aracı kurumları ve portföy yönetim şirketleri.
- e) Yatırım fonu yöneticileri.
- f) Yatırım ortaklıkları.
- g) Sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri.
- ğ) Finansal kiralama şirketleri.
- h) Sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde takas ve saklama hizmeti veren kuruluşlar.
- ı) Saklama hizmeti ile sınırlı olmak üzere İstanbul Altın Borsası Başkanlığı.
- i) Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü ile kargo şirketleri.
- j) Varlık yönetim şirketleri.
- k) Kıymetli maden, taş veya mücevher alım satımı yapanlar.
- l) Cumhuriyet altın sikkeleri ile Cumhuriyet ziynet altınlarını basma faaliyeti ile sınırlı olmak üzere Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü.
- m) Kıymetli madenler borsası aracı kuruluşları.
- n) Ticaret amacıyla taşınmaz alım satımıyla uğraşanlar ile bu işlemlere aracılık edenler.
- o) İş makineleri dâhil her türlü deniz, hava ve kara nakil vasıtalarının alım satımı ile uğraşanlar.
- ö) Tarihi eser, antika ve sanat eseri alım satımı ile uğraşanlar veya bunların müzayedeciliğini yapanlar.
- p) Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü, Türkiye Jokey Kulübü ve Spor Toto Teşkilat Başkanlığı dâhil talih ve bahis oyunları alanında faaliyet gösterenler.
- r) Spor kulüpleri.
- s) Noterler.
- ş) Savunma hakkı bakımından diğer kanun hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 35 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki işlerden taşınmaz alım satımı, şirket, vakıf ve dernek kurulması, idaresi ve devredilmesi gibi işlerle sınırlı olmak üzere serbest avukatlar.
- t) Şirket, vakıf ve dernek kurulması, idaresi ve devredilmesi gibi işlerle sınırlı olmak üzere, bir işverene bağlı olmaksızın çalışan serbest muhasebeci ve serbest muhasebeci mali müşavirler ile yeminli mali müşavirler.

(2) Merkezi Türkiye’de bulunan yükümlünün yurt dışındaki şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimleri, faaliyet gösterdikleri ülkenin mevzuatı ve yetkili otoritelerinin izin verdiği ölçüde bu Yönetmelik hükümlerini uygulamak zorundadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Müşterinin Tanınmasına İlişkin Esaslar

Kimlik tespiti

MADDE 5- (1) Yükümlüler;

- a) Sürekli iş ilişkisi tesisinde tutar gözetmeksizin,
 - b) İşlem tutarı ya da birbiriyle bağlantılı birden fazla işlemin toplam tutarı yirmibin YTL veya üzerinde olduğunda,
 - c) Elektronik transferlerde işlem tutarı ya da birbiriyle bağlantılı birden fazla işlemin toplam tutarı ikibin YTL veya üzerinde olduğunda,
 - ç) Hayat sigortası sözleşmelerine ilişkin işlemlerde bir yıl içinde ödenecek prim tutarı toplamı iki bin veya tek primli olup prim tutarı beşbin YTL veya üzerinde olduğunda,
 - d) Şüpheli işlem bildirimini gerektiren durumlarda tutar gözetmeksizin,
 - e) Daha önce elde edilen müşteri kimlik bilgilerinin yeterliliği ve doğruluğu konusunda şüphe olduğunda tutar gözetmeksizin,
- kimliğe ilişkin bilgileri almak ve bu bilgilerin doğruluğunu teyit etmek suretiyle müşterilerinin ve müşterileri adına veya hesabına hareket edenlerin kimliğini tespit etmek zorundadır.

(2) Kimlik tespiti, iş ilişkisi tesisinden veya işlem yapılmadan önce tamamlanır.

(3) Kimlik tespiti sırasında alınan adres ve diğer iletişim bilgilerinin teyidi, işlemin yapılmasından itibaren en geç on iş günü içinde yapılır.

Gerçek kişilerde kimlik tespiti

MADDE 6- (1) Gerçek kişilerin kimlik tespitinde; ilgilinin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyruğu, Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, kimlik belgesinin türü ve numarası, adresi ve imza örneği, varsa telefon numarası, faks numarası, elektronik posta adresi ile iş ve mesleğine ilişkin bilgiler alınır.

(2) İlgilinin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyruğu ve kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgilerin doğruluğu;

- a) Türk uyruklular için T.C. nüfus cüzdanı, T.C. sürücü belgesi veya pasaport,
 - b) Türk uyruklu olmayanlar için pasaport, ikamet belgesi veya Bakanlıkça uygun görülen kimlik belgesi,
- üzerinden teyit edilir. Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere teyide esas kimlik belgelerinin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

(3) Sürekli iş ilişkisi tesisinde beyan edilen adresin doğruluğu; yerleşim yeri belgesi, ilgili adına düzenlenmiş elektrik, su, doğalgaz, telefon gibi abonelik gerektiren bir hizmete ilişkin olan ve işlem tarihinden önceki üç ay içinde düzenlenmiş fatura, herhangi bir kamu kurumu tarafından verilen belge veya Başkanlıkça uygun görülen diğer belge ve yöntemlerle teyit edilir. Teyide esas belgelerin okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut belgeye ait ayırt edici bilgiler kaydedilir.

(4) Telefon ve faks numarası ile elektronik posta adresinin doğruluğunun teyidi, bu araçları kullanarak ilgiliyle irtibat kurmak suretiyle yapılır.

Ticaret siciline kayıtlı tüzel kişilerde kimlik tespiti

MADDE 7- (1) Ticaret siciline kayıtlı tüzel kişilerin kimlik tespitinde; tüzel kişinin unvanı, ticaret sicil numarası, vergi kimlik numarası, faaliyet konusu, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresi ile tüzel kişiliği temsile yetkili kişinin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyruğu ve Türk vatandaşları için

T.C. kimlik numarası, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler ile imza örneği alınır.

(2) Tüzel kişiliğin unvanı, ticaret sicil numarası, faaliyet konusu ve adresinin teyidi ticaret siciline tescile dair belgeler; vergi kimlik numarasının teyidi ise Gelir İdaresi Başkanlığının ilgili birimi tarafından düzenlenen belgeler üzerinden yapılır.

(3) Tüzel kişiyi temsile yetkili kişilerin kimlik bilgilerinin doğruluğu, 6 ncı maddede belirtilen kimlik belgeleri; temsil yetkileri ise tescile dair belgeler üzerinden teyit edilir.

(4) Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere, teyide esas belgelerin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

(5) Finansal kuruluşlar sürekli iş ilişkisi tesisinde, ilgili ticaret sicil memurluğu kayıtlarına başvurmak veya Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin veri tabanından sorgulama yapmak suretiyle kendilerine sunulan tescil belgelerinde yer alan bilgilerin güncelliğini ve doğruluğunu teyit eder.

(6) Tüzel kişiliğin telefon ve faks numarası ile elektronik posta adresinin doğruluğunun teyidi, bu araçları kullanarak ilgiliyle irtibat kurmak suretiyle yapılır.

(7) Mevcut bir sürekli iş ilişkisi kapsamında, tüzel kişiyi temsile yetkili kişinin yazılı talimatıyla tüzel kişi adına işlem talep edilmesi durumunda, talimatın şirket yetkilisine ait olduğundan emin olmak kaydıyla, şirketi temsile yetkili kişinin kimlik bilgilerinin doğruluğu, kimlik belgelerinde yer alan bilgileri içeren noter onaylı imza sirküleri üzerinden teyit edilebilir.

Dernek ve vakıflarda kimlik tespiti

MADDE 8- (1) Derneklerin kimlik tespitinde; derneğin adı, amacı, kütük numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresine ilişkin bilgiler ile derneği temsile yetkili kişinin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyruğu, Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler alınır. Derneğin adı, amacı, kütük numarası ve adres bilgileri, dernek tüzüğü ile dernek kütüğündeki kayda ilişkin belgeler; derneği temsile yetkili kişilerin kimlik bilgilerinin doğruluğu, 6 ncı maddede belirtilen kimlik belgeleri; temsil yetkisi ise temsile yetkili olduğuna dair belgeler üzerinden teyit edilir.

(2) Vakıfların kimlik tespitinde; vakfın adı, amacı, merkezi sicil kayıt numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresine ilişkin bilgiler ile temsile yetkili kişinin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyruğu, Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler alınır. Vakfın adı, amacı, merkezi sicil kayıt numarası ve adres bilgileri, vakıf senedi ile Vakıflar Genel Müdürlüğünde tutulan sicile ilişkin belgeler; vakfı temsile yetkili kişilerin kimlik bilgilerinin doğruluğu, 6 ncı maddede belirtilen kimlik belgeleri; temsil yetkisi ise temsile yetkili olduğuna dair belgeler üzerinden teyit edilir.

(3) Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere teyide esas belgelerin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

(4) Vakıf ve derneklerin kimlik tespiti sırasında alınan telefon ve faks numarası ile elektronik posta adresine ilişkin bilgilerin doğruluğunun teyidi bu araçları kullanarak ilgiliyle irtibat kurmak suretiyle yapılır.

(5) Yabancı dernek ve vakıfların Türkiye'deki şube ve temsilciliklerinin kimlik tespiti, İçişleri Bakanlığındaki kayda ilişkin belgeler esas alınmak suretiyle yapılır.

Sendika ve konfederasyonlarda kimlik tespiti

MADDE 9- (1) Sendika ve konfederasyonların kimlik tespitinde; bu kuruluşların adı, amacı, sicil numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresi ile sendika veya konfederasyonu temsile yetkili kişilerin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyruğu, Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler alınır. Alınan bilgiler, bu kuruluşların tüzükleri ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge çalışma müdürlüklerinde tutulan sicile esas diğer belgeler; bu kuruluşları temsile yetkili kişilerin kimlikleri, 6 ncı maddede belirtilen kimlik belgeleri; temsil yetkisi ise tescile dair belgeler veya temsile yetkili olduğuna dair belgeler üzerinden teyit edilir.

(2) Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere teyide esas belgelerin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

(3) Sendika ve konfederasyonların kimlik tespiti sırasında alınan telefon ve faks numarası ile elektronik posta adresine ilişkin bilgilerin doğruluğunun teyidi, bu araçları kullanarak ilgiliyle irtibat kurmak suretiyle yapılır.

Siyasi partilerde kimlik tespiti

MADDE 10- (1) Siyasi parti teşkilatının kimlik tespitinde; siyasi partinin ilgili biriminin adı, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresi ile temsile yetkili kişinin adı ve soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyruğu, Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler alınır. Siyasi partilerin ilgili biriminin adı ve adresi, tüzükleri; temsile yetkili kişinin kimliği, 6 ncı maddede belirtilen kimlik belgeleri; yetki durumları ise temsile yetkili olduğuna dair belgeler üzerinden teyit edilir.

(2) Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere teyide esas belgelerin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

(3) Siyasi partilerin kimlik tespiti sırasında alınan telefon ve faks numarası ile elektronik posta adresine ilişkin bilgilerin doğruluğunun teyidi, bu araçları kullanarak ilgiliyle irtibat kurmak suretiyle yapılır.

Yurt dışında yerleşik tüzel kişilerde kimlik tespiti

MADDE 11- (1) Yurt dışında yerleşik tüzel kişilerin kimlik tespiti; Türkiye'de yerleşik tüzel kişiler için aranan belgelere ilgili ülkede tekabül eden belgelerin Türkiye Cumhuriyeti konsoloslukları tarafından onaylanan veya "Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi" çerçevesinde bu Sözleşmeye taraf ülke makamı tarafından tasdik şerhi düşülen örneklerinin noter onaylı Türkçe tercümeleri üzerinden yapılır.

Tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde kimlik tespiti

MADDE 12- (1) Apartman, site veya iş hanı yönetimi gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküller adına yapılan işlemlerde; teşekkülün adı, açık adresi ile varsa telefon numarası, faks numarası ve elektronik posta adresi ile teşekkülü temsile yetkili kişinin adı ve soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyuşu, Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler alınır. Teşekkül adına hareket eden kişinin kimlik bilgilerinin doğruluğu, 6 ncı maddede belirtilen kimlik belgeleri; teşekküle ait bilgiler ile teşekkül adına hareket eden kişinin yetki durumu ise noter onaylı karar defteri üzerinden teyit edilir.

(2) Tüzel kişiliği olmayan iş ortaklıkları gibi teşekküllerin kimlik tespitinde; ortaklığın adı, amacı, faaliyet konusu, vergi kimlik numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresine ilişkin bilgiler alınır. Ortaklığın adı, amacı, faaliyet konusu ve adresine ilişkin bilgilerin doğruluğu, noter onaylı ortaklık sözleşmesi; vergi kimlik numarası, Gelir İdaresi Başkanlığının ilgili birimi tarafından düzenlenen belgeler; ortaklık adına işlem talep eden kişilerin kimliği, 6 ncı maddede belirtilen kimlik belgeleri; yetki durumları ise temsile yetkili olduğuna dair belgeler üzerinden teyit edilir.

(3) Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere teyide esas belgelerin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

(4) Tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin kimlik tespiti sırasında alınan telefon ve faks numarası ile elektronik posta adresine ilişkin bilgilerin doğruluğunun teyidi, bu araçları kullanarak ilgiliyle irtibat kurmak suretiyle yapılır.

Kamu kurumlarında kimlik tespiti

MADDE 13- (1) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının müşteri olduğ u işlemlerde, bunlar adına işlem yapan kişinin kimliği 6 ncı maddeye göre tespit edilir. Yetki durumu ise mevzuata uygun olarak düzenlenmiş yetki belgesi üzerinden teyit edilir.

Başkası adına hareket edenlerde kimlik tespiti

MADDE 14- (1) Tüzel kişiler veya tüzel kişiliği olmayan teşekküller adına bunları temsile yetkili kimselerin yetkilendirdiğı kişilerce işlem talep edilmesi durumunda;

a) Tüzel kişiler veya tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin kimlik tespiti, 7 ila 12 ncı maddelere göre yapılır.

b) Tüzel kişi veya tüzel kişiliği olmayan teşekkülü temsile yetkili kimseler ile bunların yetkilendirdiğı kişinin kimlik tespiti, 6 ncı maddedeki usule göre yapılır. Temsile yetkili kişinin kimlik tespitinin 6 ncı maddedeki kimlik belgeleri üzerinden yapılamaması halinde tespit, kimlik belgelerinde yer alan bilgileri içermek ve noter onaylı olmak kaydıyla vekâletname veya imza sirküleri üzerinden yapılabilir.

c) Temsile yetkili olanlarca yetkilendirilen kişilerin yetki durumu noter onaylı vekâletname veya temsile yetkili olanlar tarafından verilmiş yazılı talimat üzerinden yapılır. Temsile yetkili kimselerin yazılı talimat üzerindeki imzaları bunlara ait noter onaylı imza sirküleri üzerindeki imzalar ile teyit edilir.

(2) İşlemlerin gerçek kişi müşteri adına başka bir kişi tarafından yapılması durumunda müşteri adına hareket eden kişinin kimlik tespiti 6 ncı maddeye göre yapılır. Ayrıca müşteri adına hareket eden kimsenin yetki durumu noter onaylı vekâletname üzerinden teyit edilir.

Adına hareket edilen müşterinin kimlik tespiti 6 ncı maddeye göre yapılamadığı durumda noter onaylı vekâletname üzerinden yapılır. Adına hareket edilen müşterinin daha önce yapılan işlemler nedeniyle kimlik tespitinin yapılmış olması durumunda talep edilen işlem, yazılı talimat üzerinde yer alan müşteri imzasının yükümlü nezdindeki imza ile teyit edilmesi kaydıyla, adına hareket edilen müşterinin yazılı talimatı ile yapılabilir.

(3) Küçükler ve kısıtlılar adına bunların kanuni temsilcileri tarafından yapılan işlemlerde mahkeme kararıyla veli tayin edilenler ile vasi ve kayyımların yetkisi, ilgili mahkeme kararının aslı veya noter tasdikli sureti üzerinden teyit edilir. Anne ve babaların reşit olmayan çocukları adına işlem talep etmeleri durumunda adına işlem talep edilen çocuk ve işlemi talep eden velinin 6 ncı maddeye göre kimliğinin tespiti yeterlidir.

(4) Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere teyide esas belgelerin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

Teyide esas belgelerin gerçekliğinin kontrol edilmesi

MADDE 15- (1) Yükümlüler 6 ila 14 üncü maddeler kapsamında alınan bilgilerin teyidi amacıyla kullanılan belgelerin gerçekliğinden şüphe duydukları durumda imkânların elverdiği ölçüde, belgeyi düzenleyen kişi ya da kuruma veya diğer yetkili mercilere başvurmak suretiyle belgenin gerçekliğini doğrular.

Müteakip işlemlerde kimlik tespiti

MADDE 16- (1) Daha önce usulüne uygun olarak kimliği tespit edilenlerin sürekli iş ilişkisi kapsamındaki müteakip işlemlerinde, kimliğe ilişkin bilgiler alınarak bu bilgiler yükümlüde bulunan bilgilerle karşılaştırılır. Alınan bilgilerin doğruluğundan şüpheye düşülmesi halinde bu bilgilerin doğruluğu, teyide esas kimlik belgelerinin veya bunların noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası bu belgelerde yer alan bilgilerin yükümlüde bulunan bilgilerle karşılaştırılması suretiyle yapılır.

Gerçek faydalanıcının tanınması ve tüzel kişilere özel dikkat gösterilmesi

MADDE 17- (1) Yükümlüler bir başkası hesabına hareket edilip edilmediğini ve işlemin gerçek faydalanıcısının kimliğini tespit etmek için gerekli tedbirleri alır. Bu kapsamda kendi adına ve fakat başkası hesabına hareket eden kimselere sorumluluklarını hatırlatmak amacıyla yükümlüler, gerekli duyuruları hizmet verdikleri tüm işyerlerine müşterilerin rahatça görebileceği şekilde asarlar. Finansal kuruluşlar ayrıca sürekli iş ilişkisi tesisinde başkası hesabına hareket edilip edilmediğine ilişkin müşterinin yazılı beyanını alır. Bu beyan müşteri sözleşmesinde belirtilebilir veya uygun formlar kullanılarak alınabilir.

(2) İşlemi talep eden kimse, bir başkası hesabına hareket ettiğini beyan ettiğinde, 6 ila 14 üncü maddelere göre işlemi talep edenin kimliği ve yetki durumu ile hesabına hareket edilenin kimliği tespit edilir.

(3) Finansal kuruluşlar ticaret siciline kayıtlı tüzel kişilerle sürekli iş ilişkisi tesisinde, tüzel kişiliğin yüzde yirmibeşi aşan hisseye sahip gerçek ve tüzel kişi ortaklarının kimliğini 6 ve 7 ncı maddelere göre tespit eder.

(4) Finansal kuruluşlar sürekli iş ilişkisi kapsamında müşterisi olan bir tüzel kişiliği gerçekte yöneten, kontrolünde veya sahipliğinde bulunduranlar hakkında doğru bilgilere ulaşmak için gerekli tedbirleri alır.

(5) Kişinin başkası hesabına hareket etmediğini beyan etmesine rağmen kendi adına ve fakat başkası hesabına hareket ettiğinden şüphelenilmesi halinde yükümlü gerçek faydalanıcıyı ortaya çıkarmak için makul araştırmayı yapar.

Özel dikkat gerektiren işlemler

MADDE 18- (1) Yükümlüler karmaşık ve olağandışı büyüklükteki işlemler ile görünürde makul hukuki ve ekonomik amacı bulunmayan işlemlere özel dikkat göstermek, talep edilen işlemin amacı hakkında yeterli bilgi edinmek için gerekli tedbirleri almak ve bu kapsamda elde edilen bilgi, belge ve kayıtları istenildiğinde yetkililere sunmak üzere muhafaza etmek zorundadır.

Müşteri durumunun ve işlemlerin izlenmesi

MADDE 19- (1) Finansal kuruluşlar, mesleği, iş geçmişi, mali durumu, hesapları, ticari faaliyetleri, yerleşik olduğu ülke ve ilgili diğer göstergeleri dikkate alarak müşterilerinin aklama ve terörün finansmanı açısından risk profilini çıkarmak, yüksek risk taşıyan müşterilerini, iş ilişkilerini ve işlemleri belirlemek ve bunları devamlı olarak takip etmek, müşteri hakkındaki bilgi, belge ve kayıtları güncel tutmak zorundadır. Finansal kuruluşlar bu amaçla uygun risk yönetim sistemi oluşturur.

Teknolojik risklere karşı tedbir alınması

MADDE 20- (1) Finansal kuruluşlar, yeni ve gelişen teknolojilerin getirdiği imkânların aklama ve terörün finansmanı amacıyla kullanılması riskine karşı özel dikkat göstermek ve bunu önlemeye yönelik uygun tedbirleri almak zorundadır.

(2) Finansal kuruluşlar yüz yüze olmayan işlemler yapılmasını mümkün kılan sistemleri kullanarak gerçekleştirilen hesaba para yatırma, hesaptan para çekme ve elektronik transfer gibi işlemlere özel dikkat göstermek, müşterinin mali profiline ve faaliyetlerine uygun olmayan veya faaliyetleriyle ilgisi bulunmayan işlemleri yakından izlemek, tutar ve işlem sayısı limiti belirlemek de dâhil uygun ve etkili tedbirleri almak zorundadır.

Üçüncü tarafa güven

MADDE 21- (1) Finansal kuruluşlar; müşterinin, müşteri adına hareket eden kişinin ve gerçek faydalanıcının kimliğinin tespiti ve iş ilişkisinin veya işlemin amacı hakkında bilgi elde etme konularında, müşteriyle ilgili olarak başka bir finansal kuruluşun aldığı tedbirlere güvenerek iş ilişkisi tesis edebilir veya işlem yapabilir. Bu durumda Kanun ve Kanuna ilişkin düzenlemeler kapsamında nihai sorumluluk üçüncü tarafa güvenerek işlem gerçekleştiren finansal kuruluşa aittir.

(2) Üçüncü tarafa güvenilebilmesi;

a) Üçüncü tarafın, kimlik tespiti, kayıtların saklanması ve müşterinin tanınması kuralının gereklerini sağlayacak diğer tedbirleri aldığından, yurt dışında yerleşik olması durumunda ise ayrıca aklama ve terörün finansmanı ile mücadelede etkin düzenleme ve denetlemelere tabi olduğundan,

b) Kimlik tespitine ilişkin belgelerin onaylı örneklerinin, talep edildiğinde üçüncü taraftan derhal temin edileceğinden, emin olunması şartıyla mümkündür.

(3) Üçüncü tarafa güvenerek iş ilişkisi tesis eden veya işlem yapan finansal kuruluş müşterinin kimlik bilgilerini üçüncü taraftan derhal alır.

(4) Üçüncü tarafa güven ilkesi;

- a) Üçüncü tarafın riskli ülkelerde yerleşik olması durumunda,
- b) Finansal kuruluşların kendi aralarında müşterileri adına yaptıkları işlemlerde,
- c) Finansal kuruluşların acente ve benzeri birimleri ile ana hizmet birimlerinin uzantısı veya tamamlayıcısı niteliğindeki hizmetleri yaptırdıkları kişilerle olan ilişkilerinde, uygulanmaz.

İşlemin reddi ve iş ilişkisinin sona erdirilmesi

MADDE 22- (1) Yükümlüler, kimlik tespiti yapamadıkları veya iş ilişkisinin amacı hakkında yeterli bilgi edinemedikleri durumlarda; iş ilişkisi tesis etmez ve kendilerinden talep edilen işlemi gerçekleştirmezler. Bu kapsamda isimsiz veya hayali isimlere hesap açamazlar.

(2) Daha önce elde edilen müşteri kimlik bilgilerinin yeterliliği ve doğruluğu konusunda şüphe duyulması nedeniyle yapılması gereken kimlik tespit ve teyidinin yapılamadığı durumda iş ilişkisi sona erdirilir.

(3) Yükümlüler bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen hallerin şüpheli işlem olup olmadığını da ayrıca değerlendirirler.

Muhabirlik ilişkisi

MADDE 23- (1) Finansal kuruluşlar yurt dışı muhabirlik ilişkilerinde;

- a) Muhatap finansal kuruluşun aklama veya terörün finansmanı yönünden soruşturma geçirip geçirmediği ve ceza alıp almadığı, iş konusu, itibarı ve üzerindeki denetim yeterliliği hususlarında kamuya açık kaynaklardan yararlanarak sıhhatli bilgi edinmek,
- b) Muhatap finansal kuruluşun aklama ve terörizmin finansmanı ile mücadele sistemini değerlendirmek, sistemin uygun ve etkin olduğundan emin olmak,
- c) Yeni muhabir ilişkiler kurmadan önce üst düzey yöneticinin onayının alınmasını sağlamak,
- ç) Kendilerinin ve muhatap finansal kuruluşun sorumluluklarını bu Yönetmeliğin Üçüncü Bölümündeki yükümlülükleri karşılayacak şekilde bir sözleşmeyle açıkça belirlemek,
- d) Muhabirlik ilişkisinin aktarmalı muhabir hesapların kullanılmasını kapsadığı durumlarda muhatap finansal kuruluşun bu Yönetmeliğin Üçüncü Bölümündeki esaslar çerçevesinde yeterli önlemleri aldığından ve talep edildiğinde ilgili müşterilerin kimlik bilgilerini sağlayabileceğinden emin olmak, için gerekli tedbirleri alır.

(2) Finansal kuruluşlar, tabela bankalarla ve hesaplarını tabela bankalara kullandırmadığından emin olamadıkları finansal kuruluşlarla muhabirlik ilişkisine giremezler.

Elektronik transferler

MADDE 24- (1) İki bin YTL veya üzeri yurt dışı elektronik transfer mesajlarında, gönderenin;

- a) Adı ve soyadına, ticaret siciline kayıtlı tüzel kişinin unvanına, diğer tüzel kişiler ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin tam adına,
- b) Hesap numarasına, hesap numarasının bulunmadığı durumda işlemle ilgili referans numarasına,
- c) T.C. kimlik numarası, pasaport numarası, vergi kimlik numarası gibi göndereni belirlemeye yarayan bilgilerden en az birine, yer verilmesi zorunludur.

(2) İki bin YTL veya üzeri yurt içi elektronik transfer mesajlarında, gönderenin;

a) Adı ve soyadına, ticaret siciline kayıtlı tüzel kişinin unvanına, diğer tüzel kişiler ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin tam adına,

b) Hesap numarası, hesap numarasının bulunmadığı durumda işlemle ilgili referans numarası, T.C. kimlik numarası, pasaport numarası, vergi kimlik numarası gibi göndereni belirlemeye yarayan bilgilerden en az birine,
yer verilmesi zorunludur.

(3) Bankaların kendi nam ve hesaplarına aralarında gerçekleştirdikleri transferler ile kart numaralarının mesajlarda kullanılması kaydıyla, kredi ve banka kartları kullanılarak gerçekleştirilen transferler birinci ve ikinci fıkra kapsamı dışındadır.

Riskli ülkelerle ilişkiler

MADDE 25- (1) Finansal kuruluşlar, riskli ülkelerde yerleşik gerçek ve tüzel kişiler, tüzel kişiliği olmayan teşekküller ve bu ülkelerin vatandaşları ile girecekleri iş ilişkilerine ve işlemlere özel dikkat göstermek, görünürde makul hukuki ve ekonomik amacı bulunmayan işlemlerin amacı ve mahiyeti hakkında mümkün olduğu ölçüde bilgi toplamak ve bunları kayda geçirmek zorundadır.

Basitleştirilmiş tedbirler

MADDE 26- (1) Bakanlıkça,

a) Finansal kuruluşların kendi aralarında kendi ad ve hesaplarına gerçekleştirdikleri işlemlerde,

b) Müşterinin 5018 sayılı Kanuna göre genel yönetim kapsamında olan kamu idaresi veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu olduğu işlemlerde,

c) Maaş ödemesi anlaşması kapsamında toplu müşteri kabulü yoluyla iş ilişkisi tesisinde,

ç) Çalışanlara ücretlerinden kesinti yapılmak suretiyle emeklilik hakları sağlayan emeklilik planları ve kişinin haklarını temlik etme yetkisi içermeyen emeklilik sözleşmelerine ilişkin işlemlerde,

d) Müşterinin halka açık ve hisseleri borsaya kote edilmiş şirket olduğu işlemlerde,

müşterinin tanınmasına yönelik tedbirler bakımından yükümlülerin daha basit tedbirler almalarına izin verilebilir. Bakanlık bu madde kapsamında uygulanabilecek tedbirler ile yukarıda sayılanlar dışında işlem türleri belirlemeye yetkilidir.

(2) Yükümlüler işlem nedeniyle aklama veya terörün finansmanı riskinin oluşabileceği durumlarda, basitleştirilmiş tedbirleri uygulayamazlar ve işlemin 27 nci maddeye göre şüpheli işlem olabileceğini göz önünde bulundururlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Şüpheli İşlem Bildirimine İlişkin Esaslar

Şüpheli işlem bildirimini

MADDE 27- (1) Şüpheli işlem, yükümlüler nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılan veya yapılmaya teşebbüs edilen işleme konu malvarlığının; yasa dışı yollardan elde edildiğine veya yasa dışı amaçlarla kullanıldığına, bu kapsamda terörist eylemler için ya da terör örgütleri, teröristler veya terörü finanse edenler tarafından kullanıldığına veya bunlarla ilgili ya da bağlantılı olduğuna dair herhangi bir bilgi, şüphe veya şüpheyi gerektirecek bir hususun bulunması halidir.

(2) Şüpheli işlemler yükümlüler tarafından tutar gözetilmeksizin Başkanlığa bildirilir. Şüpheli işlem bildirim; gerçek kişi yükümlünün bizzat kendisi, tüzel kişi yükümlünün kanuni temsilcileri, tüzel kişiliği bulunmayanların yöneticileri veya bunlar tarafından yetkili kılınanlar, uyum görevlisi atanan yükümlülerde ise bu görevliler tarafından yerine getirilir.

(3) Şüphe veya şüpheyi gerektiren makul bir sebebin olup olmadığı hususu gerektiğinde birden çok işlem bir arada ele alınarak değerlendirilir.

(4) Şüpheli işlemlerin devamlı bilgi verme kapsamında bildirilmiş olması şüpheli işlem bildirim yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

(5) Başkanlık şüpheli işlem tipleri belirlemeye yetkilidir.

Şüpheli işlem bildirim formunun düzenlenmesi ve bildirimde süre

MADDE 28- (1) Yükümlüler şüpheli bir işlemle karşılaştıklarında işlem hakkında gerekiyorsa yetki ve imkânları ölçüsünde araştırma yaparak edinilen bilgi ve bulguları göz önüne alıp Şüpheli İşlem Bildirim Formu doldurmak suretiyle Başkanlığa şüpheli işlem bildiriminde bulunurlar.

(2) Şüpheli işlemler, işleme ilişkin şüphenin oluştuğu tarihten itibaren en geç on iş günü içinde Başkanlığa bildirilir.

(3) Bildirimde bulunulan işlemle ilgili olarak daha sonra yeni bilgi ve bulgular elde edildiği takdirde, tekrar Şüpheli İşlem Bildirim Formu doldurulur ve daha önce yapılan bildirimde ek olduğu belirtilerek gecikmeksizin Başkanlığa gönderilir.

(4) Bakanlık, Şüpheli İşlem Bildirim Formlarının düzenlenmesine, bildirimlerin elektronik ortam ve bilgi iletişim araçları kullanılarak yapılması zorunluluğu getirilmesine ve şüpheli işlem bildirimlerinde elektronik imza kullanılmasına ilişkin usul ve esasları yükümlüler bazında ayrı ayrı belirlemeye yetkilidir.

(5) Başkanlıkça, bildirimlerin elektronik ortamda gönderilmesine yönelik rehberler çıkarılabilir ve bu rehberler elektronik ortamda yayımlanabilir. Bildirimler bu rehberlere uygun şekilde yapılır.

Şüpheli işlem bildirimlerinin gizliliği ve bildirimde bulunanların korunması

MADDE 29- (1) Yükümlüler, Başkanlığa şüpheli işlem bildiriminde bulunulduğuna veya bulunulacağına dair, yükümlülük denetimi ile görevlendirilen denetim elemanlarına ve yargılama sırasında mahkemelere verilen bilgiler dışında, işleme taraf olanlar dâhil olmak üzere hiç kimseye bilgi veremezler.

(2) Bu yükümlülük şüpheli işlemi Başkanlığa bildiren kişi, kurum ve kuruluşlar veya bu kimselerin işlemi fiilen yapan ve yöneten mensupları veya bunların kanuni temsilcileri ve vekillerinin yanı sıra şüpheli işlem bildiriminde bulunulduğuna herhangi bir şekilde vakıf olan diğer personeli de kapsar. Uyum görevlisi tayin edilen yükümlülerde, uyum görevlisine yapılan dâhili bildirimler de gizlilik kapsamındadır. Şüpheli işlem bildirimlerini elektronik ortamda gerçekleştiren uyum görevlileri, sisteme erişimi sağlayan her türlü ortamdaki kart, şifre ve sair bilgi ve araçları hiç kimseye veremez.

(3) Yüklümlüler yurt dışındaki merkezlerine veya şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağılı birimlerine, müşterisi hakkında şüpheli işlem bildiriminde bulunduğuna dair hiçbir şekilde bilgi veremez.

(4) Şüpheli işlem bildirimini yükümlülüğünü yerine getiren gerçek ve tüzel kişiler, bunların uyum görevlileri, yükümlülerin kanuni temsilcisi, yöneticisi ve çalışanları hiçbir şekilde hukukî ve cezaî bakımdan sorumlu tutulamaz.

Geri bildirim

MADDE 30- (1) Şüpheli işlem bildiriminde bulunan yükümlülere Başkanlıkça, bildirim kayda alındığına dair bilgi verilir.

(2) Başkanlık şüpheli işlem bildirimlerine ilişkin istatistikî verileri, aklama ve terörün finansmanında kullanılan yöntemleri, oluşan eğilimleri, şüpheli işlem bildirimleri sonrası süreçler ve varılan sonuçlardan faydalanılarak hazırlanan örnek olayları, yıllık faaliyet raporları, rehberler ya da periyodik yayınlar yoluyla yayımlayabilir, eğitim amacıyla kullanabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Bilgi ve Belge Vermeye İlişkin Esaslar

Bilgi ve belge verme

MADDE 31- (1) Kamu kurum ve kuruluşları, gerçek ve tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan kuruluşlar; Başkanlık ve denetim elemanları tarafından istenilecek her türlü bilgi, belge ve bunlara ilişkin mikrofiş, mikrofilm, manyetik teyp, disket ve benzeri ortamlar da dâhil olmak üzere her türlü ortamdaki kayıtlarını, bu kayıtlara erişimi sağlamak veya okunabilir hale getirmek için gerekli tüm bilgi ve şifreleri tam ve doğru olarak vermek ve gerekli kolaylığı sağlamak zorundadır.

(2) Kendisinden talepte bulunulanlar, savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, özel kanunlarda yazılı hükümleri ileri sürerek bilgi ve belge vermekten kaçınamazlar.

(3) Yükümlüler yerinde yapılacak denetimler kapsamında defter ve belgeleri denetime hazır bulundurmak; tüm bilgi işlem sistemini, denetimin amaçlarına uygun olarak denetim elemanlarına açmak ve verilerin güvenliğini sağlamak zorundadır.

(4) Bilgi ve belgeler acil haller dışında yazılı olarak istenir. Yazıyla istenilen bilgi ve belgeler için yedi günden az olmamak üzere uygun bir süre verilir. Sözlü olarak bilgi ve belge talep edilmesi halinde bu talep yazı ile teyit edilir.

Yükümlüler tarafından devamlı bilgi verme

MADDE 32- (1) Yükümlüler taraf oldukları veya aracılık ettikleri işlemlerden, Bakanlıkça belirlenecek tutarı aşanları Başkanlığa bildirmek zorundadır.

(2) Mahiyeti itibarıyla birbiriyle bağlantılı işlemler tek bir işlem olarak değerlendirilir.

(3) Hafta sonu ve tatil günleri ile gece boyunca yapılan işlemler, bu işlemlerin yapıldığı zamanı takip eden ilk iş gününün işlemi olarak kabul edilir.

(4) Devamlı bilgi verme kapsamındaki işlem türleri, bilgilerin ne şekilde ve hangi sürelerde verileceği, kapsam dışında tutulacak yükümlüler ile uygulamaya ilişkin diğer usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(5) Bakanlık, devamlı bildirimle ilişkin formların düzenlenmesine, her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamı yoluyla Başkanlığa bildirilmesine ve bildirimlerde elektronik imza kullanımına ilişkin usul ve esasları, yükümlüler bazında ayrı ayrı belirlemeye yetkilidir. Bildirimlerin elektronik ortamda yapılmasına yönelik uygulama tarihleri Bakanlıkça belirlenir.

(6) Başkanlıkça, bildirimlerin elektronik ortamda gönderilmesine yönelik rehberler çıkarılabilir ve bu rehberler elektronik ortamda yayımlanabilir. Bildirimler bu rehberlere uygun şekilde yapılır.

Devamlı bilgi vermede istisna ve muafiyetler

MADDE 33- (1) Yükümlülerce Başkanlığa devamlı bilgi verilmesinde, bankaların kendi aralarında kendi ad ve hesaplarına gerçekleştirdikleri işlemler ile finansal kuruluşların 5018 sayılı Kanuna göre genel yönetim kapsamındaki idareler, kamu iktisadi teşebbüsleri ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile yaptıkları işlemler devamlı bilgi verme yükümlülüğü kapsamında değildir.

Kamu kurumları tarafından devamlı bilgi verme

MADDE 34- (1) Kanunları gereğince yükümlülere kuruluş ve faaliyet izni veren veya bunlara ilişkin kayıt tutmak zorunda olan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki kurum ve kuruluşlar; yükümlülerin adı, soyadı veya unvanı, yüzde ondan fazla hisseye sahip ortakları, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile genel müdür veya yöneticilerine ilişkin bilgiler ile iletişim bilgilerini Başkanlığa bildirirler.

(2) Birinci fıkrada belirtilen bilgilerde meydana gelen değişiklikler, ilgili kurum veya kuruluş tarafından değişikliği takip eden ayın onbeşinci gününe kadar Başkanlığa bildirilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen hususların Kanunun 9 uncu maddesine istinaden kurulan erişim sistemi ile sağlanması halinde birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(4) Bildirime ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

ALTINCI BÖLÜM

Yükümlülük Denetimi

Denetimin kapsamı

MADDE 35- (1) Yükümlülük denetimi, yükümlülerin yükümlülüklerine uyum durumunu tespit amacıyla yapılan yükümlülüklerine uyum denetimi ile yükümlülük ihlallerini tespite yönelik yükümlülük ihlal incelemesini kapsar.

(2) Başkanlık, yükümlülük denetiminin münferiden veya bir denetim programı kapsamında yapılmasını isteyebilir. Başkanlık, uygulama zamanı konusunda ilgili denetim biriminin görüşünü alarak denetim programı hazırlayabileceği gibi bu birimin denetim programına yükümlülük denetiminin de dâhil edilmesini talep edebilir.

(3) Başkanlık yükümlülüklerine uyum denetimlerinin ve yükümlülük ihlal incelemelerinin kapsam ve süresini belirlemeye yetkilidir.

(4) Kendisinden yükümlülük denetimi yapılması talebinde bulunan birim bu talebin gereğini yerine getirmek zorundadır.

(5) Başkanlık yükümlülük denetimi konusunda diğer usul ve esasları belirlemeye, bu kapsamda denetim rehberleri hazırlamaya yetkilidir.

Denetime yetkililer ve yetkileri

MADDE 36- (1) Yükümlülük denetimleri denetim elemanları vasıtasıyla yerine getirilir.

(2) Yükümlülük denetimiyle görevlendirilen denetim elemanları, kamu kurum ve kuruluşları da dâhil gerçek ve tüzel kişilerden ve tüzel kişiliği olmayan kuruluşlardan her türlü bilgi, belge ve kanunî defterleri istemeye ve bunlar nezdinde her türlü evrak ve kayıtları

incelemeye, ilgililerden yazılı ve sözlü bilgi almaya yetkili olup ayrıca diğer kanunların kendilerine verdiği yetkileri de kullanır.

(3) Yükümlüler, denetim esnasında denetim elemanlarına uygun çalışma ortamı sağlamak da dâhil gerekli her türlü kolaylığı göstermek zorundadır.

Denetim elemanının görevlendirilmesi

MADDE 37- (1) Başkanın görevlendirme talebi üzerine ilgili birim amirinin teklifi ve bağlı veya ilgili buldukları Bakanın onayı ile yükümlülük denetimi yapmak üzere denetim elemanı görevlendirilir. Görevlendirme, talep tarihinden itibaren en geç on gün içinde yapılır.

(2) Münferiden yapılacak yükümlülük denetimi ile görevlendirilen denetim elemanı, göreve ilişkin Başkanlık yazısının kendisine tebliğinden itibaren en geç 15 gün içinde göreve başlayarak göreve başlama tarihini bu süre içinde Başkanlığa ve birimine yazılı olarak bildirir. Bir denetim programı kapsamında yapılan yükümlülük denetimlerinde denetim elemanı göreve fiilen başladığı tarihi Başkanlığa yazılı olarak bildirir.

(3) Denetim elemanları, Başkanlıkça, yürütmekte oldukları denetimlerde bağlantı kurularak kendilerine intikal ettirilen konuları, ayrı bir görevlendirme onayı aramaksızın ilk görevlendirme onayı kapsamında sonuçlandırır.

(4) Denetim sonuçlanmadan herhangi bir nedenle görevinden ayrılacak olan denetim elemanı, denetimde gelinen aşamaları gösterir bir devir raporu düzenleyerek Başkanlığa gönderir. İlgili birim, mevcut denetim elemanı görevinden ayrılmadan en az on gün önce, yeni denetim elemanı görevlendirir. Görevinden ayrılacak olan denetim elemanı devir raporunun bir örneğini ve ilgili tüm belgeleri, yeni görevlendirilen denetim elemanına bu süre içerisinde tutanakla teslim eder. Yeni görevlendirilen denetim elemanı tutanağın birer örneğini birimine ve Başkanlığa gönderir. İşe başlama ve ayrılma açısından tutanak tarihi esas alınır. Bu işlemlerin zamanında gerçekleştirilmesi hususunda ilgili birimce gerekli tedbirler alınır.

(5) Başkanlık, denetim için birden fazla denetim elemanından oluşan ekip teşkil edebilir. Başkanlık, denetim elemanlarından birini koordinasyonu sağlamak amacıyla görevlendirir. Koordinasyonu sağlayan denetim elemanı, ekip içerisinde bilgi ve belge akışını sağlar. Ekip çalışmalarının birlikte planlanması, yürütülmesi, sonuçlandırılması ve raporların birlikte düzenlenmesi esastır.

(6) Birden fazla ekip oluşturulması halinde koordinasyonu sağlayan denetim elemanlarından biri genel koordinasyonu sağlamak üzere Başkanlıkça görevlendirilebilir.

(7) Yükümlülük denetiminin, denetime konu işlemlerin gerçekleştiği yerde yapılması esastır. Denetim elemanları, yanlarında memuriyet sıfatlarını gösteren fotoğraflı resmi bir belge bulundurlar ve gittikleri yerde işe başlamadan önce bu belgeyi ilgililere gösterirler.

(8) Hazırlanan raporun Başkanlıkça işleme konulmasına karar verilen tarihte görev sona erer. Bu durum, denetim elemanına ve bağlı olduğu birime bildirilir.

Denetim raporları

MADDE 38- (1) Yükümlülüklere uyum denetimi sonucunda yükümlülük uyum denetimi raporu, yükümlülük ihlal incelemesi sonucunda ise yükümlülük ihlali inceleme raporu düzenlenir.

(2) Denetim elemanları yükümlülüklere uyum denetimi sırasında tespit ettikleri yükümlülük ihlalleri için ayrıca yükümlülük ihlali inceleme raporu düzenler.

(3) Denetim raporlarına ilişkin usul ve esaslar Başkanlıkça belirlenir.

Raporlar üzerine yapılacak işlemler

MADDE 39- (1) Denetim elemanları tarafından düzenlenerek Başkanlığa sunulan raporlar, Başkanlıkça belirlenen rapor standartlarına uygunluk ve hukuki ya da maddi hata bulunup bulunmadığı yönünden değerlendirilir. Standartlara uymayan, açık hukuki ve maddi hata bulunan raporlar denetim elemanına iade edilerek düzeltilmesi sağlanır.

(2) Bu Yönetmeliğin Üçüncü Bölümü ile 27 nci ve 28 inci maddelerinde belirtilen hükümlere uymayan yükümlüler, bunların işlemi fiilen yapan çalışanları ve işlemin sonuçlandırılması bakımından görev ve sorumluluğu bulunan yöneticileri ile bu Yönetmeliğin 32 nci maddesinde belirtilen hükümlere uymayan yükümlüler hakkında idari para cezası uygulanır.

(3) Kanunun 5 inci maddesinde yer alan eğitim, iç denetim, kontrol ve risk yönetim sistemleri oluşturulması, uyum görevlisi tayini ile Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenecek diğer tedbirler kapsamındaki yükümlülüklere uymayan yükümlülere, Başkanlıkça eksikliklerin giderilmesi ve gerekli tedbirlerin alınması için otuz günden az olmamak üzere süre verilir. Verilen sürede eksikliklerin giderilmemesi veya gerekli tedbirlerin alınmaması durumunda idari para cezası uygulanır.

(4) Yönetmeliğin 29 uncu, 31 inci ve 46 ncı maddelerindeki yükümlülüklerin ihlali konusunda düzenlenen yükümlülük ihlali inceleme raporu Başkanlıkça yetkili Cumhuriyet savcılığına gönderilir.

(5) Yükümlülük ihlali inceleme raporlarının Cumhuriyet başsavcılıkları nezdinde izlenmesi ve davaların takibi ile diğer usule ilişkin işlemler 8/1/1943 tarihli ve 4353 sayılı Kanun gereğince yapılır.

Bildirim

MADDE 40- (1) Denetim elemanları, kendi görev alanlarına ilişkin olarak kurumlarınca verilen görevler ile aklama suçu incelemeleri sırasında karşılaştıkları yükümlülük ihlallerini Başkanlığa yazılı olarak derhal bildirir.

(2) Yükümlü nezdinde herhangi bir kanunla verilmiş denetim yetkisini haiz olanlar, kendi birimlerince verilen görevlerin ifası sırasında, Kanun kapsamındaki bir yükümlülük ihlaliyle karşılaştıklarında durumu birimleri aracılığıyla Başkanlığa intikal ettirir.

(3) Yükümlülük denetimi sırasında aklama ve terörün finansmanına ilişkin herhangi bir hususun tespit edilmesi veya böyle bir durumun varlığından şüphe edilmesi halinde konu, denetim elemanları tarafından derhal Başkanlığa yazılı olarak bildirilir.

(4) Denetim elemanları, yükümlülük denetimleri sırasında, diğer kurumların görev alanını ilgilendiren mevzuata aykırı herhangi bir hususu tespit etmeleri veya böyle bir

durumun varlığından şüphe etmeleri halinde konuyu ilgili birimlere intikal ettirerek, Başkanlığa da bilgi verir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Gümrük İdaresine Yapılacak Açıklama

Açıklama usul ve esasları

MADDE 41- (1) Türk parası, döviz veya bunlarla ödemeyi sağlayan belgeleri yurt dışına çıkaran veya yurda getiren yolcular, gümrük idaresinin talebi üzerine bunlarla ilgili olarak tam ve doğru açıklama yapmakla mükelleftir. Bu değerlerin yolcunun üzerinde, çantasında veya bagajında olması bu maddenin uygulanmasında farklılık arz etmez.

(2) Bu maddenin uygulanmasında, yolcu beraberinde bulunan bono, poliçe ve çekler ile seyahat çekleri, posta çekleri, yurt içinde veya yurt dışında yerleşik kuruluşlarca verilen ödeme emri mahiyetindeki belgeler Türk parası veya dövizle ödemeyi sağlayan belge olarak kabul edilir. Bir tutarı ihtiva eden bu neviden belgenin, tarih, lehtar, imza, adres ve benzeri unsurlar bakımından eksik olması açıklama yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

(3) Yolculardan açıklamada bulunmalarını istemeye gümrük idaresinin gümrük kapılarında görevli personeli yetkilidir.

(4) Yolcu beraberindeki değerler yolcu tarafından açıklama yapılmış olsun veya olmasın gümrük idaresinin yetkili personeli tarafından tespit edilir.

(5) Bu maddedeki bildirim mecburiyeti Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki mevzuatla getirilen bildirim mecburiyetini ortadan kaldırmaz.

Tutanak düzenlenmesi

MADDE 42- (1) Kendisinden açıklama talep edilen yolcu ile ilgili tespitler bir tutanağa bağlanır.

(2) Düzenlenen tutanakta asgari aşağıdaki bilgilerin yer alması zorunludur:

- a) Tutanağın düzenlendiği yer ve tarih.
- b) Yolcunun, 6 ncı maddede sayılan bir kimlik belgesi üzerinden tespit edilen kimlik bilgileri.
- c) Yolcunun mesleği veya iştigal konusu.
- ç) Yolcunun beyan ettiği yerleşim yeri adresi ile gideceği adres ve varsa telefon numarası.
- d) Yolcunun, beraberindeki değerlerin cinsi, miktarı, tutarı, kime ait olduğu konusundaki açıklamaları.
- e) Yolcu beraberindeki değerlerin gümrük görevlilerince tespit edilen cins, miktar ve tutarları itibarıyla ayrıntılı listesi.
- f) Kanununun 16 ncı maddesindeki mükellefiyet bakımından ortaya çıkan duruma ilişkin açıklamalar.
- g) Tutanağın sayfa ve nüsha sayısı.
- ğ) Yolcunun imzası.
- h) Tutanağı düzenleyen görevlinin adı, soyadı, unvanı, sicil numarası ve imzası.

(3) Tutanaklar ilgili merci ve taraflara verilecek örnekler de dikkate alınarak yeterli sayıda düzenlenir.

Açıklama yapılmaması veya gerçeğe aykırı açıklama yapılması

MADDE 43- (1) Yetkililerce talep edildiği halde herhangi bir açıklama yapılmaması veya yanlış ya da yanıltıcı açıklama yapılması halinde, yolcu beraberindeki değerlerin nakli durdurulur ve bu değerler gümrük idaresi tarafından muhafaza altına alınır. Ayrıca durum şüpheli sayılarak düzenlenen tutanakla birlikte yedi gün içinde Başkanlığa bildirilmekle birlikte ilgili diğer mercilere de intikal ettirilir.

(2) Gümrük idaresince, beraberindeki değerler hakkında açıklama yapmayan yolcuya beraberindeki değer, tutar konusunda gerçeğe aykırı açıklamada bulunan yolcuya beyan ettiği değer ile gerçek değer arasındaki farkın onda biri kadar idari para cezası verilir.

(3) Binbeşyüz Yeni Türk Lirasına kadar olan farklar için birinci ve ikinci fıkraya hükümleri uygulanmaz.

(4) Gümrük idaresi tarafından talep edilecek açıklamaya ilişkin diğer usul ve esaslar Başkanlığın görüşü alınarak Gümrük Müsteşarlığı tarafından belirlenir.

Arama

MADDE 44- (1) Beraberindeki değerlerin tespiti için görevlilere gerekli kolaylığı sağlamayan yolcuların üst, eşya ve araçları Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliğine göre kolluk tarafından aranır.

Başkanlığa yapılacak bildirim

MADDE 45- (1) Gümrük Müsteşarlığı, 42 nci madde gereğince düzenlenen tutanaklardaki tespitlerin elektronik ortama kaydedilmesi ve kayıtların muhafazası için gerekli önlemleri alır. Başkanlık, elektronik ortama kaydedilen veriler kullanılarak istatistik hazırlanmasını ve verilerin çeşitli formatlarda Başkanlığa intikal ettirilmesini isteyebilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Muhafaza ve İbraz

Muhafaza ve ibraz yükümlülüğü

MADDE 46- (1) Yükümlüler her türlü ortamdaki, yükümlülüklerine ve işlemlerine ilişkin belgeleri düzenleme tarihinden, defter ve kayıtları ise son kayıt tarihinden; kimlik tespitine ilişkin belge ve kayıtları son işlem tarihinden itibaren sekiz yıl süre ile muhafaza etmek ve istenmesi halinde yetkililere ibraz etmek zorundadır. Yükümlü nezdindeki hesaplarla ilgili kimlik tespitine ilişkin belgelerin muhafaza süresinin başlangıç tarihi hesabın kapatıldığı tarihtir.

(2) Başkanlığa yapılan şüpheli işlem bildirimine veya uyum görevlisine yapılan dâhili bildirimlere yönelik belge ve kayıtlar, bildirime ek yapılan belgeler, uyum görevlilerince bildirimde bulunmama kararı verilen şüpheli işlemlere ilişkin yazılı gerekçeler, muhafaza ve ibraz yükümlülüğü kapsamındadır.

DOKUZUNCU BÖLÜM **Diğer Hükümler**

Merkezi Kayıt Kuruluşu

MADDE 47- Merkezi Kayıt Kuruluşunun, Yönetmeliğin Üçüncü ve Dördüncü Bölümündeki hükümler bakımından yükümlülüğü 14/5/2001 tarihli ve 2001/2475 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Merkezi Kayıt Kuruluşunun Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Yönetmelikte belirtilen Merkezi Kayıt Kuruluşu üyeleriyle sınırlıdır.

Döviz kurları

MADDE 48- (1) Yabancı para ve yabancı para cinsinden ödemeyi sağlayan belge tutarlarının Yeni Türk Lirası karşılıklarının tespitinde, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ilgili gün için ilan edilen gösterge niteliğindeki döviz alış kuru esas alınır.

Özel kayıtların tutulması

MADDE 49- (1) Bakanlık, yükümlüler için 32 nci maddede belirlenen işlemlerin mahiyeti ve niteliğine göre gerektiğinde özel kayıtların tutulmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 50- (1) 3/6/1997 tarihli ve 97/9523 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 Sayılı Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

ONUNCU BÖLÜM **Geçici ve Son Hükümler**

GEÇİCİ MADDE 1- Kanunun 5 inci maddesi gereğince çıkarılacak Yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar 3/6/1997 tarihli ve 97/9523 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 Sayılı Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 14/A maddesi, 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası ile 16/A maddesinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 2- Yükümlüler bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla sürekli iş ilişkisi içinde oldukları müşterilerinin kimlik tespiti kapsamındaki bilgilerini, Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde Yönetmeliğe uygun hale getirir.

Yürürlük

MADDE 51- (1) Bu Yönetmelik 1/4/2008 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 52- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

[R.G. 9 Ocak 2008 – 26751]

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığından:
**ADLÎ VE İDARÎ YARGIDA HÂKİM VE SAVCI ADAYLIĞI YAZILI SINAV,
MÜLÂKAT VE ATAMA YÖNETMELİĞİNİN YÜRÜRLÜKTEN**

KALDIRILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1 – 9/9/1991 tarihli ve 20986 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Adlî ve İdarî Yargıda Hâkim ve Savcı Adaylığı Yazılı Sınav, Mülâkat ve Atama Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2 – Bu Yönetmelik 4/12/2007 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.

[R.G. 12 Ocak 2008 – 26754]

 [İçindekilere dön](#)

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kararları

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanlığından:

Birinci dereceye yükselmiş olup 31.12.2007 tarihi itibariyle birinci sınıfa ayrılma incelemesine tâbi tutulacak olan adlî yargı hâkim, Cumhuriyet başsavcı ve savcılar ile idari yargı hâkimlerinin adlarını belirtir liste aşağıda gösterilmiştir.

Aralık 2007 döneminde birinci dereceye yükselme incelemesine girecek olanlar listeye dahil edilmemiştir.

Birinci dereceye yükseldikleri ve sürelerini bitirdikleri hâlde bu listede adlarını göremeyenler yayım tarihinden itibaren 1 ay içinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna yazılı başvurmak sureti ile durumlarının incelenmesini isteyebilirler.

A - ADLİ YARGI HÂKİM SINIFI

Sicili	Adı ve Soyadı	Görevi
18240	Uğur Cengiz TEKİN	Nevşehir Hâkimi
19954	Birsel CEYHAN	Bilecik Hâkimi
21559	Mustafa KILIÇ	Ünye Ağır Ceza Mahkemesi Üyesi
22820	Zafer ÖZER	Akşehir Ağır Ceza Mahkemesi Üyesi
23633	Ayşe TÜZÜN AKBAŞ	Karabük Hâkimi
23696	Hüseyin ÇETİN	Kırşehir Ağır Ceza Mahkemesi Üyesi
24561	Nesrin TAK	Polatlı Hâkimi
25393	Bilal BİNİCİ	Kırklareli Hâkimi
27570	Dr. Doğan DEMİRSOY	Erdemli Hâkimi
28223	Zübeyde Gülhan ÖZGÜR	Kars Hâkimi
29260	Yaşar Kemal ALTINTAŞER	Karabük Hâkimi
34252	Orhan AYAZ	Dört Yol Hâkimi
34311	Ömer GÜNGÖR	Burdur Hâkimi
34389	Mustafa KILIÇ	Mardin Hâkimi
36812	Kubilay KURT	İğdır Ağır Ceza Mahkemesi Üyesi
36877	Hülya Nurcan ÜNSAL	Bozüyük Hâkimi
38604	Nesrin AVCI	Tuzla Hâkimi
38862	Güler ÖZER DEMİREL	Urla Hâkimi
40299	Yunus ALKAÇ	Ödemiş Hâkimi
34246	Murathan ŞAHİN	Tarsus Hâkimi
36015	Halil SOĞUKSU	Şebinkarahisar Hâkimi
34487	Abdullah CİVE	Ordu Ağır Ceza Mahkemesi Üyesi

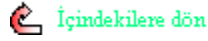
37095	Cangül SAZAK	İnebolu Hâkimi
37107	Gülcan ALP	Giresun Hâkimi
37502	Hatice TEKDEMİR KESLER	Edremit Hâkimi
38667	Fatma UÇUK KEÇELİ	Adıyaman Hâkimi
38827	Günay ŞAHİN	Elazığ Hâkimi
40324	Fahrettin YILDIZ	Emet Hâkimi
37942	Mevlüt GÜLBUDAK	Akhisar Hâkimi
38095	Ertan YETİŞİR	Gaziantep Hâkimi
38514	Ahmet Altuğ PAMUK	Serik Hâkimi
38664	Hasan ULAŞ	Sivas Hâkimi
38672	Nedim AKALIN	Lüleburgaz Hâkimi
39564	Yılmaz AKINCI	Çerkeş Hâkimi
39666	Mahmut AKGÜN	Karaman Hâkimi
39710	Mustafa ÖZMEN	Yargıtay Tetkik Hâkimi
39775	Erdal ŞENSOY	Kestel Hâkimi
39881	Mustafa BEKTAŞ	Erdek Hâkimi
39933	Erdoğan BOZKURT	Erdemli Hâkimi
40166	Ali KÖŞÜM	Çorum Hâkimi
40178	Nahit KÖSEOĞLU	Zile Hâkimi
40265	Yılmaz PARILTI	Elbistan Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı

B - SAVCI SINIFI

23774	Alper AYDENİZ	Adıyaman Cumhuriyet Savcısı
24023	Göksar YALDAR	Ünye Cumhuriyet Savcısı
24590	Muhammet AÇIKGÖZOĞLU	Ceyhan Cumhuriyet Savcısı
26205	Mehmet ÇELİK	Nevşehir Cumhuriyet Savcısı
32464	Bereket TOPLAR	Gaziosmanpaşa Cumhuriyet Savcısı
40257	Seyfettin ATICI	Polatlı Cumhuriyet Savcısı
38120	Ercan DEVRİM	Alanya Cumhuriyet Savcısı
38437	Ercan KARAKUŞ	Nizip Cumhuriyet Başsavcısı
37310	Hasan PİŞİRİCİ	Sürmene Cumhuriyet Savcısı
37943	İlhan YALÇINKARA	Nazilli Cumhuriyet Savcısı
38269	Adem ÖZCAN	Ortaköy (Aksaray) Cumhuriyet Savcısı
38467	Yavuz TEMİZEL	Mustafakemalpaşa Cumhuriyet Başsavcısı
38691	Mustafa ÖKSÜZ	Giresun Cumhuriyet Savcısı
38769	Ahmet TAŞYURT	Yargıtay Cumhuriyet Savcısı
38816	Murat KILIÇ	Kırklareli Cumhuriyet Savcısı
38998	İsmet AFŞAR	Of Cumhuriyet Savcısı
38999	Soner UĞUR	Keşan Cumhuriyet Savcısı
40139	Miklat BAŞARAN	Körfez Cumhuriyet Başsavcısı
41108	Mehmet Ali SAYAN	İskenderun Cumhuriyet Savcısı

C - İDARİ YARGI

38441	Ahmet ALP	Mersin Vergi Mahkemesi Üyesi
38449	Aydın TUNCALI	Muğla İdare Mahkemesi Üyesi
38423	Fatih ZENCİRCİ	Şanlıurfa İdare Mahkemesi Başkanı
38445	Harun Hakan BAŞ	Danıştay Tetkik Hâkimi
37995	İlter EKŞİ	Zonguldak Bölge İdare Mahkemesi Üyesi
38448	Hacı GÖÇER	Sakarya Bölge İdare Mahkemesi Üyesi
38460	Vehbi KOZİK	Eskişehir Vergi Mahkemesi Üyesi

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanlığından:

2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 21 inci maddesine göre 2 yıllık yükselme sürelerini aldıkları aylıkta Aralık 2007 dönemi sonuna kadar bitiren adli yargı hâkim, Cumhuriyet başsavcı ve savcıları ile idarî yargı hâkimlerinin adlarını belirtir listeler 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 22 nci maddesi gereğince aşağıda gösterilmiştir.

Sürelerini doldurdıkları hâlde bu listede adlarını bulamayanlar ilân tarihinden itibaren otuz gün içinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna yazılı olarak başvurmak sureti ile durumlarının yeniden incelenmesini isteyebilirler.

ADLİ YARGI
A - HÂKİM SINIFI

<u>Sicil No</u>	<u>Adı ve Soyadı</u>	<u>Memuriyeti</u>
2 nci derecede terfi sürelerini bitirenler :		
35058	Coşkun AYDEMİR	Manavgat Hâkimi
35247	Fatma EKİNCİ	Karaman Hâkimi
37002	Mehmet GÜLTEKİN	Keşan Hâkimi
38649	Ayhan GÜLDALI	Biga Hâkimi
38653	Mustafa ABLAY	Biga Hâkimi
38665	Sevil BALCI	Aksaray Hâkimi
38669	Erdoğan DEMİRTAŞ	Milas Hâkimi
38732	Ömerhan YILBAŞ	Serik Hâkimi
38747	Ataün KIRCA	Gölcük Hâkimi
38765	Sunel ÖNER TÜRKÖZ	Kepsut Hâkimi
38794	Fusun BENLİ	Nevşehir Hâkimi
39637	Osman EROL	İskenderun Hâkimi
39707	Serap AYGÜN	Düzce Hâkimi
39786	Kamuran Haydar ARSLANOĞLU	Mucur Hâkimi
39809	Ömer Adil KÜÇÜK	Diyarbakır Hâkimi
39827	Mehmet Ali ÖZCAN	Silivri Hâkimi
39882	Talip AYDIN	Adalet Bakanlığı Yetkili Tetkik Hâkimi
40019	Erkan SARIÇAM	Van Hâkimi
40053	Bülent DALKIRAN	Diyarbakır Hâkimi
40056	Sadettin KEPENEK	Edremit Hâkimi
40078	Orhan Nihat ÜNSAL	Yargıtay Tetkik Hâkimi
40089	Süleyman KELEŞ	Sorgun Hâkimi
40104	Mehmet Emin MENTEŞ	Uzunköprü Hâkimi
40124	Murat KIZILYAR	İnebolu Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı
40150	Savaş ŞAHİNBAY	Çankırı Hâkimi

40194	Serkan ÇAĞLAYAN	Seydişehir Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı
40210	Ahmet ODABAŞ	Çaycuma Hâkimi
40214	Muhammet KARACA	Buldan Hâkimi
40219	Ömer ŞEN	Kiraz Hâkimi
40249	Kemal SUBAŞI	Ardahan Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı
40259	Ahmet Kerem ŞAMLI	Adalet Bakanlığı Tetkik Hâkimi
40266	Hasan Ertuğrul ŞAHİN	Emirdağ Hâkimi
40302	Ahmet TORUN	Vize Hâkimi
40303	Halil ÖKDEM	Alaşehir Hâkimi
40304	Ahmet Nazmi ALP	Artvin Hâkimi
40312	Mehmet EROL	Adalet Bakanlığı Tetkik Hâkimi
40315	Cumhur ŞENGÜL	Sivas Hâkimi
40317	Mithat DOKUR	Şanlıurfa Hâkimi
40326	Cemal KAYA	Silivri Hâkimi
40336	Yasemin BENLİ	Kırşehir Hâkimi
40337	Ayhan KULA	Kozan Hâkimi
41382	Cevat KESKİN	Arapgir Hâkimi
41393	Mustafa SÖYLER	Kuyucak Hâkimi
41394	Mehmet Fatih ATALAY	Sürmene Hâkimi
42683	Ayhan SAVAŞ	Gömeç Hâkimi
42694	Ali Osman ZENGİN	Pazar Hâkimi
42702	Uğur KAÇAK	Demirci Hâkimi
42709	Sevilay KILIÇ İLBAK	Akçadağ Hâkimi
42715	Erhan ÖZKAN	Muş Hâkimi
40449	Metin ULUSAL	Dinar Hâkimi
39517	Turan YILDIRIM	Yargıtay Tetkik Hâkimi
40035	Filiz GÜNGÖR ÜNAL	Haymana Hâkimi
40416	Selahattin KOLCU	Tatvan Hâkimi

3 üncü derecede terfi sürelerini bitirenler :

39506	İlknur ÇOBAN	Gümüşhane Hâkimi
40239	Hakkı ÖZLÜ	Ödemiş Hâkimi
40354	Ömer YILDIRIM	Afşin Hâkimi
40816	Mehmet UĞURLU	Adalet Müfettişi
40847	Gökhan AK	Çifteler Hâkimi
40864	Ayben İYİSOY	Adalet Bakanlığı Yetkili Tetkik Hâkimi
40874	Hasan ÖZCAN	Gümüşhane Hâkimi
40927	Murat KORKMAZ	Reyhanlı Hâkimi
40968	Mahmut CEVİZLİKOYAK	Adalet Bakanlığı Yetkili Tetkik Hâkimi
41082	Suzan AKÇAY	Iğdır Hâkimi
41102	Muhittin ÖZDEMİR	Ereğli (Konya) Hâkimi
41117	Ünver ÖZGÜL	Yargıtay Tetkik Hâkimi
41132	Mahmut ÇEKİÇ	Boyabat Hâkimi

41368	Ercan ARSLAN	Akşehir Hâkimi
41433	Murat UYAR	Elmalı Hâkimi
41561	Yusuf KUYUPINAR	İlgın Hâkimi
41816	Ahmet MEYDAN	Pamukova Hâkimi
41854	Egemen KÖYLÜOĞLU	Gülşehir Hâkimi
41855	Murat AZAKLI	Maçka Hâkimi
41877	Altan Fatih MEHAN	Adalet Bakanlığı Yetkili Tetkik Hâkimi
41930	Nevzat AKBİLEK	Adalet Bakanlığı Tetkik Hâkimi
42016	Okan ALBAYRAK	Kofçaz Hâkimi
42079	Özlem UĞUR EKİNCİ	Bigadiç Hâkimi
42136	Şengül AYGÜN	Nallıhan Hâkimi
42731	Yaşar PEÇEN	Dazkırı eski Hâkimi hâlen Muratlı Cumhuriyet Savcısı
40997	Şahin DOĞAN	Kastamonu Ağır Ceza Mahkemesi Üyesi
42097	Hüseyin İNCE	Emet Hâkimi
41878	Mehmet ÇALIŞIR	Adalet Bakanlığı Yetkili Tetkik Hâkimi
41997	Murat TURAN	Adalet Bakanlığı Yetkili Tetkik Hâkimi
10163	Seçil (GÜZELOĞLU)	Altınekin Hâkimi
1	PARKAN	

4 üncü derecede terfi sürelerini bitirenler :

38958	Muharrem TERZİ	Oltu Hâkimi
40598	Gökhan YALDIZ	Sarıveliler Hâkimi
41881	Suzan (KARAKAYA) POLAT	Yargıtay Tetkik Hâkimi
42257	Cengiz OCAK	Mengen Hâkimi
42389	Ahmet TÜRKERİ	Devrek Hâkimi
42412	Sedat SELÇUKARSLAN	Sındırgı Hâkimi
42446	Mehmet KAHRAMAN	Bingöl Hâkimi
42643	Ayfer AKDEMİR ÇALIŞIR	Bolvadin Hâkimi
42688	Bilge Kağan TARIM	Çal Hâkimi
42713	Serap HAKLI BAYRAKTUTAN	Yerköy Hâkimi
42734	Mücahit GÖKER	Hilvan Hâkimi
42012	Gönül AY	Kırklareli Hâkimi
42456	Adnan YAMAN	Kızıltepe Hâkimi
42476	Mehmet TEKKOYUN	Yerköy Hâkimi
42657	Bilgen Maviş SIR	Kiraz Hâkimi
42850	Oğuzhan KILIÇ	Beyşehir Hâkimi
42514	Yalçın KARATAŞ	Güroymak Hâkimi

5 inci derecede terfi sürelerini bitirenler :

92516	İsmet BOZKURT	Halfeti Hâkimi
92525	Erhan ŞENGÜN	Midyat Hâkimi
92528	Filiz İLKAR	Ulus Hâkimi
92549	Mustafa BABAYİĞİT	Balâ Hâkimi

92557	Hüseyin ÖZAY SÜZER	Bozdoğan Hâkimi
92559	Mehmet Ali GÜMÜŞ	Eğirdir Hâkimi
92563	Murat ÖZEN	Tercan Hâkimi
92564	Hamdi VURAL	Eruh Hâkimi
92568	Senem TURAN	Doğanhisar Hâkimi
92591	Bilge TEZCAN	Silopi Hâkimi
92593	Umut ÇALIŞKAN	Araban Hâkimi
92666	Emrah SARIKAYA	Ereğli (Karadeniz) Hâkimi
10505 0	Ali KARA	Çat Hâkimi
10514 9	Rahime ÖZTEKİN	Tekman Hâkimi
10528 0	Hatice ÖZKARA ŞAHİN	Kağızman Hâkimi
10528 3	Banu DEMİRCİ ALTAY	Pazarcık Hâkimi
10528 4	Gökhan TÜRKKAN	Hüyük Hâkimi
92524	Nurşen ÖNER ARSLAN	Tavşanlı Hâkimi
92508	Ali ÖZDEMİR	Refahiye Hâkimi
95084	Beyhan KOCAMAN	Çamlıhemşin Hâkimi

6 ncı derecede terfi sürelerini bitirenler :

93865	Köksal GÜL	Erfelek Hâkimi
95068	Esra ÖZCAN	Akyurt Hâkimi
95159	Gülşah (KARTAL) BAŞDAŞ	Ağrı Hâkimi
97777	Nejla YILMAZ	Tunceli Hâkimi
11212 7	Erkan ERDOĞDU	Sulakyurt Hâkimi
11241 7	Esmâ YAŞAR	Ardanuç Hâkimi
10771 4	Ahmet BOSTAN	Hozat Hâkimi

7 nci derecede terfi sürelerini bitirenler :

10752 3	Serdal SAĞLAM	Dargeçit Hâkimi
------------	---------------	-----------------

8 inci derecede terfi sürelerini bitirenler :

10573 8	Ahmet Hasan KILIÇ	Eceabat Hâkimi
10877 8	Muhsin AYLİM	İliç Hâkimi

B – SAVCI SINIFI

2 nci derecede terfi sürelerini bitirenler :

37290	Ragıp TEPEDÜZÜ	Bergama Cumhuriyet Savcısı
38659	Mustafa Şinasi KOÇ	Marmaris Cumhuriyet Savcısı
38704	Kerem UÇKAN	Adıyaman Cumhuriyet Savcısı
38713	Yunus ERASLAN	Akçaabat Cumhuriyet Başsavcısı

39715	Mehmet SEVİNÇ	Tokat Cumhuriyet Savcısı
38736	Rasim KARAKULLUKÇU	Erzurum Cumhuriyet Savcısı
38792	Harun Veli KOÇALI	Manavgat Cumhuriyet Savcısı
38833	Metin ASLAN	Kocaeli Cumhuriyet Savcısı
39531	Mustafa Aslan BATI	Kalecik Cumhuriyet Savcısı
39580	Feridun KABADAYI	Bodrum Cumhuriyet Savcısı
39804	Mesut Erdiñ BAYHAN	Beyoğlu Cumhuriyet Savcısı
39970	Niyazi YAR	Kaş Cumhuriyet Savcısı
39997	Ulvi KARDEŞ	Rize Cumhuriyet Savcısı
40137	Mustafa YAPICI	Mardin Cumhuriyet Savcısı
40174	Mustafa KAZANKAYA	Tire Cumhuriyet Savcısı
40183	Mevlüt KISIR	Şarkışla Cumhuriyet Savcısı
40203	İsa ALTIN	Honaz Cumhuriyet Savcısı
40306	Şehmus ERNAS	Kandıra Cumhuriyet Başsavcısı
40313	Aydın CAN	Amasra Cumhuriyet Savcısı
40314	Mustafa YAĞIZ	Sandıklı Cumhuriyet Başsavcısı
40316	Habip ATAK	Niğde Cumhuriyet Savcısı
40320	Cengiz AKGÜL	Alaşehir Cumhuriyet Savcısı
40327	Kenan YILDIRIM	Gediz Cumhuriyet Savcısı
40350	Fahrettin KIRBIYIK	Çayeli Cumhuriyet Savcısı
41435	Hüseyin YAYLA	Selçuk Cumhuriyet Savcısı
41464	Aslan USLU	Osmancık Cumhuriyet Savcısı
42155	Ali İŞGÖREN	Kızıltepe Cumhuriyet Başsavcısı
42169	Kamil ALTINTAŞ	Cizre Cumhuriyet Savcısı
42196	Cebrail Cem ALICI	Ilgın Cumhuriyet Savcısı
38699	Bülent YENİGÜN	Yargıtay Cumhuriyet Savcısı
41387	Gökhan SERTÖZ	Adalet Bakanlığı Yetkili Tetkik Hâkimi

3 üncü derecede terfi sürelerini bitirenler :

40452	Ali Ulvi YILMAZ	Tavşanlı Cumhuriyet Savcısı
40814	Şükrü UYSAL	Van Cumhuriyet Savcısı
40943	Seyit Gazi BALKAYA	Devrek Cumhuriyet Savcısı
40899	Halük GEDİKLİ	Adalet Müfettişi Tarsus eski Cumhuriyet Savcısı halen Yargıtay Tetkik Hâkimi
40976	Mehmet FANSA	
41480	Mustafa Kemal ARGİN	Kaynarca Cumhuriyet Savcısı
41822	Atilla ÖZTÜRK	Silopi Cumhuriyet Savcısı
41859	Zeki VATAN	Yumurtalık Cumhuriyet Savcısı
41908	Emin Emre EKİNCİ	Bigadiç Cumhuriyet Savcısı
41912	Ömer Faruk YILDIRIM	Kınık Cumhuriyet Savcısı
41972	Dr.Yalçın ŞAHİNKAYA	Bitlis Cumhuriyet Savcısı
42172	Hasan BAĞRIAÇIK	Mengen Cumhuriyet Savcısı
42687	Zafer ÜNAL	Havza Cumhuriyet Savcısı

42009	Enver YURTEN	Bünyan Cumhuriyet Savcısı
42743	Velihattin ELDEMİR	Gölbashi(Adıyaman) Cumhuriyet Savcısı
42153	Eyüp YILDIZ	Ereğli(Zonguldak) Cumhuriyet Savcısı

4 üncü derecede terfi sürelerini bitirenler:

42258	Ferhat CELALOĞLU	Sarıgöl Cumhuriyet Savcısı
42538	İsmail KANTAR	Saray(Tekirdağ) Cumhuriyet Savcısı
42665	Hüseyin AYYAYLA	Delice Cumhuriyet Savcısı
42857	Mehmet ARSLANTAŞ	Bolvadin Cumhuriyet Savcısı
10163		
5	Davut TAŞPINAR	Gökçeada Cumhuriyet Savcısı

5 inci derecede terfi sürelerini bitirenler:

92507	Alper Deniz ÇAĞLAYAN	Reyhanlı Cumhuriyet Savcısı
92510	Fatih AKBAŞOĞLU	Kepsut eski Cumhuriyet Savcısı halen Eruh Hâkimi
92527	Barış GÖRENEK	Bismil Cumhuriyet Savcısı
92545	Uğur BÜTÜNER	Ergani eski Cumhuriyet Savcısı halen Korgan Hâkimi
92540	Halit KILIÇ	Akçadağ Cumhuriyet Savcısı Yozgat eski Cumhuriyet Savcısı halen Yavuzeli Hâkimi
92560	Osman KODAL	
92589	Umut İNCİ	Pütürge Cumhuriyet Savcısı
10140		
8	Hüseyin ÖZDEMİR	Kuşadası Cumhuriyet Savcısı
10167		
7	İbrahim TEMEL	Doğanhisar Cumhuriyet Savcısı
92583	Nurullah TEKİN	Selim Cumhuriyet Savcısı
10515		
8	Ercan GÖVLER	Çiftlik Cumhuriyet Savcısı
10528		
2	Nagihan ALEMDAR	İnegöl Cumhuriyet Savcısı
11192		
5	Ahmet GÜRBÜZ	Altıntekin Cumhuriyet Savcısı
93625	Taylan Özgür ULU	Sivaslı Cumhuriyet Savcısı

6 ncı derecede terfi sürelerini bitirenler:

95017	Yücel GENCER	Tefenni Cumhuriyet Savcısı
10503		
6	Kadir ERDEO	Rize Cumhuriyet Savcısı
11224		
0	Özlem İLHAN	Gevaş Cumhuriyet Savcısı

7 nci derecede terfi sürelerini bitirenler;

10057		
1	Emel YURTSEVER	Varto Cumhuriyet Savcısı
10553		
7	Neşe KIRTIL	İkizce Cumhuriyet Savcısı

8 inci derecede terfi sürelerini bitirenler:

10139		
6	Koray DEMİRCİ	Vakfikebir Cumhuriyet Savcısı
10140	Gökhan KAPAĞAN	Göynücek Cumhuriyet Savcısı

9

10732

3 Mustafa Burak ÇİL Şebinkarahisar Cumhuriyet Savcısı

69460 Vahit ÖZCAN Gemlik Cumhuriyet Savcısı

10134

7 Engin PARLAK Alaşehir Cumhuriyet Savcısı

10136

5 Mehmet Fatih KIRBAŞ Erbaa Cumhuriyet Savcısı

10736

3 Mehmet ETYEMEZ Halfeti Cumhuriyet Savcısı

C - İDARİ YARGI

2 nci derecede terfi süresini bitiren :

37739 G.Nalan HATİPAĞAOĞLU Danıştay Tetkik Hâkimi

4 üncü derecede terfi sürelerini bitirenler :

42964 Burakhan MELİKOĞLU Danıştay Tetkik Hâkimi

42979 Aydın AKGÜL Danıştay Tetkik Hâkimi

46750 Ersin KÖRPINAR Bursa Vergi Mahkemesi Üyesi

5 inci derecede terfi sürelerini bitirenler :

68093 Sinan ZENGİN Sivas İdare Mahkemesi Üyesi

10714

9 Ramazan BOYRAZ İstanbul İdare Mahkemesi Üyesi

10720

1 Caner DİNLETİR Adana Vergi Mahkemesi Üyesi

94919 Yusuf ALTINTAŞ Danıştay Tetkik Hâkimi

6 ncı derecede terfi sürelerini bitirenler :

97750 Yasemin BUYURAN Danıştay Tetkik Hâkimi

97682 Züleyha ALICI Erzurum İdare Mahkemesi Üyesi

94884 Hamit Ali KANDİL İstanbul İdare Mahkemesi Üyesi

97714 Kutlan Menderes ELMAS Erzurum İdare Mahkemesi Üyesi

99086 Murat KELEŞ İstanbul İdare Mahkemesi Üyesi

10164

0 Ali ÇELEN Kayseri İdare Mahkemesi Üyesi

10171

2 Vedat YILDIRIM Kastamonu İdare Mahkemesi Üyesi

10378

7 Fatih ALPHAN İstanbul İdare Mahkemesi Üyesi

7 nci derecede terfi sürelerini bitirenler:

10051

3 Recep ŞENDİL Mersin Vergi Mahkemesi Üyesi

10155

9 Harun SAMSA Danıştay Tetkik Hâkimi

10178

8 Ali ÖKSÜZ Sivas İdare Mahkemesi Üyesi

10715

0 İsa EREN Mersin İdare Mahkemesi Üyesi

10160

8 Ali Rıza ALTUN Antalya İdare Mahkemesi Üyesi

10163 Kadir KORKMAZ Sivas İdare Mahkemesi Üyesi

8 inci derecede terfi sürelerini bitirenler:

10113

9 Ahmet ÖZVEREN

Tekirdağ İdare Mahkemesi Üyesi

10721

5 Emin ÖZTÜRK

İstanbul İdare Mahkemesi Üyesi

[R.G. 9 Ocak 2008 – 26751]

_____ • _____

 [İçindekilere dön](#)**Sevgi YILMAZ/Türkiye Davası*****Başvuru No: 62230/00****Strazburg****11 Nisan 2006****OLAYLAR**

Başvuran, Sevgi Yılmaz 1971 doğumlu T.C. vatandaşı olup Urfa'da ikamet etmektedir.

19 Nisan 1998 tarihinde *Emeğin Partisi* Elazığ İl Başkanlığı bu şehirde bir toplantı düzenlemiş, katılımcılardan biri olan başvuran burada konuşma yapmıştır.

2 Mart 1999'da Malatya Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) Cumhuriyet Savcısı başvuran hakkında dava açmıştır. Cumhuriyet Savcısı, başvuranın konuşmasına dayalı olarak adı geçeni TCK'nın 312. maddesi uyarınca ırka ve dine dayalı ayrımcılık yaparak halkı kine ve düşmanlığa tahrik etme ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 8. maddesi uyarınca bölücülük propagandası yapma suçları ile itham etmiştir. Savcı bu konuşmanın bazı bölümlerinden alıntı yapmıştır.

Mahkeme, 16 Eylül 1999 tarihinde bilirkişi talebini reddetmiştir. Cumhuriyet Savcısı iddianamesinde TCK'nın ilgili hükümlerinin uygulanmasına istinaden başvuranın mahkumiyetini talep etmiştir. Başvuranın avukatının talebi üzerine adı geçene savunmasını hazırlaması için ek süre tanınmıştır.

DGM heyeti, 28 Eylül 1999 tarihli duruşmada başvurana söz vermiş, ardından hüküm kararını açıklamıştır. Mahkeme buna göre başvurana hakkında yapılan ithamdan suçlu bulmuş ve TCK'nın 312. maddesi uyarınca bir yıl hapis ve 1.520.000 T.L. para cezasına çarptırılmış, 647 sayılı Kanun'un 6. maddesine istinaden sözkonusu cezanın teciline karar vermiştir.

1 Aralık 1999 tarihinde Yargıtay, 28 Eylül 1999 tarihli ilk derece mahkemesinin kararını onamıştır.

HUKUK AÇISINDAN**I. AİHS'İNİN 10. MADDESİ'NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA**

Başvuran yasal bir toplantıda yaptığı konuşma nedeniyle mahkum edilmesinin ifade özgürlüğünün ihlalini oluşturduğundan şikayetçi olmakta ve bu yönde AİHS'nin 10. maddesini ileri sürmektedir.

* Dışişleri Bakanlığı Çok taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

AİHM, sözkonusu mahkumiyet kararının AİHS'nin 10 § 1. maddesi ile güvence altına alınan başvuranın ifade özgürlüğüne karşı bir müdahaleyi oluşturduğuna dair taraflar arasında bir ihtilafa yer verilmediğini not etmektedir. Sözü edilen müdahalenin AİHS'nin 10 § 2. maddesi gereğince toprak bütünlüğünün korunması gibi meşru bir amaç taşıdığına itiraz edilmemektedir (Bkz. Yağmurdereli-Türkiye kararı, no: 29590/96, § 40, 4 Haziran 2002). AİHM bunu dikkate almaktadır. Bununla birlikte, bu müdahalenin demokratik bir toplum için gereklilik oluşturup oluşturmadığının bilinmesi gerekir.

AİHM, sözkonusu konuşmada yer alan ifadeleri ve kullanılan terimleri dikkatli bir biçimde değerlendirecektir, bu noktada özellikle terörle mücadelede karşılaşılan güçlükleri göz önünde bulundurmaktadır

AİHM, siyasi bir partinin düzenlemiş olduğu toplantıda dile getirilen görüşlerin içeriğinde olduğu kadar kullanılan ifadelerle de siyasi bir konuşma niteliğinde olduğunu hatırlatmaktadır. Başvuran özellikle «*köyünden toprağından sürülen, bilmediği kentlerde bilmediği bir dille derdini anlatmak zorunda bırakılan gecekondualarda potansiyel suçlu ilan edilen yoksul Kürt emekçileri*» sözlerini savunmuş, ayrıca «*kendi dilinde kendini ifade etmek isteyenlerin halayı*» ve «*halkların kardeşliği (...)*» ifadeleri ile bunu yüceltmıştır.

AİHM, ayrıca Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin TCK'nın 312. maddesi gereğince başvuran hakkında almış olduğu önlemleri yerine getirdiğini hatırlatmaktadır. Yalnızca ilgili tarafından sarf edilen sözlere değil, bahse konu partinin bölge teşkilatından gelen mesaja da atıfta bulunularak bu konuşmaların ırk, din, dil ve bölge ayırımına dayalı kini ve düşmanlığı tahrik ettiği sonucuna varılmıştır.

AİHM, iç hukuk mercileri tarafından ortaya konulan gerekçeleri dikkatlice incelemiş ve bunların başvuranın ifade özgürlüğüne yönelik bir ihlali haklı çıkarmaya yetmediğine itibar etmiştir (Bkz. *mutatis mutandis*, Sürek-Türkiye kararı (4), no: 24762/94, § 58, 8 Temmuz 1999). Ayrıca, bu inceleme ile öne sürülen görüşlerin şiddeti ve ayaklanmayı teşvik etme ve demokratik ilkeleri başka bir sistem adına reddetme gibi bir sonuç çıkarmamıştır. Bununla birlikte, başvuran insanların kültürel haklarını elde etmesi isteğini hayali bir biçimde dile getirmiştir.

AİHM, daha önce de benzer sorunları ele alan kararların incelendiğini ve bunların AİHS'nin 10. maddesinin ihlali ile sonuçlandığını hatırlatmaktadır (Bkz. özellikle Ceylan-Türkiye kararı, no: 23556/94, § 38, AİHM 1999-IV, Öztürk-Türkiye kararı, no: 22479/93, § 74, AİHM 1999-VI, İbrahim Aksoy kararı § 80, Karkın-Türkiye kararı, no: 43928/98, § 39, 23 Eylül 2003 ve Kızılyaprak-Türkiye kararı, no: 27528/95, § 43, 2 Ekim 2003).

AİHM, mevcut başvuruyu mahkemenin yerleşik içtihadı ışığında incelemiş ve Hükümetin davanın farklı sonuçlandırılmasına neden olacak hiçbir tespiti ve delili sunmadığına itibar etmiş, bunun yanı sıra terörle mücadeleye bağlı güçlükleri dikkate almıştır. (Bkz. özellikle sözü edilen İbrahim Aksoy kararı, § 60, ve Incal-Türkiye kararı, 9 Haziran 1998, 1998-IV, s. 1568, § 58).

AİHM ayrıca hükmedilen bir yıl hapis ve para cezasının ertelense dahi ağırlığını hatırlatmaktadır.

Sonuç olarak, başvuranın mahkumiyeti öngörülen amaçlar doğrultusunda orantısız olup, «demokratik bir toplum için gereklilik» teşkil etmemektedir. AİHS'nin 10. maddesi ihlal edilmiştir.

III. AİHS'NİN 41. MADDESİ'NİN UYGULANMASI

A. Tazminat, masraf ve harcamalar

Başvuran 10.000 Euro'ya yükselen maddi ve manevi zarara uğradığını ileri sürmektedir. Başvuran, ulusal mahkemeler ve AİHM nezdinde yaptığı yargı giderlerinin geri ödenmesi hususunda bir talepte bulunmamıştır.

Hükümet bu miktarlara karşı çıkmıştır.

Öne sürülen maddi tazminatla ilgili AİHM, AİHS'nin 10. maddesinin ihlal tespiti ile ileri sürülen maddi zarar arasında doğrudan bir illiyet bağı kuramamaktadır. Bu nedenle bu talebi reddetmiştir.

Manevi tazminat talebine ilişkin AİHM, AİHS'nin 41. maddesi uyarınca hakkaniyete uygun başvurana 3.000 Euro ödenmesine karar vermiştir.

C. Gecikme Faizi

AİHM, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına 3 puanlık bir artışın ekleneceğini belirtmektedir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, AİHM, OYBİRLİĞİYLE,

1. AİHS'nin 10. maddesinin *ihlal edildiğine*;

2. a) AİHS'nin 44 § 2. maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Y.T.L.'ye çevrilmek ve her türlü vergiden muaf tutulmak suretiyle Savunmacı Hükümetin başvurana, manevi tazminat olarak 3.000 (üç bin) Euro *ödemesine*;

b) sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapıldığı tarihe kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda faiz uygulanmasına;

3. Adil tazmine ilişkin diğer taleplerin *reddine*;

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77 §§ 2. ve 3. maddesine uygun olarak 11 Nisan 2006 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

ŞAHİN ÇAĞDAŞ¹/Türkiye *

Başvuru No. 28137/02

Strazburg

11 Nisan 2006

USUL

Dava, İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Sözleşmesi'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca, Türkiye Cumhuriyeti aleyhine, bir Türk vatandaşı olan Şahin Çağdaş ("başvuran") tarafından, 25 Mart 2002 tarihinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne yapılan başvurudan (no. 28137/02) kaynaklanmaktadır.

Başvuran, İzmir Barosu'na bağlı avukat S. Çetinkaya tarafından temsil edilmiştir.

OLAYLAR

I. DAVA OLAYLARI

Başvuran 1966 doğumludur ve İzmir'de ikamet etmektedir.

10 Mayıs 2000 tarihinde, başvuran, Mart 1995'te PKK (Kürdistan İşçi Partisi) isimli yasadışı örgüte yardım ve yataklık yapmış olma şüphesi üzerine yakalanmıştır.

12 Mayıs 2000 tarihinde, Sulh Ceza Mahkemesi, başvuranın tutuklu yargılanmasını emretmiştir.

23 Mayıs 2000 tarihinde, İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcısı, başvuranı, yasadışı bir terör örgütüne yardım ve yataklık yapmakla suçlayan bir iddianame sunmuştur. Cumhuriyet Savcısı, başvuranı, Mart 1995'te yasadışı faaliyetlere katılmış olmakla, bilhassa, PKK üyelerini korumak, habercileri olarak hareket etmek ve örgüte yeni üyeler toplamakla suçlamıştır. Suçlamalar, şu anda yürürlükten kaldırılmış olan Ceza Kanunu'nun 169. maddesi uyarınca yapılmıştır. Cumhuriyet Savcısı, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nden, 3713 sayılı Kanun'un (Terörle Mücadele Kanunu) 5. maddesine ve eski Ceza Kanunu'nun 31., 33. ve 40. maddelerine uygun olarak, başvurana verilecek cezanın, yarı yarıya arttırılmasını talep etmiştir.

3 Ağustos 2000 tarihinde, başvuranın tutuksuz yargılanmasına karar verilmiştir.

* Dışişleri Bakanlığı Çok taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

2 Kasım 2000 tarihinde, İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi, Ceza Kanunu'nun 102 § 4 ve 104 § 2. maddelerinde ortaya konan beş yıllık zamanaşımı süresinin sona ermiş olduğunu gözönüne alarak, başvuran hakkındaki kovuşturmayı durdurma kararı almıştır. AİHM, sözkonusu suçun Mart 1995'te işlenmiş olduğunun iddia edildiğini, ancak, iddianamenin 23

¹ Önceki karar metninde Çağdaş Şahin olan isim Şahin Çağdaş olarak 21 Ağustos 2006 tarihinde düzeltilmiştir.

Mayıs 2000 tarihinde, iddia edilen suçun işlenmesinden beş yıldan fazla bir süre sonra, sunulmuş olduğunu kaydetmiştir. Ayrıca, başvuranın bu süre zarfında herhangi bir yasa dışı faaliyete karışmamış olduğunu tespit etmiştir.

16 Mart 2001 tarihinde, başvuran, İzmir Ağır Ceza Mahkemesi'ne, 466 sayılı Kanun uyarınca Hazine hakkında şikayette bulunmuş ve 10 Mayıs ve 3 Ağustos 2000 tarihleri arasındaki tutukluluğuna karşılık tazminat olarak 10.500.000.000 Türk Lirası (TL) talep etmiştir.

21 Mart 2001 tarihinde, üç hakimden oluşan İzmir Ağır Ceza Mahkemesi, naip hakimlerden bir tanesini davayı incelemek ve bir rapor düzenlemekle görevlendirmiştir. Aynı tarihte, raportör hakim, Cumhuriyet Başsavcısı'ndan, başvuranın talebine ilişkin yazılı görüşlerini istemeye karar vermiştir.

21 Mart 2001 tarihinde, Cumhuriyet Başsavcısı, 466 sayılı Kanun'un gerektirdiği gibi, İzmir Ağır Ceza Mahkemesi'ne görüşünü sunmuştur. Cumhuriyet Başsavcısı, başvuran hakkındaki cezai işlemlerin, Ceza Kanunu'nun 102 § 4 ve 104 § 2. maddelerinin anlamı dahilinde, zamanaşımına uğradığı için durdurulduğunu kaydetmiştir. Cumhuriyet Başsavcısı, başvurana, manevi zarara karşılık tazminat verilmemesi gerektiğini zira 466 sayılı Kanun'un, cezai işlemlerin durdurulmasına ilişkin davalarda tazminat imkanı sağlamadığını ileri sürmüştür. Bu görüş başvurana bildirilmemiştir.

Raportör hakim raporunu İzmir Ağır Ceza Mahkemesi'ne sunmuş ve İzmir Ağır Ceza Mahkemesi'nin, başvuranın talebini kabul etmemesi gerektiği tavsiyesinde bulunmuştur.

28 Mart 2001 tarihinde, İzmir Ağır Ceza Mahkemesi, 466 sayılı Kanun uyarınca tazminat hakkı olmadığını gözönünde tutarak başvuranın tazminat talebini reddetmiştir. Mahkeme, 466 sayılı Kanun'un 1. maddesinin tazminat ödenmesini gerektirecek hallerin ayrıntılı bir listesini sunduğunu ve başvuranın durumunun bu kategorilerden hiçbirinin kapsamına girmediğini tespit etmiştir.

Başvuran, 1 Ekim 2001 tarihinde, Yargıtay'a temyiz başvurusunda bulunmuştur. Hem kanuna aykırı olarak tutuklu bulundurulduğunu hem de İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin kovuşturmayı durdurma kararı nedeniyle aklanma imkanından yoksun bırakıldığını iddia etmiştir. Bu nedenle, Yargıtay'dan, Ağır Ceza Mahkemesi'nin kararını bozmasını ve tazminat ödenmesine karar vermesini talep etmiştir.

2 Ekim 2001 tarihinde, bu nitelikteki davalara ilişkin olarak Yargıtay'ın işleyişini düzenleyen ilgili kurallara göre, İzmir Ağır Ceza Mahkemesi'nin dava dosyası, Yargıtay Cumhuriyet Savcılığı aracılığıyla Yargıtay'ın yetkili birimine havale edilmiştir.

8 Ocak 2002 tarihinde, Cumhuriyet Başsavcısı, başvuranın temyiz başvurusunun esaslarına ilişkin görüşünü sunmuştur. Yargıtay Dokuzuncu Ceza Dairesi'ne tebliğnamesinde, Cumhuriyet Başsavcısı, ilk derece mahkemesindeki işlemleri, toplanan delilleri, iddianın konusunu ve ilk derece mahkemesinin değerlendirmesini gözönünde tutarak, temyiz başvurusunun asılsız olduğunu ifade etmiştir. Muhakeme usulü kuralları ve kanununa uygun olarak temyiz başvurusunun reddedilmesini ve ilk derece mahkemesi kararının onaylanmasını tavsiye etmiştir.

Bu görüş başvurana iletilmemiştir.

5 Şubat 2002 tarihinde, Yargıtay Dokuzuncu Ceza Dairesi, *inter alia*, Cumhuriyet Başsavcısı'nın görüşünü gözönünde tutarak, 28 Mart 2001 tarihli kararı onamıştır.

II. İLGİLİ İÇ HUKUK

Sözkonusu zamandaki ilgili iç hukukun açıklaması *Göç – Türkiye* kararında bulunabilir ([BD], no. 36590/97, § 34, AİHM 2002-V).

HUKUK

I. AİHS'İNİN 6 § 1. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran, AİHS'nin 6 § 1. maddesi uyarınca, adil yargılama hakkının ihlal edilmiş olduğundan şikayetçi olmuştur, zira, başvurana, Cumhuriyet Başsavcılarının, İzmir Ağır Ceza Mahkemesi ve Yargıtay'a, sırasıyla, başvuranın iddiasının ve temyiz başvurusunun esaslarına ilişkin olarak sundukları yazılı görüşlerine yanıt verme imkanı tanınmamıştır. AİHS'nin 6 § 1. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“Herkes, ... cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamalar konusunda karar verecek olan, ... bir mahkeme tarafından davasının ... hakkaniyete uygun ... olarak görülmesini istemek hakkına sahiptir.”

A. Kabul edilebilirlik

AİHM, bu şikayetin, AİHS'nin 35 § 3. maddesi anlamı dahilinde açıkça dayanaktan yoksun olmadığını kaydeder. Ayrıca, başka açılardan da kabul edilmez olmadığını kaydeder.

B. Esaslar

Başvuran, ulusal mahkemelerin, kendisine, Cumhuriyet Başsavcılarının görüşlerini bildirmemesinin, onu usule ilişkin eşitlik haklarından ve savunma haklarından yoksun bıraktığını ve sonuçta adil yargılama görmediğini iddia etmiştir.

Hükümet, davanın Yargıtay'a havale edilmesinin ardından, dava taraflarının işlemlerin durumuna ilişkin olarak her türlü bilgiyi mahkemenin yazı işlerinden alabileceğini ileri sürmüştür. Başvuran, Cumhuriyet Başsavcısı'nın hukuki görüşünden haberdar olduğunda, gerekli tüm bilgileri talep edebilir, ek görüşler sunabilir veya Cumhuriyet Başsavcısı'nın görüşüne yanıt verebilirdi. Ayrıca, Cumhuriyet Başsavcısı'nın görüşleri, yalnızca ilk derece mahkemesinin kararını onaylayıp onaylamadığına dair fikrini içermiştir. Dolayısıyla, başvurana, Cumhuriyet Başsavcısı'nın görüşlerinin bildirilmemesi “usulde tarafların eşitliği” ilkesini veya başvuranın AİHS'nin 6. maddesi uyarınca olan haklarını ihlal etmemiştir.

AİHM, aynı şikayeti geçmişte incelemiş olduğunu ve *Göç* kararında (yukarıda anılan, § 58) AİHS'nin 6 § 1. maddesinin ihlalini tespit ettiğini kaydeder. O kararda, AİHM, Cumhuriyet Başsavcısı'nın görüşlerinin niteliğini ve başvurana yanıt olarak yazılı görüşlerde bulunma imkanının vermediği gerçeğini gözönünde tutarak, başvuranın karşılıklı takip işlemi hakkının ihlal edilmiş olduğu kararını vermiştir (*loc. cit.* § 55). Ayrıca, bir başvuranın avukatının inisiyatifi ele almasını ve dava dosyasına yeni unsurların eklenip eklenmediğine dair belli aralıklarla bilgi edinmesini talep etmenin, o kişiye aşırı bir yük yüklemeye varacağını ve sözkonusu görüşe karşılık vermesine dair gerçek bir imkanı kesin olarak sağlamayacağını değerlendirmiştir (*loc. cit.* § 57).

AİHM, bu davayı incelemiştir ve yukarıda belirtilen davadaki kararlarından sapmasını gerektirecek özel durumlar olmadığı kararını vermiştir.

Dolayısıyla, Cumhuriyet Başsavcılarının İzmir Ağır Ceza Mahkemesi ve Yargıtay huzurundaki görüşlerinin başvurana bildirilmemesine ilişkin olarak, AİHS'nin 6 § 1. maddesi ihlal edilmiştir.

II. AİHS'NİN 5 §§ 1 VE 5. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran, AİHS'nin 5 §§ 1 ve 5. maddesi uyarınca, iki ay yirmi üç gün süreyle özgürlüğünden kanuna aykırı olarak mahrum bırakıldığından ve ulusal makamların, AİHS mağduriyetlerini telafi etmemiş olduğundan şikayetçi olmuştur.

Kabuledilebilirlik

Hükümet, başvuranın yakalanmasının, bir suç işlemiş olduğuna dair makul bir şüphenin varlığına dayandığını iddia etmiştir. Ayrıca, İzmir Ağır Ceza Mahkemesi, başvuranın sözde kanuna aykırı olarak özgürlüğünden mahrum bırakılmasına karşılık tazminat taleplerini, başvuranın davasının şartlarının 466 sayılı Kanun'un 1. maddesince öngörülmemesi sebebiyle reddetmiştir. Dolayısıyla, başvuranın yakalanması, tutuklanması ve yerel mahkemelerin ona tazminat vermeyi reddetmeleri, AİHS'nin 5 §§ 1 ve 5. maddesi ile uyumludur.

Başvuranın şikayetlerinin ilk bölümü hakkında, AİHM, başvuranın tutukluluğunun 3 Ağustos 2000 tarihinde sona erdiğini kaydeder. Başvuran, başvurusunu, 25 Mart 2002 tarihinde, altı aydan fazla bir süre sonra sunmuştur. AİHM, bu şikayetin geç yapıldığına ve AİHS'nin 35 § 4. maddesi uyarınca reddedilmesi gerektiğine karar verir.

Başvuranın şikayetlerinin ikinci bölümü hakkında, AİHM, AİHS'nin 5 § 5. maddesi uyarınca tutukluluk sonucu görülen maddi veya manevi zarara karşılık tazminat hakkının, 5. madde paragraflarından birinin ihlaline bağlı olduğunu anımsar (bkz. *Wassink – Hollanda*, 27 Eylül 1990 tarihli karar, Seri A no. 185-A, s. 14, § 38). Dolayısıyla, AİHM, bir başvuranın yalnızca 5 § 5. maddeye dayalı talebini, 5 §§ 1 ve 4. maddenin doğrudan veya esasta ihlali tespit edilmemiş olduğu sürece değerlendiremez ve AİHS'nin 5 § 5. maddesi başvurana belirli miktarda tazminat hakkı tanımaz. Bu şikayetin açıkça dayanaktan yoksun olduğuna ve AİHS'nin 35 §§ 3 ve 4. maddesi uyarınca reddedilmesi gerektiğine karar verir.

III. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI

AİHS'nin 41. maddesi şöyledir:

“Mahkeme işbu Sözleşme ve protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeciler Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun bir surette, zarar gören tarafın tatminine hükmeder.”

A. Tazminat

Başvuran, 4.887 Euro maddi tazminat talep etmiştir.

Hükümet, başvuranın, taleplerini destekleyen herhangi bir delil sunmamış olduğunu ileri sürmüştür.

AİHM, başvuranın, AİHS haklarının ihlal edilmesi sonucu maddi zarar gördüğünü kanıtlayamadığını kaydeder. Dolayısıyla, bu başlık altındaki talebi reddeder.

B. Manevi tazminat

Başvuran, 30.000 Euro manevi tazminat talep etmiştir.

Hükümet, başvuranın talebine itiraz etmiştir.

AİHM, başvuran tarafından görülen herhangi bir manevi zarara karşılık ihlal tespitinin başlı başına yeterli tazmin oluşturduğunu değerlendirmektedir (bkz. *Parsıl – Türkiye*, no. 39465/98, § 38, 26 Nisan 2005).

C. Mahkeme masrafları

Başvuran, mahkeme masraflarına karşılık toplam 7.500 Euro talep etmiştir. Kanıtlayıcı herhangi bir belge sunmamıştır.

Hükümet, taleplerin haddinden fazla olduğunu ve makbuz veya benzeri diğer belgelerin olmaması nedeniyle asılsız olduğunu ileri sürmüştür.

Mevcut bilgilere istinaden kendi kararını veren AİHM, başvurana, bu başlık altında 1.000 Euro tazminat ödenmesine karar vermeyi makul değerlendirmiştir.

D. Gecikme faizi

AİHM, gecikme faizi olarak Avrupa Merkez Bankası'nın kısa vadeli kredilere uyguladığı marjinal faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın uygun olduğuna karar verir.

BU SEBEPLERLE, AİHM OYBİRLİĞİ İLE

1. AİHS'nin 6 § 1. maddesinin ihlal edildiği iddiasına ilişkin şikayetin kabuledilebilir ve başvurunun kalanının kabuledilmez olduğuna;

2. AİHS'nin 6 § 1. maddesinin ihlal edildiğine;

3. Başvuran tarafından maruz kalınan herhangi bir manevi zarara karşı ihlal tespitinin başlı başına yeterli adil tazmin oluşturduğuna;

4. a) Sorumlu Devlet'in, başvurana, AİHS'nin 44 § 2. maddesine göre kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, mahkeme masraflarına karşılık 1.000 Euro (bin Euro) artı tabi olabilecek her türlü vergiyi, ödeme günündeki kur üzerinden sorumlu Devlet'in ulusal para birimine dönüştürmek üzere ödemesine;

b) Yukarıda belirtilen üç aylık sürenin aşılmasından ödeme gününe kadar geçen süre için yukarıdaki miktarlara Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli faizinin üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz uygulanmasına;

6. Başvuranın adil tazmin talebinin kalanının reddine

KARAR VERİR.

İngilizce olarak hazırlanmış ve Mahkeme İç Tüzüğü'nün 77 §§ 2 ve 3. maddesi uyarınca 11 Nisan 2006 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

S. DOLLÉ

J.-P. COSTA

Zabıt Katibi

Başkan

— • —

 [İçindekilere dön](#)

NALBANT/Türkiye*

Başvuru No. 61914/00

USUL

Dava, İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Sözleşmesi'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca, Türkiye Cumhuriyeti aleyhine, Mahmut Nalbant ("başvuran") isimli Türk vatandaşları tarafından, 7 Ağustos 2000 tarihinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne yapılan başvurudan (no. 61914/00) kaynaklanmaktadır.

OLAYLAR

DAVA OLAYLARI

Başvuru, öncelikle 1936 doğumlu, Kırklareli'de yaşayan Mahmut Nalbant tarafından yapılmıştı. Başvuranın 28 Mart 2005'teki vefatını müteakip eşi ve çocukları (bundan sonra "başvuranlar" olarak anılacaklardır) 15 Ağustos 2005 tarihinde başvuruyu takip etme isteklerini ifade etmişlerdir. Başvuranlar sırasıyla 1943, 1961, 1963 ve 1973 doğumludur. Selime ve Mehmet Nalbant Kırklareli'de, Münevver Bozdemir ve Havva Nalbant Tekin ise Tekirdağ'da yaşamaktadır.

1927 yılında Mahmut Nalbant'ın babası Bulgaristan'dan Türkiye'ye göç etmiştir. Başvuranların iddiasına göre Mahmut Nalbant'ın babasına, diğer insanlarla birlikte yerleşmesi için 4086 no'lu parsel tahsis edilmiştir.

13 Eylül 1961 tarihinde Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'ne bağlı Tapulama Komisyonu bir tapulama tespiti gerçekleştirmiş ve Evrensekiz köyündeki arsanın (4086 no'lu parsel) Hazine adına kaydedilmesi gerektiği kanaatine varmıştır.

Belirtilmemiş bir tarihte 28 şikâyetçi tespit sonuçlarına itiraz etmiştir. Mahmut Nalbant bu şikâyetçiler arasında yer almamıştır. Başvuranlar kararın Nalbant'a tebliğ edilmediğini iddia etmişlerdir.

20 Kasım 1970 tarihinde Tapulama Komisyonu madde itibariyle yetkisizlik beyan etmiş ve davayı Kadastro Mahkemesi'ne havale etmiştir. Kadastro Mahkemesi dava dosyasını Tapulama Komisyonu'na göndermiş ve 3 Eylül 1971 tarihinde Tapulama Komisyonu başvuranların itirazlarını reddetmiştir.

1972 yılında Mahmut Nalbant'ın da aralarında bulunduğu yirmi altı kişi (bundan sonra "davacılar" olarak anılacaktır) Lüleburgaz Kadastro Mahkemesi'nde bir dava açarak Tapulama Komisyonu'nun kararını iptal etmesini talep etmişlerdir. Mahmut Nalbant'ın dilekçesi 8 Ağustos 1972 tarihlidir.

* Dışişleri Bakanlığı Çok taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayirresmî tercümedir. Mahkemenin bilgi talebi üzerine Kırklareli Tapu ve Kadastro Müdürlüğü 20 Mayıs 1981 tarihinde, tapu kayıtlarına göre sadece üç aileye Evrensekiz köyünde iskân için arsa verilmiş olduğu ve bunların arasında davacıların bulunmadığı bilgisini iletmiştir.

31 Mayıs 1983, 7 Mayıs 1993, 23 Mayıs 1996 ve 29 Haziran 2001 tarihlerinde mahkeme olay yeri incelemeleri gerçekleştirmiş, Tapu Müdürlüğü'nden bilgi ve belge talebinde bulunmuş, bilirkişi raporları düzenlenmiştir.

18 Temmuz 2001 tarihinde Lüleburgaz Kadastro Mahkemesi arsanın Hazine adına kaydedilmesine hükmederek davayı reddetmiştir. İhtilaf konusu arazinin daha önce mera olduğu için kamuya ait olduğu ve davacıların araziyi fiilen kullanmalarının mülkiyet getirmeyeceğini belirtmiştir. Mahkeme ayrıca, davacıların arazinin kendilerine yerleşim için verildiği savını destekleyen herhangi bir resmi belge bulunmadığını belirtmiştir.

2 Eylül 2001 tarihinde Mahmut Nalbant Birinci Derece Mahkemesi'nin kararına itiraz etmiştir. Dilekçesinde, yargılama süresinin uzunluğunun AİHS'nin 6. maddesinin ihlal ettiğini belirtmiştir.

20 Ekim 2003 tarihinde Yargıtay Birinci Derece Mahkemesinin kararını onamıştır. Yargıtay ayrıca Nalbant'ın kararın düzeltilmesi talebini de 29 Nisan 2004 tarihinde geri çevirmiştir.

HUKUK

I. AİHS'İN 6. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuranlar hukuki işlemlerin süresinin ilgili kısmı aşağıda çıkarılan AİHS'nin 6 § 1 maddesinin "makul süre" zorunluluğunu aşmasından şikâyetçi olmuşlardır:

"Herkes ... medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili nizalar ... konusunda karar verecek olan ... bir mahkeme tarafından davasının makul bir süre içinde ... görülmesini istemek hakkına sahiptir."

A. Kabuledilebilirlik

Hükümet, AİHS'nin 35 § 1. maddesi bağlamında iç hukuk yolları tüketilmemiş olduğundan başvurunun reddedilmesini Mahkeme'den talep etmiştir. Bu yönde Hükümet, özellikle Mahmut Nalbant'ın şikâyetlerini yerel mahkemelerde dile getirmediği ve AİHS'ye bağlı kalmadığını öne sürmüştür.

Başvuranlar Hükümetin iddialarını reddetmiştir. Özellikle yargılama devam ederken Mahmut Nalbant'ın işlemlerin hızlandırılması için yerel mahkemeden talepte bulunduğu ve AİHS'ye uyduğunu belirtmişlerdir.

Mahkeme, halihazırda benzer davalarda Hükümet'in ön itirazlarını incelediğini ve bunları reddettiğini hatırlatır (bkz. *Karakullukçu – Türkiye*, no. 49275/99). Mahkeme, sözkonusu davada yukarıda anılan başvurudan başka bir sonuca yönelmek için sebep görmemektedir. Dolayısıyla Hükümetin bu başlık altındaki itirazlarını reddeder.

Ayrıca Mahkeme, başvurunun AİHS'nin 35 § 1 maddesi bağlamında açıkça dayanaktan yoksun olmadığını belirtir. Başvurunun kabuledilmez olduğuna dair başka dayanak bulunmamaktadır. Dolayısıyla başvuru kabuledilebilir bulunmuştur.

B. Esaslar

1. Dikkate alınması gereken süre

Hükümet, Türkiye'nin, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu önünde bireysel başvuru hakkını tanıdığı 28 Ocak 1987 tarihinden sonra gerçekleşen işlemlerin dikkate alınmasını Mahkeme'den talep etmiştir.

Başvuranlar Hükümet'in talebine itiraz etmiştir. Özellikle, yerel yargılamanın 1961 yılında başlayıp 29 Nisan 2004 tarihinde bittiğini öne sürmüşlerdir.

Mahkeme yargılamanın 6 § 1 maddesinde belirtilen "makul süre" zorunluluğunu karşılayıp karşılamadığının tespitinde dikkate alınacak sürenin Mahmut Nalbant'ın Lüleburgaz Kadastro Mahkemesi'nde dava açtığı 8 Ağustos 1972 tarihinde başlayıp Yargıtay'ın kararın düzeltilmesi talebini reddettiği 29 Nisan 2004 tarihine kadar olduğunu değerlendirir. Buna göre Lüleburgaz Kadastro Mahkemesi ve davayı iki kez inceleyen Yargıtay huzurundaki yargılamalar ortalama 31 yıl 9 ay sürmüştür.

Mahkemenin kararı zaman bakımından sadece Türkiye'nin, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu önünde bireysel başvuru hakkını tanıdığı 28 Ocak 1987'den itibaren geçen 17 yıl 3 aylık süreyi dikkate almasına izin vermektedir. Ancak yine de sözkonusu tanınmanın beyan edildiği tarihte yargılamanın durumunu da dikkate almalıdır (bkz. *Şahiner – Türkiye*, no. 29279/95 ve *Cankoçak – Türkiye*, no. 25182/94 ve 26956/95). Bahsekonu tarih itibariyle yargılama zaten 14 yıl 6 ay sürmüştü.

2. Yargılamanın süresinin uygunluğu

Hükümet, davanın karmaşık olduğunu ve geniş bir yer kaplayan arsanın mülkiyeti hakkında ihtilaf ve bazıları yargılama süreci devam ederken vefat eden ve vârislerin yerlerine geçtiği oldukça fazla sayıda davacıyı barındıran bir dava olduğunu ifade etmiştir. Yetkililerden kaynaklanan bir gecikme olmadığını ve yargılama süresinin uzunluğunun mahkemeden yerinde inceleme talep eden davacıların neden olduğu birtakım aralardan kaynaklandığını belirtmişlerdir. Hükümet Mahmut Nalbant'ın duruşmaların bir kısmına katılmadığı ve temsilcisinin belge ve bilgi sunmak ve yerinde inceleme masraflarını ödemek için kimi zaman süre talep ettiğini de eklemiştir. Son olarak diğer davacıların erteleme taleplerine Mahmut Nalbant'ın itiraz etmediğini belirtmişlerdir.

Başvuranlar iddialarını dile getirmişlerdir. Özellikle ilk duruşmanın 1978 yılında, yani Mahmut Nalbant'ın dava açmasından altı yıl sonra, ilk yerinde incelemenin ise 1982 yılında yapıldığını belirtmişlerdir. Ayrıca yargılamanın uzamasında Mahmut Nalbant'a yüklenebilecek kusur bulunmadığını ifade etmişlerdir.

Mahkeme yargılama süresinin uygunluğunun davanın şartları ışığında ve davanın karmaşıklığı, başvuran ve ilgili mercilerin tutumu ve ihtilafta yer alan başvuran için neyin tehlikede olduğu kriterlerine bakılarak değerlendirilmesinin gerektiğini hatırlatır (bkz. diğer birçok içtihat yanında *Frydlender – Fransa* [BD], no. 30979/96). Mahkeme, sözkonusu davanın davacı sayısının çokluğu ve anlaşmazlığın niteliği yüzünden karmaşık olmasına rağmen bunun tek başına yargılama süresinin tamamını haklı çıkaramayacağı kanaatinde dir.

Mahkeme, bazı duruşmalara ve olay yeri incelemelerine katılmaması nedeniyle Mahmut Nalbant'ın tutumunun kusurdan öteye gitmediğini belirtir ve Nalbant'ın işlemlerin uzamasında ciddi bir rolü olmadığını değerlendirir.

Yerel mercilerin tutumuna ilişkin olarak ise Mahkeme, Birinci Derece Mahkemesinin kararını onadığı ve başvuranın kararın düzeltilmesi talebini reddettiği dönemde aşırı bir gecikme tespit etmemiştir. Ancak Mahkeme, Birinci Derece Mahkemesinin esaslarla ilgili bir karar vermesinin yaklaşık 29 yıl aldığı, bunun 14 yıl 6 ayının Mahkeme'nin zaman itibariyle verdiği karar dahilinde olduğunu göz ardı edemez. Gerçekten de Mahkeme, yargılamanın özellikle yerinde incelemeler nedeniyle, kimi zaman hava muhalefeti, kimi

zaman da davacıların katılmaması, bazı davacıların vefatı ve çeşitli mercilerden bilgi beklenmesi gibi aralar yüzünden uzadığını kaydetmektedir. Ancak Mahkeme, AİHS'nin 6 § 1 maddesinin Taraf Devletlerin hukuki sistemlerini, mahkemelerinin davaları makul bir süre içinde sonuçlandırmak da dahil olmak üzere sözkonusu hükmün tüm gerekliliklerini yerine getirecek şekilde tanzim etmeye zorunlu kıldığını hatırlatarak (bkz. *Arvelakis – Yunanistan*, no. 41354/98) yerel mahkemenin işlemleri hızlandırmak için daha sıkı tedbirler uygulayabileceğini değerlendirmektedir. Ne davanın karmaşıklığı ne de davacıların tutumu davanın Birinci Derece Mahkemesi tarafından ele alınması sırasında yaşanan gecikmeyi açıklamak için yeterlidir. Bu nedenle Mahkeme, gecikmeye Birinci Derece Mahkemesinin incelemesinin neden olduğu kanaatindedir.

Sonuç olarak Mahkeme, yerel yargılamada, Mahmut Nalbant için tehlikede olan değer in kendisi ve başvurular için kayda değer önemi haiz olduğu görüşündedir.

Konu hakkındaki içtihadını dikkate alarak Mahkeme, sözkonusu davada yargılama süresinin aşırı olduğu ve “makul süre” zorunluluğunu yerine getiremediği kanaatindedir.

Bu nedenle AİHS'nin 6 § 1 maddesi ihlal edilmiştir.

II. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI

AİHS'nin 41. maddesine göre:

“Mahkeme işbu Sözleşme ve protokollarının ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun bir surette, zarar gören tarafın tatminine hükmeder.”

A. Tazminat

Başvuranlar 3,620 Yeni Türk Lirası (YTL) (yaklaşık 2,276 Euro) maddi tazminat talep etmişlerdir. Bu meblağ temsil giderleri ile yerel mahkemeler ve AİHM'de tahakkuk eden masrafları kapsamaktadır. Başvuranlar ayrıca 15,000 YTL (yaklaşık 9,432 Euro) manevi tazminat talep etmişlerdir.

Hükümet, başvuranlar tarafından talep edilen miktarlara aşırı ve asılsız olduğunu belirterek karşı çıkmıştır. Özellikle Mahkeme önünde dördüncü başvuran tarafından temsil edildikleri için başvuranların talep ettiği temsil masraflarına itiraz etmişlerdir.

Mahkeme, maddi tazminat sorununun aşağıda belirtilen “Mahkeme Masrafları” başlığı altında ele alınmasının uygun olacağı kanaatindedir.

Mahkeme, başvuranların yargılama süresinin uzunluğuyla bağlantılı olarak sıkıntı ve hüsrana gibi, sadece ihlal tespitiyle yeterince tazmin edilemeyecek manevi zarara uğramış oldukları görüşündedir. Mahkeme, dava koşulları ve içtihadını göz önünde bulundurarak başvuranlarca talep edilen miktarın tamamının ödenmesine karar vermiştir.

B. Mahkeme masrafları

AİHM'nin içtihadına göre, başvuran, ancak masrafların gerçekten ve gerektiği için yapıldığı ve miktarın makul olduğu kanıtlanmış ise bunları geri almaya hak kazanmaktadır. Sözkonusu davada elindeki bilgileri göz önünde bulundurarak AİHM, bütün başlıklar altındaki masrafları karşılamak üzere toplam 1,000 Euro ödenmesini uygun bulmaktadır.

C. Gecikme faizi

AIHM, gecikme faizi olarak Avrupa Merkez Bankası'nın kısa vadeli kredilere uyguladığı faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın uygun olduğuna karar vermiştir.

YUKARIDAKİ GEREKÇELERE DAYANARAK AIHM OYBİRLİĞİYLE,

1. Başvurunun kabuledilebilir olduğuna;
2. AIHS'nin 6 § 1. maddesinin ihlal edildiğine;
3. (a) Sorumlu Devlet'in başvurularına, AIHS'nin 44 § 2. maddesi uyarınca kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme gününde geçerli olan kur üzerinden Yeni Türk Lirası'na çevrilerek:
 - (i) 9,432 Euro (dokuz bin dört yüz otuz iki Euro) manevi tazminat;
 - (ii) Mahkeme masrafları için 1,000 Euro (bin Euro) ödenmesine;
 - (iii) bu miktarlar üzerine uygulanabilecek her türlü vergiyi ödemesine;
- (b) Yukarıda anılan üç aylık sürenin aşılmasından ödeme gününe kadar geçen süre için Avrupa Merkez Bankası'nın kısa vadeli kredilere uyguladığı faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın gecikme faizi olarak uygulanmasına;
4. Başvuranın adil tazmin talebinin kalan kısmının reddine

KARAR VERMİŞTİR.

İngilizce hazırlanmış, AIHM İç Tüzüğü'nün 77 §§ 2. ve 3. maddeleri uyarınca 10 Ağustos 2006 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Claudia WESTERDIEK
Yazı İşleri Müdürü

Peer LORENZEN
Başkan

— • —

 [İçindekilere dön](#)

HASAN CEYLAN/Türkiye*

Başvuru no. 58398/00

Strazburg

23 Mayıs 2006

USUL

Dava, İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Sözleşmesi'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca, Türkiye Cumhuriyeti aleyhine, Hasan Ceylan ("başvuran") isimli Türk vatandaşı tarafından, 30 Mart 2000 tarihinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne yapılan başvurudan (no. 58398/00) kaynaklanmaktadır.

OLAYLAR

DAVA OLAYLARI

Başvuran 1964 doğumludur ve İstanbul'da ikamet etmektedir.

9 Ekim 1994 tarihinde, başvuran, TKP-ML/TİKKO² isimli yasadışı bir örgüte üye olduğu şüphesiyle İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi polisleri tarafından yakalanmış ve gözaltına alınmıştır.

21 Ekim 1994 tarihinde, başvuran, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Hakimi huzuruna çıkarılmış; hakim başvuranın tutuklu yargılanmasına hükmetmiştir.

18 Kasım 1994 tarihinde, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı, diğer on şüpheliyle birlikte başvuranı yasadışı bir örgüte üye olmakla suçlayan bir iddianame sunmuştur. Cumhuriyet Savcısı, başvuranın Türk Ceza Kanunu'nun 168 § 2. maddesi ve 3713 sayılı Kanun'un 5. maddesi uyarınca yargılanmasını ve cezalandırılmasını talep etmiştir.

7 Aralık 1994 tarihinde İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde başvuran hakkında cezaî işlemler başlatılmıştır.

1 Şubat ve 24 Mart 1995 tarihlerinde yapılan duruşmaların sonunda birinci derece mahkemesi, başvurana isnat edilen suçun niteliği, delillerin durumu, tutuklu yargılanma kararının tarihi ve başvuranın mahkeme huzuruna çıkarılmamış olmasını gözönünde bulundurarak başvuranın tutuklu yargılanmasının devamını öngörmüştür.

* Dışişleri Bakanlığı Çok taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

15 Mayıs 1995 tarihinde, başvuran, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde ifade vermiş ve hakkındaki suçlamaları reddetmiştir. Yasadışı bir örgüte üye olmadığını ileri sürmüştür. Duruşma sonunda, mahkeme, başvurana isnat edilen suçun niteliği, kanıtların durumu ve tutuklu yargılama kararının verildiği tarihi göz önünde bulundurarak başvuranın tutuklu yargılanmasının devamına karar vermiştir.

30 Haziran 1995 tarihinde başvuranın temsilcisi İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nden başvuranın tutuksuz yargılanmasını talep etmiştir. Temsilci, K.T. isimli bir üçüncü şahsın yasadışı dokümanların bulunduğu bir çantayı başvuranın evinde bıraktığını ve bu belgeler nedeniyle şahsın yakalanarak yargılandığını ileri sürmüştür. Bu bağlamda avukat, başvuranın Türk Ceza Kanunu'nun 168 § 2. maddesi uyarınca suçlanmasının yanlış olduğunu ve başvuranın ancak Türk Ceza Kanunu'nun 169. maddesi uyarınca yasadışı bir örgüte yardım ve yataklık yapmakla suçlanabileceğini ileri sürmüştür. Başvuranın avukatı son olarak başvuranın eylemlerinin Türk Ceza Kanunu'nun 169. maddesine göre suç teşkil etmediğini ve gözaltında tutulduğu sürenin uzun olması nedeniyle başvuranın serbest bırakılması gerektiğini savunmuştur. İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi, talebi reddetmiştir.

30 Haziran 1995 ile 7 Şubat 1997 tarihleri arasında birinci derece mahkemesi 12 duruşma daha gerçekleştirmiştir. Bu duruşmalar süresince başvuran ve temsilcisi yazılı ve sözlü ifade vererek tutuksuz yargılanma talebinde bulunmuşlardır. 30 Haziran 1995 tarihli

² Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist, Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu

ifadelerini yinelemişlerdir. İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi her defasında talepleri reddetmiş ve kendisine isnat edilen suçun niteliği, delillerin durumu ve tutuklu yargılama kararının alındığı tarihi gözönünde bulundurarak başvuranın tutuklu yargılanmasının devamına hükmetmiştir.

7 Şubat 1997 tarihinde Cumhuriyet Savcısı'nın talebi üzerine İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi, başvuran ve diğer dört sanığın kararda Türk Ceza Kanunu'nun 168 § 2. maddesi yerine 168 § 1. maddesinin uygulanması ihtimaline ilişkin ek savunma vermelerini istemiştir. Duruşma sonunda mahkeme başvuranın tutuksuz yargılanma talebini bir kez daha reddetmiştir.

28 Mart 1997 tarihinde, başvuran, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi huzurunda ek savunmasını vermiştir. Aynı tarihte mahkeme başvuranın tutuksuz yargılanma talebini bir kez daha reddetmiştir.

24 Aralık 1999 tarihine kadar İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde onaltı duruşma daha yapılmıştır. Her duruşmanın sonunda mahkeme, kendisine isnat edilen suçun niteliği, delillerin durumu, dava dosyasının içeriği ve tutuklu yargılama süresini dikkate alarak başvuranın tutukluluk halinin devamına karar vermiştir.

24 Aralık 1999 tarihinde İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi, Türk Ceza Kanunu'nun 169. maddesi ve 3713 sayılı Kanun'un 5. maddesi uyarınca başvurunu yasadışı bir örgüte yardım ve yataklık etmek suçundan mahkum etmiş ve onu 5 yıl hapis cezasına çarptırmış ve tutuklu bulunduğu süreyi dikkate alarak tahliyesine karar vermiştir.

Mahkeme, başvuranı TKP-ML/TİKKO üyesi olmaktan mahkum etmek için yeterli delil bulunmadığı sonucuna varmıştır.

HUKUK

I. AİHS'İN 5 § 3. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran, tutuklu yargılama süresinin AİHS'nin ilgili kısmı aşağıda kaydedilen 5 § 3. maddesinde öngörülen "makul süre" kriterini aşmış olduğu hususunda şikayette bulunmuştur:

"Bu maddenin 1.c fıkrasında öngörülen koşullara uyarınca yakalanan veya tutulu durumda bulunan herkes hemen bir yargıç veya adli görev yapmaya yasayla yetkili kılınmış diğer bir görevli önüne çıkarılır; kendisinin makul bir süre içinde yargılanmaya veya adli kovuşturma sırasında serbest bırakılmaya hakkı vardır. Salıverilme, ilgilinin duruşmada hazır bulunmasını sağlayacak bir teminata bağlanabilir."

A. Kabul edilebilirlik

AİHM, başvurunun AİHS'nin olay ve hukuk boyutunda ciddi hususları ortaya çıkardığı ve kararın esaslara ilişkin bir inceleme gerektirdiği kanaatindedir. Mahkeme, başvurunun AİHS'nin 35 § 3. maddesi bağlamında dayanaktan yoksun olmadığı sonucuna varmıştır. Başvurunun kabul edilemez olduğuna dair başka dayanak bulunmamaktadır.

B. Esaslar

Hükümet, başvuranın tutuklanmasının, kendisinin suç işlediği şüphesine dair makul gerekçelerin varlığına dayandığını ve tutukluluk durumunun uzman yetkililer tarafından düzenli olarak, özel dikkatle, bahsedilen zaman diliminde yürürlükte olan kanunun getirdiği gerekliliklere uygun olacak şekilde gözden geçirildiğini ileri sürmüştür. Başvuranın sorumlu tutulduğu suçun ciddi nitelikte olduğu ve tutukluluk halinin devamının suça engel olmak ve toplumsal düzeni korumak için şart olduğunu ileri sürmüştür. Son olarak Hükümet, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin başvuranın tutuklu yargılandığı süreyi göz önüne alarak verilen cezada indirimine gittiğini ve başvuranın tutuklu kaldığı sürenin bütününün, başvuranla birlikte suçlanan kişi sayısı ve işlemlerin karmaşıklığı itibarıyla makul olduğunu belirtmiştir.

Başvuran bu görüşlere itiraz etmiştir. Özellikle dava dosyasına kendisi hakkında yeni delil girmemesi gerçeğine karşın, tutukluluk halinin uzatılması kararlarının basmakalıp gerekçelere dayandığını ifade etmiştir. Başvuran, Türk Ceza Kanunu'nun 169. maddesi altındaki hususların infazı durumunda hapiste yalnızca 3 yıl 9 ay kalacağını, ancak 5 yıldır tutuklu bulunduğunu iddia etmiştir.

AİHM sözkonusu bir davada sanığın tutuklu yargılanmasının, makul bir süreyi geçmemesini garanti etmenin öncelikle yerel adli makamların yükümlülüğü olduğunu yineler. Bu amaçla masumiyet karinesi ilkesine bağlı kalarak, kişisel özgürlüğe saygı kuralına uymamayı haklı çıkaran gerçek bir kamu yararı gereğinin mevcudiyetini destekleyen veya çürüten delilleri incelemeli ve bunları, serbest bırakılma başvurularına ilişkin kararlarında ortaya koymalıdır. Sözkonusu kararlarda belirtilen nedenler ve itirazlarında başvuranlar tarafından ortaya konan saptanmış gerçekler temel alındığında AİHM, AİHS'nin 5 § 3. maddesinin ihlal edilip edilmemiş olduğu hususunda bir karara varmalıdır (bkz. *Sevin ve İnce – Türkiye*, no. 46262/99, 20 Eylül 2005, § 61).

Yakalanan kişinin bir suç işlemiş olduğuna ilişkin makul şüphenin bulunması, sürekli gözaltında tutma işleminin geçerliliği için ilk koşuldur ancak, belirli bir süre sonra yeterli olmamaktadır; AİHM bu durumda adli makamlarca öne sürülen diğer gerekçelerin, kişinin özgürlüğünden mahrum bırakılmasını haklı çıkarmaya devam edip etmediğini tespit etmelidir (bkz., diğer içtihatlar arasında *Ilijkov – Bulgaristan*, no. 33977/96, § 77, 26 Temmuz 2001, ve *Labita – İtalya* [BD], no. 26772/95, §§ 152-153, ECHR 2000-IV).

Sözkonusu davada, AİHM göz önünde bulundurulması gereken sürenin, başvuranın polis tarafından gözaltına alındığı 9 Ekim 1994 tarihinde başlayıp birinci derece mahkemesi tarafından suçlu bulunduğu 24 Aralık 1999 tarihinde sona erdiğini belirtir. Buna göre tutukluluk hali takriben beş yıl iki ay on beş gün sürmüştür. Bu süre zarfında birinci derece mahkemesi, her duruşma sonunda kendi gerek görmesi veya başvuranın talebi üzerine başvuranın devam etmekte olan tutukluluk durumunu değerlendirmiştir. Ancak AİHM, dava dosyasındaki delillerden, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin “suçun niteliği ve delillerin durumu göz önünde bulundurularak” gibi değişmeyen, basmakalıp terimler kullanarak başvuranın tutuklu yargılanmasının devamına hükmettiğini belirtir.

AİHM, başvurana isnat edilen suçun ciddiyeti ve ilgili cezanın ağırlığını dikkate alır. Ancak, adaletten kaçma tehlikesinin sadece verilecek cezanın ağırlığı temelinde değerlendirilemeyeceğini, böyle bir tehlikenin varlığını teyit eden veya bunun zayıf bir ihtimal olarak görünüp tutuklu yargılamayı haklı çıkaramayan ilgili başka birtakım ek unsurlara bakılarak tahlil edilmesi gerektiğini hatırlatır (bkz. *Muller – Fransa*, 17 Mart 1997 tarihli karar, *Raporlar* 1997 II, § 43, ve *Letellier – Fransa*, 26 Haziran 1991 tarihli

karar, A Serisi no. 207, § 43). Bu bağlamda, AİHM, başvuranın tutuklu yargılama süresini uzatma kararlarında yerel mahkemenin yeterli sebebinin bulunmayışını kaydetmektedir.

Sonuç olarak genellikle “delillerin durumu” ifadesinin, suça işaret eden ciddi göstergelerin varlığı ve devamıyla ilgili bir etken olabilmesine rağmen, bu ifade sözkonusu davada, başvuranın şikayetçi olduğu tutukluluk süresini yalnız başına haklı çıkaramamaktadır (bkz. *Letellier*, yukarıda anılan; *Tomasi – Fransa*, 27 Ağustos 1992 tarihli karar, A Serisi no. 241-A; *Mansur – Türkiye*, 8 Haziran 1995, A Serisi no. 319-B, § 55; ve *Demirel*, yukarıda anılan, § 59).

Yukarıda kaydedilen değerlendirmeler başvuranın beş yıl iki ay süren yargılama öncesi tutukluluk halinin mahkemenin basmakalıp muhakeme şekli ile birlikte değerlendirildiğinde AİHM’nin makul süre kriterinin aşılmış olduğuna hükmedebilmesi için yeterlidir.

Bu nedenle AİHS’nin 5 § 3. maddesi ihlal edilmiştir.

II. AİHS’NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI

AİHS’nin 41. maddesine göre:

“Mahkeme işbu Sözleşme ve protokollarının ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun bir surette, zarar gören tarafın tatminine hükmeder.”

D. Tazminat

Başvuran, 7,650 Yeni Türk Lirası (YTL) (yaklaşık 4,800 Euro) gelir kaybına karşılık maddi ve 15,000 YTL (yaklaşık 9,411 Euro) manevi tazminat talep etmiştir.

Hükümet bu iddialara itiraz etmiştir.

Başvuranın öne sürdüğü maddi tazminat talebi ile ilgili olarak AİHM, başvuranın bu iddiasını destekler herhangi bir makbuz veya belge sunmadığını belirtir. Bu sebeple AİHM talebi reddetmiştir.

Diğer taraftan, başvuranın uzun süren tutukluluk döneminde sıkıntı ve endişe gibi, yalnızca bir ihlal tespiti ile tam olarak tazmin edilemeyecek bir manevi zarara uğramış olduğunu kabul etmektedir. Eşitlik temelinde yaptığı değerlendirme sonucunda AİHM, başvurana 4,500 Euro manevi tazminat ödenmesine karar vermiştir.

E. Mahkeme masrafları

Başvuran ayrıca AİHM’deki masraflar için toplam 5,800 YTL (yaklaşık 3,639 Euro) talep etmiştir. İddiasını desteklemek için, başvuran, temsilcisi tarafından hazırlanan bir harcamalar listesi ve İstanbul Barolar Birliği’nin 2005 yılı için öngördüğü asgari ücretler listesini sunmuştur. Ancak herhangi bir makbuz veya fatura sunmamıştır.

Hükümet, başvuranın iddiasına itiraz etmiştir.

AİHM’nin içtihadına göre, başvuran, ancak masrafların gerçekten ve gerektiği için yapıldığı ve miktarın makul olduğu kanıtlanmış ise bunları geri almaya hak kazanmaktadır. Sözkonusu davada elindeki bilgileri ve yukarıdaki ölçütleri göz önünde bulundurarak AİHM, Avrupa Konseyi’nden alınan 715 Euro adli yardım çıkarılmak üzere, 1,000 Euro ödenmesini uygun bulmaktadır.

F. Gecikme faizi

AİHM, gecikme faizi olarak Avrupa Merkez Bankası'nın kısa vadeli kredilere uyguladığı faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın uygun olduğuna karar vermiştir.

YUKARIDAKİ GEREKÇELERE DAYANARAK AİHM OYBİRLİĞİYLE,

1. Başvurunun kabuledilebilir olduğuna;
2. AİHS'nin 5 § 3. maddesinin ihlal edildiğine;
3. (a) Sorumlu Devlet'in başvurana, AİHS'nin 44 § 2. maddesi uyarınca kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme gününde geçerli olan kur üzerinden Yeni Türk Lirası'na çevrilerek:
 - (i) 4,500 Euro (dörtbinbeşyüz Euro) manevi tazminat,
 - (ii) mahkeme masrafları için 285 Euro (ikiyüzseksenbeş Euro);
 - (iii) bu miktarlar üzerine uygulanabilecek her türlü vergiyi ödemesine;
- (c) Yukarıda anılan üç aylık sürenin aşılmasından ödeme gününe kadar geçen süre için Avrupa Merkez Bankası'nın kısa vadeli kredilere uyguladığı faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın gecikme faizi olarak uygulanmasına;
4. Başvuranın adil tazmin talebinin kalan kısmının reddine

KARAR VERMİŞTİR.

İngilizce hazırlanmış, AİHM İç Tüzüğü'nün 77 §§ 2. ve 3. maddeleri uyarınca 23 Mayıs 2006 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Michael O'BOYLE		Nicolas BRATZA
Yazı İşleri Müdürü		Başkan

— • —

 [İçindekilere dön](#)

ÇELİK VE DİĞERLERİ/Türkiye Davası*

Başvuru No:56835/00

Strazburg

20 Nisan 2006

OLAYLAR

Başvuranlar Bilgen, U. Tuncer ve A. Tuncer yasadışı örgüt DHP (Devrimci Halk Partisi) aleyhinde yürütülen operasyon çerçevesinde İzmir Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi polisleri tarafından 8 Ocak 1994 tarihinde yakalanarak gözaltına alınmışlardır. Başvuran Çelik ertesi gün aynı şekilde gözaltına alınmıştır. Başvuranlar gözaltının sonunda DHP'ye mensup oldukları yönünde ifade vermişlerdir.

Başvuranlar, 18 Ocak 1994 tarihinde İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) Cumhuriyet Savcısı tarafından dinlenmişlerdir. Başvuranlar daha sonra DGM yedek hakimi önüne çıkarılmış ve hakim başvuruların tutuklu yargılanmasına karar vermiştir. Başvuran Çelik hem savcı hem de hakim önünde polise verdiği ifadesine itiraz etmiştir. Diğer başvurular ise itiraflarının bir kısmını yinelemekle yetinmişlerdir.

Savcı, 2 Şubat 1994 tarihinde başvuruları ve diğer beş sanığı Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 168 ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 5. maddeleri gereğince yasadışı örgüte mensup olmakla suçlamıştır.

DGM, 28 Eylül 1995 tarihli kararlarla başvuruları kendilerine atılı olaylardan suçlu bulunmuş ve on iki yıldan on beş yıla varan hapis cezalarına çarptırmıştır.

Yargıtay, 9 Temmuz 1998 tarihli kararlar usul hatası gerekçesiyle verilen kararı bozmuş ve davanın yeniden incelenmesi için geri göndermiştir.

İzmir DGM, 28 Eylül 1995 tarihinde verdiği kararı 31 Aralık 1998 tarihinde yinelemiştir.

Yargıtay, 24 Haziran 1999 tarihinde verilen son kararı onamıştır.

HUKUK AÇISINDAN

I. AİHS'NİN 6. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuranlar, ilk olarak bu hüküm gereğince kendilerini yargılayan ve mahkum eden İzmir DGM'nin, bünyesinde askeri bir hakim bulunması nedeniyle "tarafsız ve bağımsız" bir mahkeme olamayacağını iddia etmektedirler.

* Dışişleri Bakanlığı Çok taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Ayrıca başvurular, sorgu sırasında avukat yardımından faydalanamadıklarını ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tebliğnamesinin kendilerine tebliğ edilmediğini öne sürerek adil yargılanma haklarının ihlal edildiğinden şikayetçi olmaktadır. Bu bakımdan AİHS'nin 6§1 ve 3 –b ve –c maddesini ileri sürmektedirler.

A. Kabul edilebilirlik hakkında

Hükümet, başvuruların ulusal yargılamanın hiçbir aşamasında şikayetlerinden herhangi birini dile getirmediğini savunarak iç hukuk yollarının tüketilmediğini ileri sürmektedirler.

AİHM, AİHS'nin 35§1 maddesinde belirtilen iç hukuk yollarının tüketilmesi kuralının, iç hukuk düzeninin iddia edilen ihlal hakkındaki etkili başvuru yolunu sunmadığı savına dayandığını hatırlatmaktadır. Oysa AİHM, DGM bünyesinde askeri hakim bulunmasının olayların meydana geldiği dönemde yürürlükte olan mevzuattan ileri geldiği ve bu durumu telafi edecek hiçbir etkili iç hukuk yolunun bulunmadığı sonucuna varmaktadır.

AİHM, hazırlık soruşturması sırasında avukat bulunmayışına ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tebliğnamesinin tebliğ edilmemesine itiraz edildiğinde, bu şikayetlerin esasla birleştirilerek incelenmesinin uygun olacağına kanaat getirmektedir.

Dolayısıyla ilk şikayet konusunda itirazı reddetmek ve ikinci ile üçüncü şikayetleri ise esasla birleştirmek uygun olacaktır.

B. Esasa Dair

1. DGM'nin Tarafsız ve Bağımsız Olması Hakkında

AİHM, bu durumda ortaya çıkan sorunlara benzer sorunları (DGM'nin tarafsızlığı) birçok kez irdelenmiş ve AİHS'nin 6§1 maddesinin ihlal edildiğini tespit etmiştir (Bkz. *Özel-Türkiye kararı, no: 42739/98* ve *Özdemir-Türkiye kararı, no: 59659/00*).

AİHM, mevcut davayı incelemiş ve Hükümet'in sözkonusu durumu farklı bir sonuca ulaştırabilecek ne bir olay ne de bir delil sunduğuna kanaat getirmektedir. AİHM, TCK tarafından öngörülen suçlardan DGM önüne çıkarılan başvuruların, aralarında askeri hakim de bulunduğu mahkeme heyeti önüne çıkmaktan çekinmelerinin anlayışla karşılanacağını saptamaktadır. Bu nedenden dolayı başvurular, DGM'nin bu türden davaların niteliğine yabancı olan değerlendirmelerle yönlendirilmelerinden haklı olarak çekinmektedirler. Böylece, bu mahkemenin tarafsızlığı ve bağımsızlığı hakkında başvurular tarafından duyulan şüphelerin objektif olarak kanıtlandığı düşünülebilir (*Incal-Türkiye, 9 Haziran 1998 tarihli karar*).

AİHM, başvuruları yargılayıp mahkum ettiği sırada İzmir DGM'nin 6§1 maddesi uyarınca tarafsız ve bağımsız bir mahkeme olmadığı sonucuna varmaktadır.

2. Cezai Yargılamanın Hakkaniyeti Hakkında

Hükümet, başvurular Çelik ve Bilgen'in sırasıyla 12 ve 14 Ocak 1994 tarihlerinde avukatları ile görüştiklerini vurgulamaktadır. Bu bakımdan Hükümet, başvuruların ve avukatların imzalarının bulunduğu ilgili tutanakları sunmaktadır.

Hükümet, diğer başvurular konusunda ise, kendilerinin hazırlık soruşturması sırasında avukat yardımı almak istemediklerini belirtmekle yetinmektedir.

Hükümet, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tebliğnamesinin hukuki delil niteliği olmayan bir belge olduğunu savunmaktadır. Ayrıca Hükümet, sözüedilen belgenin hiçbir şekilde yüksek mahkemeyi bağlamadığını ve zaten dosyadan her an bakılabileceğini vurgulamaktadır.

Başvurular, polislerin de hazır bulunduğu görüşmelerin kısa süreli olduğunu vurgulayarak, polislerin kendilerine savunma hakkından faydalanmalarını sağlamadıklarını savunmaktadırlar. Ayrıca başvurular, savcılığın, gözaltında olanların yakınlarının ilgili kişilerin sağ salim olduklarını göstermeyi amaçlayan benzeri görüşmelere izin verme ya da vermeme konusunda özgür olduğunu hatırlatmaktadırlar.

AİHM, benzer davalarda tarafsızlıktan ve bağımsızlıktan yoksun olduğu ortaya konulan bir mahkemenin, her olasılıkta, kendi yargısına tabi kişilere hakkaniyetli bir yargı sağlayamayacağı hükmüne varıldığını hatırlatmıştır.

AİHM, bu konuda varılan ihlal sonucu gözönüne alarak, savunma haklarının ihlal edildiğine dair yapılan şikayetleri ayrıca incelemeye gerek olmadığına kanaat getirmektedir (Bkz. diğerleri arasında, *Çıraklar*).

III. AİHS'İNİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

A. Maddi ve Manevi Tazminat

Başvuran Çelik, faaliyette bulunamadığı döneme dayanarak yapılan hesaplama yola çıkarak 43.244 Euro tutarında maddi zarara uğradığını ileri sürmektedir. Bu açıdan Çelik, meslektaşı A.E.'nin maaş bordrolarını sunmaktadır. Diğer başvuranlar ise maddi zarara uğradıklarını iddia etmekte ve Türkiye'deki asgari ücrete dayanarak hesaplama yapılmasını istemektedirler.

Başvuranlar manevi tazminat adı altında toplam 80.000 Euro istemektedirler.

Hükümet bu isteklerin abartılı ve dayanaktan yoksun olduğu kanaatindedir.

AİHM maddi tazminat konusunda, AİHS'ye aykırılık sözkonusu olmasaydı, DGM önündeki yargılamanın ne tür bir sonuca varacağı hakkında yorum yapamaz. Dolayısıyla başvuranlara bu bakımdan tazminat ödenmesine gerek yoktur (25 Şubat 1997 tarihli *Findlay-Birleşik Krallık* kararı).

İddia edilen manevi zarara gelince, AİHM, dava şartlarında, tespit edilen ihlalin hakkaniyetli bir tatmin oluşturduğuna dikkati çekmektedir (*Çiraklar* kararı).

AİHM, bir başvuran hakkında verilen mahkumiyetin, 6§1 maddesine göre tarafsız ve bağımsız olmayan bir mahkeme tarafından verildiği sonucuna vardığında, prensip olarak en uygun tazminin, uygun zamanda, tarafsız ve bağımsız bir mahkeme tarafından başvuranı yeniden yargılamanın olacağı kanaatine varmıştır (Bkz. *Gençel* kararı).

B. Masraf ve Harcamalar

Başvuranlar hiçbir gerekçe göstermeksizin, AİHM önünde yapılan masraf ve harcamalar için 16.200 Euro talep etmektedirler.

Hükümet bu talebin kanıtlanmadığı kanaatindedir.

AİHM, elinde bulunan unsurların tümünü ve konuya ilişkin içtihadını gözönünde bulundurarak, yapılan bütün masraflar için 1.500 Euro'nun başvuranlara ortaklaşa ödenmesinin makul olacağına kanaat getirmektedir.

C. Gecikme faizi

AİHM, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı basit faiz oranına 3 puanlık bir artışın ekleneceğini belirtmektedir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK MAHKEME, OYBİRLİĞİYLE,

1. Başvurunun *kabuledilebilir olduğuna*;
2. İzmir DGM'nin tarafsızlıktan ve bağımsızlıktan yoksun olması nedeniyle AİHS'nin 6§1 maddesinin *ihlal edildiğine*;

3. AİHS'nin 6. maddesine göre yapılan diğer şikayetlerin incelenmesine *gerek olmadığına*;
4. İşbu kararın kendi başına manevi zarar için yeterli *adil tazmin oluşturduğuna*;
5. a) Bu kararın, AİHS'nin 44§2 maddesine göre kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Yeni Türk Lirası'na çevrilmek üzere Savunmacı Hükümet'in, miktara yansıtılabilecek her türlü vergiden muaf tutularak başvuranlara masraf ve harcamalar için ortaklaşa 1.500 Euro (bin beş yüz Euro) *ödemesine*;

b) Belirtilen süre bitiminden ödemenin yapıldığı tarihe kadar geçen süre için, yukarıda belirtilen tutara, Avrupa Merkez Bankası'nın kredi faiz oranına üç puan eklenmek suretiyle gecikme faizi *uygulanmasına*;
6. Hakkaniyete uygun tazminata ilişkin diğer taleplerin reddine *karar vermiştir*.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve 20 Nisan 2006 tarihinde, İçtüzüğü'nün 77. maddesinin 2 ve 3. fıkraları uyarınca yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

TÜZEL/Türkiye Davası*

Başvuru No: 57225 /00
Strazburg
21 Şubat 2006

OLAYLAR

Başvuran 1961 doğumlu olup İstanbul'da ikamet etmektedir ve EMEP'in (Emeğin Partisi) genel başkanıdır.

EMEP'in Merkez Yürütme Kurulu seçim bölgelerinin tamamında üzerinde («Baskılar son bulsun»- «OHAL kaldırılсын») sloganları yazılı pankartların dağıtılması kararını almıştır.

Parti'nin Seçim Yerel Bürosu Başkanı, 24 Kasım 1999 tarihinde Olağanüstü Hal Bölgesinde bulunan Diyarbakır Valiliği'ne başvurarak gerekli izin talebinde bulunmuştur.

25 Kasım 1999 tarihinde Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü sözü edilen afişlerin dağıtımını yasaklayan Valilik Kararını ve yürürlükte bulunan 2935 sayılı Kanun'un 11 e) maddesine dayalı olarak sözkonusu afişlerin dağıtımını yasaklayan kararı tebliğ etmiştir.

HUKUK AÇISINDAN

I. AİHS'NİN 10. MADDESİ'NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran, Olağanüstü Hal bölgesinde partisinin afişlerinin dağıtımının yasaklanmasının AİHS'nin 10. ve 11. maddelerinin ihlaline yol açtığını ileri sürmektedir.

AİHM, bu şikayetlerin AİHS'nin 10. maddesi uyarınca incelenmesinin yerinde olacağı kanısındadır.

Hükümet, başvuranın ifade özgürlüğüne yönelik müdahalenin 10. maddenin ikinci paragrafı çerçevesinde öngörüldüğünü savunmaktadır.

AİHM'nin yerleşik içtihadını hatırlatan Hükümet, ifade özgürlüğüne yönelik bir müdahalenin gerekliliği ışığında ulusal yargının kendilerine tanınan takdir yetkisini kullandığını gözlemlemekte, özellikle Türkiye'nin Güneydoğu Bölgesi'ndeki durumu vurgulayarak, sözkonusu kısıtlamanın «sosyal bir ihtiyacı» karşıladığını ve «meşru amaçlara yönelik» olduğunu savunmaktadır. Hükümet son olarak, Olağanüstü Hal bölgesi kapsamında bulunmayan bölgelerde afiş dağıtımının yasaklanmadığını belirtmektedir.

* Dışişleri Bakanlığı Çok taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Başvuran, Hükümetin savlarına karşı çıkmakta ve Olağanüstü Hal bölgesinde EMEP'in afişlerinin dağıtımının yasaklanmasının ifade özgürlüğüne haksız bir müdahaleyi oluşturduğunu ileri sürmektedir.

AİHM, sözkonusu yasaklama kararının başvuranın AİHS'nin 10 § 1. maddesi ile güvence altına alınan ifade özgürlüğüne yönelik bir müdahaleyi oluşturduğu hususunda taraflar arasında bir ihtilaf bulunmadığını not etmektedir. Yapılan müdahalenin AİHS'nin 10 § 2. maddesi uyarınca kanun tarafından öngörüldüğüne, toprak bütünlüğünün korunması gibi meşru bir amacı izlediğine itiraz edilmemektedir (Bkz. Çetin ve diğerleri). Bu husus dikkate alınmakta, bununla birlikte müdahalenin «demokratik bir toplum için zorunluluk» oluşturup oluşturmadığının incelenmesi gerekmektedir.

AİHM, daha önce de benzer sorunları ele alan kararların incelendiğini ve bunların AİHS'nin 10. ve 11. maddelerinin ihlali ile sonuçlandığını hatırlatmaktadır (Bkz. özellikle Çetin ve diğerleri kararı; Güneri ve diğerleri-Türkiye kararı, no: 42853/98, 43609/98 ve 44291/98, 12 Temmuz 2005 ve Yeşilgöz-Türkiye kararı, no: 45454/99, 20 Eylül 2005).

AİHM, Olağanüstü Hal'e ilişkin 2935 sayılı Kanun'un 11 e) ve 430 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 1 a) maddelerinin Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'ne bölgede kamu düzenini bozacak her türlü dolaşımı ve yazılı dağıtım yapmayı, halkı kışkırtmayı, güvenlik güçlerinin görevlerini yapmalarına engel olmayı yasaklama yetkilerini tanıdığını not etmektedir. Bu hükümler Olağanüstü hal Bölge Valiliği'ne idari anlamda kısıtlama getirme ve yayınların dağıtımını yasaklama yetkilerini tanımaktadır.

Öngörülen böylesi kısıtlamalar, ilke olarak AİHS ile çelişmemektedir. Bununla birlikte, bu hükümlerin getireceği kısıtlama sınırının özel bir hukuki çerçeve dahilinde olması ve keyfi uygulamalar karşısında etkili hukuki bir denetim mekanizmasının bulunması gerekmektedir. Zira AİHM, Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'ne bu yetkileri tanıyan hükümlerin ve uygulamanın kesin ve etkili hukuki bir denetim mekanizmasına tabi olmadığını gözlemlemektedir. Yayınların idari bakımdan kısıtlanmasının denetime tabi olmaması başvuranı muhtemel keyfi uygulamalardan kaçınmak için gerekli güvencelerden yoksun bırakmaktadır (Çetin ve diğerleri, §§ 61-66).

AİHM, incelenmesi istenilen davayı çevreleyen olayları, özellikle terörle mücadelede karşılaşılan güçlükleri dikkate almaktadır. AİHM nezdinde, olayların meydana geldiği sözü edilen bölgede hüküm süren siyasi tansiyonun belirli bir ağırlığı bulunmaktadır. Bununla birlikte yasaklama kararının gerekçelendirilmediğini hatırlatmak gerekir (Çetin ve diğerleri kararı, § 63). Üstelik, sözkonusu afişin şiddet yanlısı fikirlerin propagandasını yaptığının, demokrasiyi yadsıdığına veya yasaklanmasını haklı çıkarır potansiyel bir zararı bulunduğuna ilişkin hiçbir ibare bulunmamaktadır (Bkz. *mutatis mutandis*, Güneri ve diğerleri kararı, § 79).

Yukarıda belirtilen gerekçeler ışığında AİHM, sözkonusu yasaklamanın «demokratik bir toplum için gerekli» sayılmayacağı sonucuna varmaktadır.

Bu nedenle, AİHS'nin 10. maddesi ihlal edilmiştir.

II. AİHS'NİN 13. MADDESİ'NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran bir yargı organı tarafından alınmayan yasaklama kararı ile adil bir mahkemede yargılanma hakkının ihlal edildiğinden şikayetçi olmaktadır.

AİHM, bu şikayetin AİHS'nin 13. maddesi altında incelenmesi gerektiğine itibar etmektedir.

Hükümet, ulusal merciler tarafından alınan bütün önlemlerin ve kararların genel menfaatlere dayandığını ve idari yargı makamlarının değerlendirmelerinin «genel menfaat» çerçevesinde algılanması gerektiğini ifade etmektedir. 430 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 8. maddesi mağdur tarafa sebepsiz uğradığı zararlardan dolayı Devlettten tazminat talep etme hakkını kısıtlamadığını kaydetmektedir.

Başvuran bu sava karşı çıkmaktadır. Başvuran, Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin aldığı kararların iptal başvurusuna konu olmadıklarını hatırlatmaktadır.

AİHM, AİHS'nin 13. maddesinin iç hukukta Sözleşme ile sağlanan temel hak ve özgürlüklere ilişkin başvuru imkanının varlığını garanti altına aldığını hatırlatmaktadır. Bu hüküm iç hukukta «savunulabilir bir şikayetin» incelenmesini sağlayacak bir başvurunun varlığını öngörmektedir (Bkz. diğerleri arasında, Kulda-Polonya kararı, no: 30210/96, § 157, AİHM 2000-XI). 13. maddenin Sözleşmeci Devletlere getirdiği yükümlülük başvuranın şikayetinin niteliğine göre işlerlik kazanmaktadır. Bununla birlikte, AİHS'nin 13. maddesi ile öngörülen başvuru hukukta olduğu kadar uygulamada da «etkili» olmalıdır (Bkz. örneğin İlhan-Türkiye kararı, no: 22277/93, § 97, AİHM 2000-VII).

AİHM'nin daha önce de ifade ettiği üzere, sözü edilen başvurular 13. madde uyarınca hukukta olduğu kadar uygulamada «etkililik» kistasını yerine getirmemektedir.

Bu nedenle AİHM, Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin almış olduğu karara itirazda bulunulacak iç hukukta etkili bir başvurunun bulunmaması nedeniyle AİHS'nin 13. maddesinin ihlal edildiğine itibar etmektedir.

III. AİHS'NİN 14. MADDESİ'NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

AİHS'nin 14. maddesine atıfta bulunan başvuran sözkonusu bölgede yaşayan halkın büyük bölümünün Kürt kökenli olması bağlamında alınan yasaklama kararının bir ayrımcılığa yol açtığından şikayetçi olmaktadır.

AİHM, 10. maddeye ilişkin vardığı sonuç ışığında, AİHS'nin 14. maddesi'nin ihlal edilip edilmediğini incelemeyi yersiz görmektedir.

IV. AİHS'NİN 41. MADDESİ'NİN UYGULANMASI

A. Tazminat

Başvuran, 5.000 Euro manevi zarara uğradığını ileri sürmektedir.

Hükümet bu miktara karşı çıkmıştır.

AİHM, AİHS'nin 41. maddesi uyarınca hakkaniyete uygun olarak başvurana manevi zarar için 1.500 Euro tazminat ödenmesini kararlaştırmıştır.

B. Masraf ve harcamalar

Başvuran, AİHM yetkili organları nezdinde yapmış olduğu masraf ve harcamalara ilişkin 3.000 Euro talep etmektedir. Başvuran hiçbir kanıtlayıcı belge sunmamıştır.

Hükümet bu miktara karşı çıkmıştır.

AİHM sunulan deliller ve Mahkeme'nin yerleşik içtihadı ışığında, başvurana masraf ve harcamalar için makul olarak toplam 1.000 Euro ödenmesine karar vermiştir.

C. Gecikme Faizi

Gecikme faizi olarak Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına 3 puan eklenecektir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, AİHM, OYBİRLİĞİYLE,

1. AİHS'nin 10. maddesi'nin *ihlal edildiğine*;

2. AİHS'nin 13. maddesinin *ihlal edildiğine*;

3. AİHS'nin 14. maddesine ilişkin şikayetin incelenmesine *gerek olmadığına*;

4. a) AİHS'nin 44 § 2. maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Y.T.L.'ye çevrilmek üzere Savunmacı Hükümetin başvurana;

- i. manevi tazminat için 1.500 (bin beş yüz) Euro;
- ii. masraf ve harcamalar için 1.000 (bin) Euro *ödemesine*;
- iii. belirtilen miktarların her türlü vergiden *muaf tutulmasına*;

b) Sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ve ödemenin yapılmasına kadar, Avrupa Merkez Bankasının o dönem için geçerli faizinin üç puan fazlasına eşit oranda basit faizin *uygulanmasına*;

5. Adil tazmine ilişkin diğerk taleplerin *reddine*;

KARAR VERMİŞTİR.

İŞbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğünün 77 §§ 2. ve 3. maddelerine uygun olarak 21 Şubat 2006 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

MEHMET FEHMİ İŐIK/Türkiye Davası*

Başvuru No: 62226/00

Strazburg

21 Şubat 2006

OLAYLAR

Başvuran, 5 Ocak 1999 tarihinde İstanbul Terörle Mücadele polisleri tarafından yakalanarak gözaltına alınmış, daha sonra İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi Terörle Mücadele Şubesi'ne gönderilmiştir.

8 Ocak 1999 tarihinde İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) yetkili hakimi karşısına çıkarılan başvuran, sorgulaması sırasında vermiş olduğu ifadeleri doğrulamış ve PKK bünyesinde 1991 yılından bu yana sürdürdüğu silahlı faaliyetleri ve adam öldürme eylemleri hakkında bilgiler vermiştir. Başvuran aynı zamanda gözaltında baskı görmediğini belirtmiştir.

Cumhuriyet Savcısı, 13 Ocak 1999 tarihinde başvurunu ulusal toprak bütünlüğünü bozmaya yönelik silahlı eylemlerde bulunma suçu ile itham etmiş ve TCK'nın 125. ve 36. maddeleri uyarınca başvuranın mahkumiyetini talep etmiştir.

TBMM, 18 Haziran 1999 tarihinde Anayasa'nın 143. maddesinde değışikliğe giderek DGM'lerdeki askeri hakimin varlığına son vermiştir. Bu değışikliğin ardından, 22 Haziran 1999 tarihinde DGM'de askeri hakim olmaksızın başvuranın davası esastan incelenmiştir.

Üç sivil üyeden oluşan DGM heyeti 12 Ağustos 1999 tarihinde, bölücülük eylemleri yaptığı gerekçesiyle TCK'nın 125. maddesi uyarınca başvurunu müebbet ağır hapis cezasına çarptırmıştır.

Başvuran 17 Ağustos 1999 tarihinde temyize gitmiştir.

Yargıtay bu talebi reddetmiş ve 13 Aralık 1999 tarihinde ilk derece mahkemesinin kararını onamıştır.

HUKUK AÇISINDAN

I. AİHS'NİN 6 § 1. MADDESİ'NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

1. Kabul edilebilirlik hakkında

AİHM, yapılan şikayetin AİHS'nin 35 § 3. maddesi uyarınca dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemez bulunması için hiçbir gerekçenin olmadığı tespitinde bulunmaktadır. O halde başvuru kabul edilebilir bulunmalıdır.

2. Esas hakkında

Başvuran, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın görüşüne hiçbir zaman yanıt verememesi nedeniyle Yargıtay önündeki süreçte vicahilik ve silahların eşitliği ilkesinin ihlal edildiğini savunmaktadır.

* Dışişleri Bakanlığı Çok taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

AIHM, başvuranınkine benzer bir şikayetin daha önce incelendiğini ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın görüşünün tebliğ edilmemesi ve bunlara yazılı olarak yanıt verilmesinin olanaksız olmasını doğrular görüşlerin bulunmadığını dikkate aldığındaki AIHS'nin 6 § 1. maddesinin ihlal edildiği sonucuna varıldığını kaydetmektedir (Bkz. Göç kararı, § 55, ve Abdullah Aydın-Türkiye kararı, (no2), no: 63739/00, § 30, 10 Kasım 2005).

AIHM, mevcut başvuruyu incelemiş ve Hükümetin davanın seyrini farklı sonuçlandıracak hiçbir tespiti ve delili sunmadığına itibar etmiştir.

Bu nedenle, AIHS'nin 6 § 1. maddesi bu açıdan ihlal edilmiştir.

II. AIHS'NİN 41. MADDESİ'NİN UYGULANMASI

A. Tazminat

Başvuran, 2.000 Euro'ya denk düşen manevi zararının tazmin edilmesini talep etmektedir.

Hükümet, bu miktarlara karşı çıkmıştır.

Benzer davalarda tespit edilen yerleşik içtihadı göre AIHM, AIHS'nin ihlal edildiği tespitinin başvuran açısından manevi bir tazmin için yeterli olduğuna itibar etmektedir (Bkz. Reinhardt ve Slimane-Kaid-Fransa kararı, 31 Mart 1998, 1998-II, s. 668).

B. Masraf ve harcamalar

Başvuran, AIHM nezdinde yapmış olduğu yargı giderleri için 2.500 Euro talep etmektedir. Başvuran bu yönde hiçbir kanıtlayıcı belge sunmamıştır.

AIHM, 41. madde uyarınca hakkaniyete uygun olarak başvurana masraf ve harcamalar için 1.000 Euro ödenmesini kararlaştırmıştır.

C. Gecikme Faizi

AIHM, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına 3 puanlık bir artışın ekleneceğini belirtmektedir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, AIHM, OYBİRLİĞİYLE,

1. Başvurunun kalan kısmının *kabuledilebilir olduğuna*;
2. AIHS'nin 6 § 1. maddesinin *ihlal edildiğine*;
3. a) AIHS'nin 44 § 2. maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Y.T.L.' ye çevrilmek üzere Savunmacı Hükümetin başvurana;
 - iv. masraf ve harcamalar için 1.000 (bin) Euro *ödemesine*;
 - v. belirtilen miktarın her türlü vergiden *muaf tutulmasına*;

b) Sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ve ödemenin yapılmasına kadar, Avrupa Merkez Bankasının o dönem için geçerli faizinin üç puan fazlasına eşit oranda basit faizin uygulanmasına;

4. Adil tazmine ilişkin diğer taleplerin reddine;

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77 §§ 2. ve 3. maddelerine uygun olarak 21 Şubat 2006 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

HAYRETTİN KAMBUR/Türkiye Davası*

Başvuru No:34889/03

13 Haziran 2006

KABULEDİLEBİLİRLİK KARARININ ÖZET ÇEVİRİSİ

OLAYLAR

Hayrettin Kambur adındaki başvuran, 1949 doğumlu Türk vatandaşı olup İstanbul'da ikamet etmektedir. Başvuran, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) önünde İstanbul Barosu avukatlarından N. Uzuntaş tarafından temsil edilmektedir.

A. Dava Koşulları

Tarafların sunduğu üzere dava koşulları aşağıdaki gibi özetlenebilir.

1987 yılında, başvurana ait olan arazi İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından kamulaştırılmış ve kamulaştırma bedeli başvurana ödenmiştir.

Ödenen miktarı yetersiz bulan başvuran, kamulaştırma bedelinin arttırılması talebiyle 13 Ocak 1997 tarihinde İstanbul Asliye Hukuk Mahkemesi'ne başvurmuştur.

İstanbul Asliye Hukuk Mahkemesi, başvurana gecikme faizi ile birlikte 2.998.202.400 Türk Lirası tutarında ek kamulaştırma bedelinin ödenmesine karar vermiştir.

Yargıtay, 9 Şubat 1999 tarihli bir kararla ilk derece mahkemesi kararını gecikme faizinin başlangıç tarihini 13 Ocak 1997 olarak belirterek onamıştır.

İstanbul İcra Müdürlüğü 7 Nisan 2003 tarihinde, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından kendisine 14.784.000.000 Türk Lirası (yaklaşık 8.262 Euro) tutarında ödeme yapılması gerektiğini başvurana bildirmiştir.

Başvurana 12 Nisan 2004 tarihinde, 4.542.300.000 Türk Lirası'na (yaklaşık 2.797 Euro) tekabül eden tutarda ödeme yapılmıştır.

Kalan kamulaştırma bedeli üç taksitte başvurana ödenmiştir. Başvurana, 29 Mart 2004 tarihinde 5.000.000.000 Türk Lirası, 4 Mayıs 2004 tarihinde 5.000.000.000 Türk Lirası ve 28 Mayıs 2004 tarihinde 5.284.000.000 Türk Lirası toplamda ise 15.284.000.000 Türk Lirası (yaklaşık 8.483 Euro) tutarında ödeme yapılmıştır. Toplamda İstanbul Büyükşehir Belediyesi ek kamulaştırma bedeli olarak 12 Nisan 2004 ve 28 Mayıs 2004 tarihleri arasında başvurana, gecikme faizi ile birlikte 19.826.300.000 Türk Lirası (yaklaşık 11.005 Euro) tutarında ödeme yapmıştır.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

İcra Mahkemesi, 24 Haziran 2004 tarihinde ödemenin yapıldığına ilişkin kararı vermiş ve davanın kapandığı açıklamıştır.

ŞİKAYETLER

Başvuran, İdare'nin kamulaştırma artırım bedelinin kendisine geç ödemesinden ve Türkiye'deki yüksek enflasyon oranı karşısında yetersiz kalan gecikme faizi nedeniyle, ek tazminatın değer kaybettiğinden şikayetçi olmakta ve bu itibarla 1 No'lu Ek Protokol'ün 1. maddesine gönderme yapmaktadır.

HUKUK AÇISINDAN

Başvuran, dava konusu olayın 1 No'lu Ek Protokol'ün 1. maddesi ile güvence altına alınan mülkiyet hakkını ihlal ettiğini ileri sürmektedir.

Başvuran mevcut davada ulusal mahkemelerce öngörülen tazminatın ödenme şekli sebebiyle, kamu yararı ile kişinin temel haklarının korunması arasında hüküm sürmesi gereken "adil dengenin" bozulduğunu ileri sürmektedir. Başvuran bununla ilgili olarak, başlangıçta belirlenen kamulaştırma bedelinin arazisinin gerçek değerinden düşük olması sebebiyle kendisine ek kamulaştırma bedeli ödenmesi için İstanbul Asliye Hukuk Mahkemesi'ne başvurmak zorunda kaldığını ifade etmektedir. Başvuran, kendisine ödeme yapıldığını kabul etmektedir fakat Mahkeme tarafından belirlenen ek kamulaştırma bedelinin kendisine geç ödendiğinin altını çizmektedir. Başvurana göre, enflasyon oranı karşısında yetersiz kalan gecikme faizi ile birlikte ödemedeki gecikmeden doğan sonuçlar, kişisel çıkarlarıyla sözkonusu kamulaştırma tedbirlerinin gerekçesi olarak gösterilen kamu yararı arasında hiç kuşkusuz haksız bir dengesizliğe neden olmuştur.

Hükümet, Mahkeme tarafından belirlenen tazminat tutarının tamamının başvurana ödendiğini belirtmektedir. Hükümet, bu miktarın ödenmesi ile birlikte dava konusu anlaşmazlığın çözüme kavuşturulduğunu ifade etmektedir. Bu neden Hükümet, AİHM'den bu başvurunun kabuledilemez ilan edilmesini talep etmektedir.

AİHM, İcra Mahkemesi'nin 24 Haziran 2004 tarihinde başvuranın gecikme faizi ile birlikte alacaklı olduğu paranın tamamını aldığına ilişkin bir karar aldığını not etmektedir. Yerel düzeyde, davanın kapandığına ilişkin olarak alınan karar, kamulaştırma bedeli ile ilgili olan anlaşmazlığa tartışma götürmez bir şekilde son vermiştir.

Dosyada yer alan unsurların tamamının inceleyen AİHM'ye göre, başvuranın alacaklı olduğu paranın ödenmesinin kabul edilmesi, 1 No'lu Ek Protokol'ün 1. maddesi bakımından dile getirdiği taleplerinin karşılanmasını sağlamıştır (Bkz. *Guerrera ve Fusco-İtalya*, no: 40601/98, 3 Nisan 2003, *Folcheri-İtalya* (karar), no: 61839/00, 3 Haziran 2004, *Ortiz Ortiz ve*

diğerleri-İspanya (karar), no: 50146/99, 15 Mart 2001, ve *Yıldırım ve Duman*). Üstelik AİHM, Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından yayınlanan listedeki endeksler dikkate alındığında başvurana ödenen toplam paranın enflasyon oranında olduğunu tespit etmektedir.

Sonuç olarak AİHM, başvuranın 1 No'lu Ek Protokol'ün 1. maddesinin ihlal edilmiş olmasından dolayı artık mağdur olduğunu iddia edemeyeceği kanaatindedir. Başvurunun, dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle AİHS'nin 35 §§ 3 ve 4. maddesi bakımından reddedilmesi uygun olacaktır.

Bu gerekçelere dayalı olarak AİHM oybirliğiyle,
Başvurunun *kabuledilemez olduğuna* karar vermiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

MÜNEVVER CANBOLAT VE DİĞERLERİ/Türkiye Davası*

Başvuru No:72747/01
22 Mart 2007

OLAYLAR

1931 doğumlu Münevver Canbolat, 1950 doğumlu Fatma Üvey, 1951 doğumlu Nesrin Saraçoğlu, 1953 doğumlu Sebahat Günaştı, 1962 doğumlu Nilgün Kurtuluş ve 1958 doğumlu Ali İhsan Canbolat isimli başvuranlar Türk vatandaşı olup Mersin'de ikamet etmektedirler. Başvuranlar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) önünde Ankara Barosu avukatlarından A. Akıllıoğlu tarafından temsil edilmektedir.

Tarafların sunduğu üzere dava koşulları aşağıdaki şekilde özetlenebilir.

4 Aralık 1995 tarihinde Karayolları Genel Müdürlüğü, Tarsus'ta bulunan başvuranlara ait taşınmazları otoyol inşaatı için kamulaştırmıştır.

Bir bilirkişi kurulu taşınmazların değerini saptamış ve 10 Aralık 1997 tarihinde başvuranlara kamulaştırma bedelleri ödenmiştir.

Ödenen miktarda anlaşmazlık çıkması üzerine başvuranlar, kamulaştırma bedelinin arttırılması talebiyle Tarsus Asliye Hukuk Mahkemesi'ne başvurmuşlardır.

Tarsus Asliye Hukuk Mahkemesi, 17 Şubat 1998 tarihli bir kararla 10 Aralık 1997 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere gecikme faizi ile birlikte başvuranlara, 80.000.000.000 Türk Lirası tutarında ek kamulaştırma bedelinin ödenmesine karar vermiştir.

Yargıtay, 8 Haziran 1998 tarihli bir kararla Tarsus Asliye Hukuk Mahkemesi kararını bozmuş ve davayı ilk derece mahkemesine geri göndermiştir.

Tarsus Asliye Hukuk Mahkemesi, 16 Temmuz 1998 tarihli bir kararla 10 Aralık 1997 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere gecikme faizi ile birlikte başvuranlara 71.998.271.000 Türk Lirası tutarında ek kamulaştırma bedelinin ödenmesine karar vermiştir.

Bu karar 2 Kasım 1998 tarihli Yargıtay kararı ile onanmıştır.

İdare, 31 Aralık 1997 tarihine kadar %30 oranında ve sonraki dönem için %50 oranında gecikme faizi ile birlikte toplamda 157.446.659.000 Türk Lirası tutarındaki ek kamulaştırma bedelini 4 Mayıs 2000 tarihinde başvuranlara ödemiştir.

ŞİKAYETLER

1 No'lu Ek Protokol'ün 1. maddesine atıfta bulunan başvuranlar, İdare'nin ek kamulaştırma bedelini kendilerine geç ödemesinden dolayı mülkiyet haklarının ihlal edildiğini iddia etmekte ve Türkiye'deki yüksek enflasyon oranı karşısında yetersiz kalan gecikme faizi nedeniyle ek kamulaştırma bedelinin değer kaybettiğinden şikayetçi olmaktadır.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Başvuranlar ayrıca İdare'nin kamulaştırma kararı ile tazminatın ödendiği tarih arasında geçen sürenin, AİHS'nin 6. maddesinde belirtilen makul süre ilkesini ihlal ettiğini ileri sürmektedirler.

HUKUK AÇISINDAN

AİHM, 18 Aralık 2006 tarihinde, Hükümet'ten izleyen beyanı almıştır:

“Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde görülen yukarıda adı geçen başvuru kaynaklı davanın dostane çözüme kavuşturulması amacıyla Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin, Münevver Canbolat, Fatma Üvey, Nesrin Saraçoğlu, Sebahat Günaştı, Nilgün Kurtuluş ve Ali İhsan Canbolat'a karşılıksız olarak 50.408 Euro (elli bin dört yüz sekiz Euro) tutarında ödeme yapmayı önerdiğini beyan ederim.

Her türlü maddi ve manevi zararı, masraf ve harcamaları kapsayan bu miktar, ödeme günündeki kur üzerinden Y.T.L.'ye çevrilecek ve uygun dönemdeki her türlü vergiden muaf tutulacaktır. Ödeme, AİHS'nin 37 § 1. maddesine uygun olarak AİHM'nin verdiği kararın tebliğ edilmesini müteakip üç ay içerisinde yapılacaktır. Bahsedilen süre zarfında ödeme yapılmadığı takdirde, Hükümet, sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ve ödemenin yapılmasına kadar Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli faizinin üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz ödemeyi taahhüt eder. Bu tutarın ödenmesi, davanın nihai çözüme kavuşturulmasını teşkil edecektir.”

AİHM, 8 Kasım 2006 tarihinde başvuranların avukatı tarafından imzalanmış olan izleyen beyanı almıştır:

“Ben Tekin Akıllıoğlu, başvuranların avukatı olarak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde görülen yukarıda adı geçen başvuru kaynaklı davanın dostane çözüme kavuşturulması amacıyla Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin, Münevver Canbolat, Fatma Üvey, Nesrin Saraçoğlu, Sebahat Günaştı, Nilgün Kurtuluş ve Ali İhsan Canbolat'a karşılıksız olarak 50.408 Euro (elli bin dört yüz sekiz Euro) tutarında ödeme yapmayı taahhüt ettiğini not ediyorum.

Her türlü maddi ve manevi zararı, masraf ve harcamaları kapsayan bu miktar, ödeme günündeki kur üzerinden Y.T.L.'ye çevrilecek ve uygun dönemdeki her türlü vergiden muaf tutulacaktır. Ödeme, AİHS'nin 37 § 1. maddesine uygun olarak AİHM'nin verdiği kararın tebliğ edilmesini müteakip üç ay içerisinde yapılacaktır. Bahsedilen süre zarfında ödeme yapılmadığı takdirde, Hükümet, sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ve ödemenin

yapılmasına kadar Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli faizinin üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz ödemeyi taahhüt eder.

Yapılan öneriyi kabul ediyor ve bu başvuruya neden olan olaylarla ilgili Türkiye Cumhuriyeti aleyhindeki tüm şikayetlerimden vazgeçiyorum. Davanın nihai çözüme kavuşturulduğunu beyan ederim.”

AİHM, tarafların üzerinde uzlaştıkları dostane çözümü kaydeder. Bu çözümün Sözleşme ve Eki Protokoller'de tanımlanan insan haklarına saygı ilkesine uygun olduğu kanaatinde olup, diğer taraftan, başvurunun incelenmesine devam etmeyi haklı gösterecek kamu düzenine ilişkin hiçbir gerekçe görmemektedir (AİHS'nin 37 § 1 maddesi). O halde, AİHS'nin 29 § 3. maddesinin uygulanmasına son verilmesi ve de davanın kayıttan düşürülmesi uygun olacaktır.

Bu gerekçelere dayalı olarak AİHM, oybirliğiyle,

Davanın kayıttan düşürülmesine *karar vermiştir*.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

EMİN SEVER/Türkiye Davası*

Başvuru No:74699/01
Strazburg
15 Kasım 2005

OLAYLAR

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan başvuran, 1905 doğumlu olup Diyarbakır'da ikamet etmektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi önünde, Diyarbakır Barosu avukatlarından A. Aslan tarafından temsil edilmektedir.

Tarafların sunduğu üzere dava koşulları aşağıdaki gibi özetlenebilir.

1997 yılında, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (İdare), Dicle bölgesinde Kralkızı barajı ve hidroelektrik santrali yapımı için, başvuranın arazisini kamulaştırmıştır. İdare'den bir uzman heyeti kamulaştırılan arazinin bedelini tespit etmiş ve bu tutar, 1998 yılında, mülkün devir tarihinde başvurana ödenmiştir.

Ödenen tutar üzerinde anlaşmazlık doğunca, başvuran Dicle Asliye Hukuk Mahkemesi'ne kamulaştırma bedelinin artırılması talebiyle başvuruda bulunmuştur.

Dicle Asliye Hukuk Mahkemesi, başvurunu haklı bularak İdare tarafından başvurana, mülkün devir tarihinden itibaren işlemek üzere gecikme faiziyle birlikte ek kamulaştırma bedelinin ödenmesine karar vermiştir. Yargıtay verilen bu kararı onamıştır.

2001 yılında, İdare başvurana, 31 Aralık 1999 tarihinde kadar %50 ve bundan sonraki dönem içinse %60 oranlarında gecikme faiziyle birlikte sözkonusu ek tazminatı ödemiştir.

ŞİKAYETLER

Başvuran, Türkiye'deki yüksek enflasyon oranı karşısında yetersiz kalan gecikme faizi nedeniyle ek kamulaştırma bedelinin değer kaybettiğinden ve İdare'nin ek kamulaştırma bedelini ödemediğinden dolayı şikayetçi olmakta ve bu itibarla 1 No'lu Ek Protokol'ün 1. maddesine gönderme yapmaktadır.

* Dışişleri Bakanlığı Çok taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

HUKUK AÇISINDAN

12 Ocak 2005 tarihinde, AİHM davayı Savunmacı Hükümet'in bilgisine sunmaya karar vermiş ve Hükümet'i başvurunun kabuledilebilirliği ve esasına ilişkin gözlemlerini yazılı olarak sunmaya davet etmiştir. 19 Nisan 2005 tarihinde, Hükümet başvurunun kabuledilebilirliğine ilişkin görüşlerini bildirmiştir.

AİHM, görüşlerini dile getirmesi amacıyla, 26 Nisan ve 20 Temmuz tarihlerinde, iadeli tahütlü olarak gönderilen, 11 Mayıs ve 28 Temmuz 2005 tarihlerinde teslim alınan mektuplarla, başvuranın davet edildiğini gözlemlemektedir. Gönderilen son mektupta ise, AİHS'nin 37. maddesinde belirtilen koşullar vurgulanmasına rağmen, bu mektuplar cevapsız kalmıştır.

AİHM, AİHS'nin 37§1 maddesinin a) bendi uyarınca başvuranın başvurusunu takip etme niyetinde olmadığına karar vermiştir.

Ayrıca AİHM, AİHS'nin 37§1 *in fine* maddesine uygun olarak, AİHS ve Protokolleri tarafından güvence altına alınan hakları ihlal eden hiçbir özel durumun başvurunun incelenmesini gerektirmediği kanaatindedir.

Bu nedenle, AİHS'nin 29 § 3. maddesinin uygulanmasına son verilmesine ve davayı kayıttan düşürmenin uygun olduğuna karar vermiştir.

Bu gerekçelere dayanarak AİHM oybirliğiyle,

Başvurunun kayıttan düşürülmesine *karar vermiştir.*

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Tebliğler

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından:

**ÇEKLE ÖDEMELERİN DÜZENLENMESİ VE ÇEK HAMİLLERİNİN
KORUNMASI HAKKINDA KANUNA İLİŞKİN TEBLİĞDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ
(SIRA NUMARASI: 2008/1)**

MADDE 1 – 9/4/2003 tarihli ve 25074 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2003/1 sıra numaralı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanuna İlişkin Tebliğin 2007/1 sıra numaralı Tebliğ ile değişik 6 ncı maddesinde yer alan “dörtüyzon Yeni Türk Lirasına” ibareleri “435 YTL’ye (dörtüyzotuzbeş Yeni Türk Lirasına)” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2 – Bu Tebliğ 28/1/2008 tarihinde yürürlüğe girer.

[R.G. 8 Ocak 2008 – 26750]

 [İçindekilere dön](#)

**Maliye Bakanlığında
GENEL YÖNETİM MUHASEBE YÖNETMELİĞİ GENEL TEBLİĞİ
(SAYI: 1)**

1 – Amaç ve kapsam

(1) Bilindiği üzere, 5018 sayılı Kanunun 49 ve geçici 3 üncü maddeleri gereğince Bakanlığımızca hazırlanarak Bakanlar Kurulu’nun 03/05/2005 tarihli ve 2005/8844 sayılı kararıyla kabul edilen Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği 08/06/2005 tarihli ve 25839 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

(2) Söz konusu Yönetmeliğin 27 nci maddesinde; “Yönetmelik kapsamına dahil kamu idarelerince muhasebe sistemine dahil edilen duran varlıklardan; arazi ve arsalar, yapım aşamasındaki sabit varlıklar, varlıkların elde edilmesi için verilen avans ve krediler ile sanat eserleri dışındakilerden hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin esas ve usuller ile uygulanacak amortisman ve tükenme payının süre, yöntem ve oranları duran varlık çeşitlerine göre Bakanlıkça belirlenir.” hükmü yer almaktadır.

(3) Anılan Yönetmelik hükmü çerçevesinde, genel yönetim kapsamına dahil kamu idarelerinde muhasebe sistemine dahil edilen duran varlıklardan hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin esas ve usuller ile uygulanacak amortisman ve tükenme payının süre, yöntem ve oranları duran varlık çeşitlerine göre bu Tebliğde belirlenmiştir.

2 – Amortisman ve tükenme payına tabi duran varlıklar

(1) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde muhasebe sistemine dahil edilen maddi duran varlıklardan; arazi ve arsalar, yapım aşamasındaki sabit varlıklar, varlıkların elde edilmesi için verilen avans ve krediler ile sanat eserleri amortismanına tabi değildir.

(2) Aşağıdaki hesaplarda izlenen duran varlıklar, amortisman ve tükenme payına tabidir:

- 251 - Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı,
- 252 - Binalar Hesabı,
- 253 - Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı,
- 254 - Taşıtlar Hesabı,
- 255 - Demirbaşlar Hesabı,
- 256 - Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı,
- 260 - Haklar Hesabı,

- 263 - Araştırma ve Geliştirme Giderleri Hesabı,
- 264 - Özel Maliyetler Hesabı,
- 267 - Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabı,
- 271 - Arama Giderleri Hesabı,
- 277 - Diğer Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar Hesabı,
- 294 - Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı.

3 – Amortisman ve tükenme payına tabi tutulan varlıkların değeri

(1) Duran varlıkların amortisman ve tükenme payına tabi değerleri maliyet bedelidir. Maliyet bedeli ise, bir varlığın satın alınması, üretilmesi veya değerinin artırılması için yapılan harcamalar veya verilen kıymetlerin toplamıdır. Ancak, yeniden değerlemeye tabi tutulmuş olan varlıklar için amortisman ve tükenme payı hesaplamasına esas alınacak değer, yeniden değerlendirme sonucu ortaya çıkan değerdir.

(2) Bir varlık için yapılan harcamaların, kayıtlı değerine ilave edilmesi halinde, amortisman hesaplaması varlığın yeni değeri üzerinden yapılır.

4 – Amortisman ve tükenme payı ayırma yöntemi

(1) Duran varlıklar için amortisman ve tükenme payı ayrılmasında normal amortisman yöntemi uygulanır. Bu yöntemde göre varlıklar için amortisman ve tükenme payı, varlığın yararlanma süresine göre (Ek: 1)'de yer alan "Amortisman ve Tükenme Payı Süre ve Oranları Listesi"nde belirlenen oranlarda her sene eşit olarak ayrılır.

5 – Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları

(1) Amortisman ve tükenme payı süresi, duran varlıkların aktife girdiği yıldan başlar. Bu sürenin yıl olarak hesaplanması için "1" rakamı bu Tebliğ ekinde belirtilen, varlığın yararlanma süresine göre belirlenmiş orana bölünür. (Örnek: $1/0,20 = 5$ yıl; $1/0,025 = 40$ yıl)

(2) Ancak, maliyet bedeli, 18/1/2007 tarihli ve 26407 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliği eki listede yer alan dayanıklı taşınırların her biri için 14.000 YTL'yi, taşınmazlar için 34.000 YTL'yi aşmayan duran varlıklar ile tutarına bakılmaksızın Maddi Olmayan Duran Varlıklar ve Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap gruplarıyla 256-Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenen varlıklar için, amortisman oranı % 100 olarak belirlenmiştir. Diğer bir ifadeyle maliyet bedeli bu tutarlara kadar olan duran varlıklar, hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edilecektir.

(3) Hesaplarda kayıtlı duran varlıklar için yapılan harcamalardan yukarıda belirtilen limitleri aşanlar değer artırıcı harcama olarak kabul edilecektir.

(4) Bu limitler, yapım aşamasındaki maddi duran varlıklar için aktifleştirilen maliyetlerin, geçici ve kesin kabule tabi işlerde geçici kabulün onaylanmasından, diğer hallerde ise işin fiilen tamamlanmasından sonra ilgili varlık hesabına aktarıldığı toplam tutarı için geçerlidir.

(5) Bu limitler, gerektiğinde Bakanlığımızca güncellenerek yılı Kasım ayı sonuna kadar duyurulacaktır.

(6) Kapsama dahil idarelerden bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlerde duran varlıkları için amortisman ve tükenme payı ayırma uygulaması yapanlar, uyguladıkları süre ve yöntemlerine bakılmaksızın bu limitlerin altında kalan amortisman tabi varlıkların henüz amorti edilmemiş kısımlarını tamamen amorti edeceklerdir. Limitin üzerinde kalan varlıkları için ise uyguladıkları süre ve yöntemlerine varlık tamamen amorti edilinceye kadar devam edebileceklerdir.

(7) Buna göre kapsama dahil kamu idarelerinin 2008 ve sonraki yıllarda tam ve düzenli amortisman uygulamasını yapabilmeleri için; belirlenen limitlerin üzerinde olan varlıkların ilk kayıtları ile değer artırıcı harcamalara ilişkin kayıtlarının düzenli olarak tutulabilmesini sağlamak amacıyla harcama birimlerinde muhasebe birimlerine varlıklarını taşınır sicil numarası veya taşınmaz numarası ile bildirmeleri, muhasebe yetkililerinin ise taşınır ve taşınmazları muhasebe kayıtlarına ve Duran Varlıklar Amortisman ve Yeniden

Değerleme Defterine (Ek: 2) bu limitleri ve bilgileri göz önünde bulundurarak kaydetmeleri gerekmektedir.

(8) Amortismanına tabi olup, yangın, deprem, su basması gibi afetler neticesinde değerini tamamen veya kısmen kaybeden varlıkların amortismanına tabi tutulmamış kısmının tamamı, üst yöneticinin uygun görüşü üzerine amortismanına tabi tutulur.

(9) Çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren amortismanına tabi maddi duran varlıklardan 294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenmesine karar verilenlerin, amortismanına tabi tutulmamış kısmının tamamı amortismanına tabi tutulacaktır.

6 – 2008 yılı sonunda amortisman ve tükenme payı uygulaması

(1) Kapsama dahil kamu idareleri, 2008 mali yılı dönem sonu işlemleri sırasında amortisman ve tükenme payı ayrılmasını aşağıdaki şekilde yapacaklardır.

a) 251- Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252- Binalar Hesabı, 253- Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı, 254-Taşıtlar Hesabı, 255-Demirbaşlar Hesabında kayıtlı duran varlıklara ilişkin olarak:

1) Bu hesaplardaki duran varlıklardan, maliyet bedeli bu Tebliğde belirtilen limitin üzerinde maliyet bedeliyle edinilenler (Ek:1)'de yer alan süre ve oranlara göre amortismanına tabi tutulacaklardır. Bu limitin altında kalanlar ise %100 oranında amortismanına tabi tutulacaktır.

2) Edinim tarihindeki yıl için belirlenen limitin üzerinde bir maliyet bedeli olan amortismanına tabi tutulmuş bir varlığın değeri sonraki yıl/yıllarda belirlenen limitin altında kaldığı takdirde, kalan amortisman süresine bakılmaksızın varlığın henüz amorti edilmemiş kısmı tamamen amortismanına tabi tutulacaktır.

3) Maliyet bedeli bu Tebliğde belirtilen limitlerin üzerinde olan duran varlıklar için değer artırıcı olarak kabul edilemeyecek tutarlardaki harcamalar varlığın maliyet bedeline eklenmeyerek doğrudan giderleştirilecektir.

4) Daha önceki dönemlerde tamamen amorti edilmiş olan duran varlıklar için yapılan harcamalar varlığın maliyet bedeline eklenmeksizin doğrudan giderleştirilecektir.

5) Henüz amortisman ayırma süresini tamamlamamış olan duran varlıklar için yapılan değer artırıcı harcamalar, varlığın maliyet bedeline eklenerek kalan amortisman süresince eşit olarak amortisman ayrılacaktır.

6) Henüz envanterleri yapılmadığı için yukarıda sayılı hesaplarda kayıtlı bulunmayan duran varlıklara ilişkin olarak yapılan tüm harcamalar, bu hesaplarla ilişkilendirilmeksizin doğrudan giderleştirilecektir.

b) 256-Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı, 260-Haklar Hesabı, 263-Araştırma ve Geliştirme Giderleri Hesabı, 264-Özel Maliyetler Hesabı, 267-Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabı, 271-Arama Giderleri Hesabı ile 277-Diğer Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar Hesabında kayıtlı duran varlıklara ilişkin olarak:

1) Bu hesaplarda kayıtlı duran varlıklara uygulanacak amortisman oranı %100 olarak belirlenmiştir.

2) Bu hesaplarda kayıtlı olan duran varlıklar için yıl içerisinde yapılan değer artırıcı harcamalar varlığın maliyet bedeline eklenecek ve yılsonunda aynı şekilde amortismanına tabi tutulacaktır. Bu varlıklar için daha sonraki yıllarda yapılan harcamaların tamamı doğrudan giderleştirilecektir.

(2) Bu işlemler yeni bir düzenleme yapılincaya kadar sonraki yıllarda da aynı şekilde uygulanmaya devam edilecektir.

7 – Amortisman ve tükenme payının muhasebeleştirilmesi

(1) Ayrılan amortisman ve tükenme payları, 630-Giderler Hesabına borç, ilgisine göre 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı, 268-Birikmiş Amortismanlar Hesabı, 278-Birikmiş Tükenme Payları Hesabı veya 299-Birikmiş Amortismanlar hesabına alacak kaydedilir.

8 – Amortismanına tabi duran varlıkların deftere kaydedilmesi

(1) Amortismanına tabi her bir varlık “Duran Varlıklar Amortisman ve Yeniden Değerleme Defterine” kaydedilir.

(2) Tutarları bu Tebliğde belirtilen limitleri aşmayan duran varlıklar ile 256-Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı, 260-Haklar Hesabı, 263-Araştırma ve Geliştirme Giderleri Hesabı, 264-Özel Maliyetler Hesabı, 267-Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabı, 271-Arama Giderleri Hesabı ile 277-Diğer Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar Hesabında kayıtlı duran varlıklar bu deftere kaydedilmeyecektir.

(3) Tutarına bakılmaksızın taşınırların ilgili yönetmelikleri çerçevesinde taşınır kayıtlarında; taşınır kayıtlarında izlenmeyen diğer duran varlıkların (Haklar, lisanslar vb.) ise hesaplardan çıkarılmaya kadar idari kayıtlarda izlenilmesine devam edileceği tabiidir.

9 – Amortismanına Tabi Varlıkların Çıkış İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi

(1) İmha, bağış, yok olma gibi nedenlerle çıkışları yapılması gereken duran varlıklar ilgili varlık hesabına alacak, ayrılmış olan amortisman tutarları ilgili amortisman hesaplarına, henüz amorti edilmemiş tutarları 630-Giderler Hesabına borç, olumlu/olumsuz farklar ilgili hesaplara borç/alacak yazılmak suretiyle muhasebeleştirilecektir.

(2) Genel bütçeli idareler arasındaki devirler ile aynı kamu idaresinin harcama birimleri arasındaki devirler;

a) Devreden ve devralan birimlerin aynı muhasebe biriminden hizmet almaları halinde, kurumsal kodlar kullanılarak, ilgili varlık ve amortisman hesaplarına borç ve alacak yazılmak suretiyle,

b) Farklı muhasebe birimlerinden hizmet alınıyor olması durumunda ise; devreden birimin muhasebe birimince, bir taraftan 511-Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabına borç, ilgili varlık hesabına alacak, aynı zamanda ilgili amortisman hesabına borç, 511-Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabına alacak, devralan birimin muhasebe birimince de, bir taraftan ilgili varlık hesabına borç, 511-Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabına alacak, aynı zamanda 511-Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabına borç, ilgili amortisman hesabına alacak yazılmak suretiyle,

muhasebeleştirilecektir.

10 – Yürürlükten kaldırılan genel tebliğ

(1) 30/12/2006 tarihli ve 26392 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinde Uygulanacak Amortisman ve Tükenme Payı Süre, Yöntem ve Oranlarına İlişkin Genel Tebliğ (Sayı: 2006–1) yürürlükten kaldırılmıştır.

11 – Yürürlük

(1) Bu Tebliğ 01/01/2008 tarihinde yürürlüğe girer.

(2) Tebliğ olunur.

AMORTİSMAN VE TÜKENME PAYI SÜRE VE ORANLARI LİSTESİ

Hesap Kodu	Yardımcı 1	Yardımcı 2	Yardımcı 3	Yardımcı 4	HESAP GRUBU, HESAP VE YARDIMCI HESABIN ADI	Amortisman Süresi (Yıl)
25					MADDİ DURAN VARLIKLAR	
251					YERALTİ VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	
251	01				Boru Hatları	40
251	02				Enerji Nakil Hatları	40
251	03				Su İsale Hatları	40

251	04			Kanalizasyon Hatları	40
251	05			Tüneller	40
251	06			Köprü ve Geçitler	
251	06	01		Köprüler	20
251	06	02		Alt Geçitler	20
251	06	03		Üst Geçitler	20
251	07			Yollar	20
251	08			Sulama Kanalları	20
251	09			Baraj ve Göletler	40
251	10			Hava Meydanları	20
251	11			Liman ve Rıhtımlar	20
251	12			İskeleler	20
251	13			Çekem Yerleri	20
251	14			Balıkçı Barınakları	20
251	15			Mendirekler ve Dalgakıranlar	20
251	16			Şamandıra, Dölfen ve Platformlar	20
251	17			Toplu Taşıma Hatları ve İstasyonları	
251	17	01		Demiryolu Hatları ve İstasyonları	40
251	17	02		Metro Hatları ve İstasyonları	40
251	17	03		Tramvay Hatları ve İstasyonları	20
251	17	04		Teleferik Hatları ve İstasyonları	20
251	17	05		Telesiyej Hatları ve İstasyonları	20
251	17	06		Yolcu Terminalleri (Otogar)	20
251	18			Park ve Bahçeler	20
251	19			Kuyular	
251	19	01		Su Kuyuları	20
251	19	02		Petrol Kuyuları	20
251	20			Duraklar	5
251	99			Diğer Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	20
252				BİNALAR HESABI	
252	01			İdare Binaları	
252	01	01		Hizmet Binaları	50
252	01	99		Diğer	50
252	02			Eğitim ve Öğretim Amaçlı Binalar	
252	02	01		Ana Okulları	50
252	02	02		İlköğretim Okulları	50
252	02	03		Orta Öğretim Okulları	50
252	02	04		Üniversite, Akademi, Enstitü ve Yüksek Okul Binaları	50
252	02	05		Mesleki Eğitim Merkezleri	50
252	02	99		Diğer	50
252	03			Sağlık Hizmeti Amaçlı Binalar	
252	03	01		Sağlık Evleri	50
252	03	02		Sağlık Ocakları	50
252	03	03		Dispanserler	50
252	03	04		Hastaneler	50
252	03	05		Laboratuvarlar	50

252	03	06		Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri	50
252	03	07		Klinikler	50
252	03	08		Veteriner Klinikleri ve Hayvan Hastaneleri	50
252	03	99		Diğer	50
252	04			Sosyal ve Kültürel Amaçlı Binalar	
252	04	01		Yurt ve Pansiyonlar	50
252	04	02		Bakımevi ve Huzurevleri	50
252	04	03		Kreş ve Gündüz Bakımevleri	50
252	04	04		Misafirhaneler	50
252	04	05		Halk Eğitim Merkezi	50
252	04	06		Kurs Merkezleri	50
252	04	07		Kütüphaneler	50
252	04	08		Sinema, Tiyatro ve Opera vb. Salonları ve Stüdyoları	50
252	04	09		Sergi ve Fuar Alanları	50
252	04	10		Müzeler, Sanat Galerileri	50
252	04	11		İbadet Yerleri	50
252	04	12		Eğitim ve Dinlenme Binaları	50
252	04	13		Düğün, Tören ve Konferans Salonları	50
252	04	14		Hayvanat Bahçeleri	50
252	04	15		Hayvan Barınakları	50
252	04	99		Diğer	50
252	05			Spor Amaçlı Bina ve Tesisler	
252	05	01		Spor Sahaları	50
252	05	02		Spor Salonları	50
252	05	03		Stadyumlar	50
252	05	04		Kortlar	50
252	05	05		Yarış Pistleri	50
252	05	06		Hipodromlar	50
252	05	99		Diğer	50
252	06			Turizm ve Dinlenme Amaçlı Bina ve Tesisler	
252	06	01		Turizm Kompleksi	50
252	06	02		Oteller	50
252	06	03		Tatil Köyleri	50
252	06	04		Moteller	50
252	06	05		Pansiyonlar	50
252	06	06		Kültür ve Eğlence Merkezleri	50
252	06	07		Kamping ve Günöbirlik Alanları	50
252	06	08		İçmece ve Kaplıca Tesisleri	50
252	06	99		Diğer	50
252	07			Konutlar	
252	07	01		Kamu Konutları	50
252	07	99		Diğer	50
252	08			Tutukevi, Cezaevi ve İslahevleri	
252	08	01		Cezaevleri	50
252	08	02		İslahevleri	50
252	08	03		Madde Bağımlıları İslah Merkezleri	50

252	08	04		Tutukevleri	50
252	08	99		Diğer	50
252	09			Ticaret Amaçlı Binalar	
252	09	01		Alışveriş ve İş Merkezleri	50
252	09	02		Büyük ve Çok Katlı Mağazalar	50
252	09	03		Market ve Süpermarketler	50
252	09	04		Restoranlar, Lokantalar	50
252	09	05		Dükkan ve İşyeri	50
252	09	99		Diğer	50
252	10			Depolama Amaçlı Binalar	
252	10	01		Hangarlar, Antrepolar, Silolar ve Depolar	50
252	10	99		Diğer	50
252	11			Tarihi Yapılar	
252	11	01		Saraylar	Amortisman
252	11	02		Köşkler, Kasırlar	Amortisman
252	11	03		Medreseler ve Külliyyeler	Amortisman
252	11	99		Diğer	Amortisman
252	99			Diğer Binalar	50
253				TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	
253	01			Tesisler Grubu	
253	01	01		Sanayi ve Üretim Tesisleri	20
253	01	01	01	Fabrikalar	20
253	01	01	02	Atölyeler	20
253	01	01	03	İmalathaneler	20
253	01	01	04	Tersaneler	20
253	01	01	99	Diğer Sanayi ve Üretim Tesisleri	20
253	01	99		Diğer Tesisler	20
253	02			Makineler ve Aletler	
253	02	01		Tarım ve Ormancılık Makineleri ve Aletleri	5
253	02	02		İnşaat Makineleri ve Aletleri	5
253	02	03		Atölye Makineleri ve Aletleri	5
253	02	04		İş Makineleri ve Aletleri	5
253	02	05		Güç Elektroniği ve Basıncılı Makineler ile Aletleri	5
253	02	06		Posta Makineleri	5
253	02	07		Paketleme Makineleri	5
253	02	08		Etiketleme Makineleri	5
253	02	09		Ayrırma, Sınıflandırma Makineleri	5
253	02	10		Matbaacılıkta Kullanılan Makine ve Aletler	5
253	03			Cihazlar ve Aletler	
253	03	01		Yıkama, Temizleme ve Ütüleme Cihaz ve Araçları	5
253	03	02		Beslenme, Gıda ve Mutfak Cihaz ve Aletleri	5
253	03	03		Kurtarma Amaçlı Cihaz ve Aletler	5
253	03	04		Ölçüm, Tartı, Çizim Cihazları ve Aletleri	5
253	03	05		Tıbbi ve Biyolojik Amaçlı Kullanılan Cihazlar ve Aletler	5
253	03	06		Araştırma ve Üretim Amaçlı Cihazları ve Aletleri	5
253	03	07		Müzik Aletleri ve Aksesuarları	5

253	03	08		Spor Amaçlı Kullanılan Cihaz ve Aletler	5
254				TAŞITLAR HESABI	
254	01			Karayolu Taşıtları	
254	01	01		Otomobiller	10
254	01	02		Yolcu Taşıma Araçları	10
254	01	03		Yük Taşıma Araçları	10
254	01	04		Arazi Taşıtları	10
254	01	05		Özel Amaçlı Taşıtlar	10
254	01	06		Mopet ve Motosikletler	10
254	01	07		Motorsuz Kara Araçları	10
254	02			Su ve Deniz Taşıtları	
254	02	01		Gemiler	10
254	02	02		Tankerler	10
254	02	03		Deniz Altılar	10
254	02	04		Römorkörler ve İtici Gemiler	10
254	02	05		Yüzer Yapılar	10
254	02	06		Tekneler	10
254	02	07		Botlar	10
254	02	08		Yelkenliler	10
254	02	09		Kanolar ve Kayıklar	10
254	02	10		Yatlar ve Kotralar	10
254	02	11		Sandallar ve Sallar	10
254	03			Hava Taşıtları	
254	03	01		Motorlu Hava Taşıtları	10
254	03	02		Motorsuz Hava Taşıtları	10
254	03	03		Uzay Araçları	10
254	04			Demiryolu ve Tramvay Taşıtları	
254	04	01		Lokomotifler ve Elektrikli Trolleybüsler	10
254	04	02		Demiryolu ve Tramvay Araçları	10
255				DEMİRBAŞLAR	
255	01			Döşeme ve Mefruşat	
255	01	01		Döşeme Demirbaşları	4
255	01	02		Temsil ve Tören Demirbaşları	4
255	01	03		Koruyucu Giysi ve Malzemeler	4
255	01	04		Seyahat, Muhafaza ve Taşıma Amaçlı Demirbaş Niteliğindeki Taşınırlar	4
255	01	05		Hastanede Kullanılan Demirbaş Niteliğindeki Taşınırlar	4
255	02			Büro Makineleri	
255	02	01		Bilgisayarlar ve Sunucular	5
255	02	02		Bilgisayar Çevre Birimleri	5
255	02	03		Teksir ve Çoğaltma Makineleri	5
255	02	04		Haberleşme Cihazları	5
255	02	05		Ses, Görüntü ve Sunum Cihazları	5
255	02	06		Aydınlatma Cihazları	5
255	02	99		Diğer Büro Makineleri ve Aletleri	5
255	03			Mobilyalar	

255	03	01		Büro Mobilyaları	5
255	03	02		Misafirhane, Konaklama ve Barınma Amaçlı Mobilyalar	5
255	03	03		Kafeterya ve Yemekhane Mobilyaları	5
255	03	04		Bebek ve Çocuk Mobilyası ve Aksesuarları	5
255	03	05		Seminer ve Sunum Amaçlı Ürünler	5
255	04			Beslenme, Gıda ve Mutfak Demirbaşları	
255	04	01		Yemek Hazırlama Ekipmanları	1
255	05			Canlı Demirbaşlar	
255	05	01		Çiftlik Hayvanları	1
255	05	02		Hizmet Amaçlı Hayvanlar	1
255	05	03		Gösteri Amaçlı Hayvanlar	1
255	05	04		Koruma Altına Alınan Hayvanlar	1
255	06			Tarihi ve Sanat Değeri Olan Demirbaşlar	
255	06	01		Etnografik Eserler	Amortisman
255	06	02		Arkeolojik Eserler	Amortisman
255	06	03		Geleneksel Türk Süslemeleri	Amortisman
255	06	04		Güzel Sanat Eserleri	Amortisman
255	06	05		Kitap, Belge, El Yazmaları ve Nadir Eserler	Amortisman
255	06	06		Para, Pul, Sikke ve Madalyonlar	Amortisman
255	06	07		Tabletler	Amortisman
255	06	08		Mühür ve Mühür Baskıları	Amortisman
255	06	09		Arşiv Vesikaları	Amortisman
255	06	10		Fosiller	Amortisman
255	07			Kütüphane Demirbaşları	
255	07	01		Kütüphane Mobilyaları	Amortisman
255	07	02		Basılı Yayınlar	Amortisman
255	07	03		Görsel ve İşitsel Kaynaklar	Amortisman
255	07	04		Bilgi Saklama Üniteleri	5
255	08			Eğitim Demirbaşları	
255	08	01		Eğitim Mobilyaları ve Donanımları	5
255	08	02		Öğrenmeyi Kolaylaştırıcı Ekipmanlar	5
255	08	03		Derslik Süslemeleri	5
255	08	04		Okul Bahçesi ve Oyun Demirbaşları	5
255	09			Spor Amaçlı Kullanılan Demirbaşlar	
255	09	01		Doğa Sporlarında Kullanılan Demirbaşlar	5
255	09	02		Salon Sporlarında Kullanılan Demirbaşlar	5
255	09	03		Saha Sporlarında Kullanılan Demirbaşlar	5
255	09	99		Diğer Spor Amaçlı Kullanılan Demirbaşlar	5
255	10			Güvenlik, Kontrol ve Tedbir Amaçlı Demirbaşlar	
255	10	01		Güvenlik ve Korunma Amaçlı Araçlar	1
255	10	02		Kontrol ve Güvenlik Sistemleri	1
255	10	03		Yangın Söndürme ve Tedbir Cihaz ve Araçları	1
255	11			Demirbaş Niteliğindeki Süs Eşyaları	
255	11	01		Vitrinde Sergilenen Süs Eşyaları	1
255	11	02		Duvarda Sergilenen Süs Eşyaları	1
255	11	03		Masa ve Sehpalarda Sergilenen Süs Eşyaları	1

255	12				Kullanımda Olan Demirbaş Niteliğinde Eşyalar	
255	12	01			Yemek, Servis ve Çatal-Bıçak Takımları	1
255	12	02			Büro Malzemeleri	1
255	99				Diğer Demirbaşlar	
255	99	01			Seyyar Kulübe, Kabin, Büfe ve Kafesler	5
255	99	02			Seyyar Tanklar ve Tüpler	5
255	99	03			Sergileme ve Tanıtım Amaçlı Taşınırlar	1
256					DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	
256	01				Orta Malları ve Genel Hizmet Alanları	1
256	02				Ormanlar	Amortisman
256	03				Maden Ocakları	Amortisman
256	04				Sınırlı Aynı Haklar	1
256	99				Diğer Maddi Duran Varlıklar	1
26					MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	
260					HAKLAR HESABI	
260	01				Bilgisayar Yazılımları	1
260	02				Harita, Plan ve Projeler	
260	02	01			Haritalar	1
260	02	02			Plan ve Projeler	1
260	03				Lisanslar	1
260	04				Patentler	1
260	99				Diğer Haklar	1
263					ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ HESABI	1
264					ÖZEL MALİYETLER HESABI	1
267					DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR HESABI	1
27					ÖZEL TÜKENMEYE TABİ VARLIKLAR	
271					ARAMA GİDERLERİ HESABI	1
277					DİĞER ÖZEL TÜKENMEYE TABİ VARLIKLAR HESABI	1

251, 252 ve 253 (Taşınırlar hariç) Hesaplarda kayıtlı ve maliyet bedeli 34.000 YTL yi aşmayan her bir olarak uygulanacaktır.

253 (Sadece taşınırlar), 254 ve 255 Hesaplarda kayıtlı ve maliyet bedeli 14.000 YTL yi aşmayan her bir olarak uygulanacaktır.

Tutarına bakılmaksızın 256, 260, 263, 264, 267, 271 ve 277 Hesaplarda kayıtlı her bir varlık için amortisman uygulanacaktır.

[R.G. 10 Ocak 2008 – 26752]

_____ . _____

 [İçindekilere dön](#)

Maliye Bakanlığında

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE UYGULAMA TEBLİĞİ
(SIRA NO: 1)

1 – 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 212 nci maddesine dayanılarak hazırlanan ve 19/11/1986 tarih ve 86/11220 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet

Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinde, yemek bedelinin bütçeden karşılanmayan kısmının yemek yiyenlerden alınacağı hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Bu çerçevede, öğle yemeği servisinden faydalanan memurlardan 15/1/2007-14/01/2008 tarihleri arasında alınacak yemek bedelleri 12/1/2007 tarihli ve 26401 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan (1) Sıra No’lu 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliğiyle belirlenmişti. Bu bedellerin yerine 2008 yılında öğle yemeği servisinden faydalanacak olanlardan en az aşağıda belirlenen tutarlar üzerinden günlük yemek bedeli alınması uygun görülmüştür.

Memurlardan;	15/1/2008 tarihinden 14/1/2009 tarihine kadar
1) Ek göstergesiz görevlerde bulunanlardan	0,72 YTL
2) 1100'e kadar (1100 dahil) ek göstergeli görevlerde bulunanlardan	1,17 YTL
3) 2200'e kadar (2200 dahil) ek göstergeli görevlerde bulunanlardan	1,41 YTL
4) 3600'e kadar (3600 dahil) ek göstergeli görevlerde bulunanlardan	1,80 YTL
5) 4800'e kadar (4800 dahil) ek göstergeli görevlerde bulunanlardan	2,36 YTL
6) 4800'den daha yüksek ek göstergeli görevlerde bulunanlardan	2,60 YTL
Sözleşmeli personelden;	15/1/2008 tarihinden 14/1/2009 tarihine kadar
1) Aylık brüt sözleşme ücretleri 1.275 YTL kadar (1.275 YTL dahil) olanlardan	0,89 YTL
2) Aylık brüt sözleşme ücretleri 2.250 YTL kadar (2.250 YTL dahil) olanlardan	1,41 YTL
3) Aylık brüt sözleşme ücretleri 3.150 YTL kadar (3.150 YTL dahil) olanlardan	2,49 YTL
4) Aylık brüt sözleşme ücretleri 3.150 YTL üzerinde olanlardan	3,11 YTL

2 – Bu uygulamaya 15/1/2008 tarihinde başlanacaktır.

3 – Kuruluşlar hizmetlerinin özelliği, yemek maliyetleri ve yemek servisinin farklı mahallerde daha iyi şartlarda sunulması gibi hususları dikkate alarak belirtilen miktarların üzerinde yemek bedeli tespit edebileceklerdir.

4 – Bu Tebliğe, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler, kamu iktisadi teşebbüsleri, döner sermayeli kuruluşlar ve fonlar ile diğer kamu idareleri uyacaktır.

Tebliğ olunur.

[R.G. 10 Ocak 2008 – 26752]

 [İçindekilere dön](#)

Maliye Bakanlığında:

**2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE UYGULAMA TEBLİĞİ
(SIRANO: 2)**

Bilindiği üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun bütçe ödeneklerinin kullanılmasına ilişkin 20 nci maddesinde;

"(a) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, ayrıntılı harcama programlarını hazırlar ve vize edilmek üzere Maliye Bakanlığına gönderir. Bütçe ödenekleri, Maliye Bakanlığınca belirlenecek esaslar çerçevesinde, nakit planlaması da dikkate alınarak vize edilen ayrıntılı harcama programları ve serbest bırakma oranlarına göre kullanılır.

(b) Özel bütçeli idareler ve sosyal güvenlik kurumları ayrıntılı finansman programlarını hazırlar ve harcamalarını bu programa uygun olarak yaparlar.

(c) Ayrıntılı harcama ve finansman programlarının hazırlanmasına, vize edilmesine, uygulanmasına ve uygulamanın izlenmesine dair usûl ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir."

hükümleri yer almaktadır.

Bütçenin uygulanmasında etkinliği ve nakit yönetiminin en düşük maliyetle işlemlerini sağlayacak harcama ve finansman programlarının hazırlanması önem taşımakta olup; bu amaçla ayrıntılı harcama ve finansman programlarının hazırlanması ve vize edilmesinde aşağıda yer alan usul ve esaslara uyulacaktır.

I- Kapsam

5018 sayılı Kanunun yukarıda yer alan hükümlerine istinaden, bu Tebliğ genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerince hazırlanacak olan ayrıntılı harcama programı ile özel bütçeli idareler ve sosyal güvenlik kurumlarınca hazırlanacak olan ayrıntılı finansman programının hazırlanma usul ve esaslarını içermektedir.

II- Tanımlar

Ayrıntılı Harcama Programı (AHP): 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçeli idarelerin, aylar itibariyle yapabilecekleri harcamaları gösteren programı,

AHP (İcmal): Ekonomik sınıflandırmanın ikinci düzeyi itibariyle oluşturulan ayrıntılı harcama programını,

AHP (Detay): Tertip düzeyinde oluşturulan ayrıntılı harcama programını,

Ayrıntılı Finansman Programı (AFP): 5018 sayılı Kanuna ekli (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan idareler tarafından hazırlanacak olan ve içeriğinde giderin (ekonomik sınıflandırmanın ikinci düzeyinde), gelirin ve net finansmanın aylar itibariyle gerçekleşme hedefini gösteren programı,

AFP (Detay): AFP'nin gider kısmının tertip düzeyinde hazırlanması sonucunda oluşan AFP'yi

ifade etmektedir.

III- Program Oluşturma İlkeleri

1) Kamu idareleri harcama veya finansman programı tekliflerini; uygulanmakta olan ekonomik program, önceki yıllar bütçe gider ve gelir gerçekleştirmeleri, teşkilat yapılarındaki değişiklikler, mevsimsel özellikler, harcamaların niteliği ve diğer özel durumları dikkate alarak hazırlayacaklardır.

2) Ekonomik sınıflandırmanın birinci düzeyinde yer alan (01) Personel Giderleri ile (02) Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri için tefrik edilmiş ödenekler, memur ve sözleşmeli personel için dolu kadrolar esas alınarak 2008 yılı Ocak ayından itibaren uygulanmakta olan katsayı ve sözleşme ücretleri üzerinden; işçiler için sürekli işçi pozisyonlarından dolu olanlar ile vize edilmiş geçici işçi pozisyonları esas alınarak, mevcut toplu iş sözleşmesi hükümlerine göre yapılacak hesaplama çerçevesinde dağıtılacaktır.

3) Ocak ve Şubat aylarında yapılan harcamalar ile bu süre içerisinde Bakanlığımızca serbest bırakılan ödeneklere, harcama veya finansman programları tekliflerinin ilgili aylarında yer verilecektir.

4) İşçi ikramiyelerine ilişkin ödenekler ile uluslararası kuruluşlar için öngörülen ödenekler, ödemenin yapılacağı ay dikkate alınarak teklif edilecektir.

5) Kamu idarelerinden alınan teklifler, ekonomik program uyarınca değerlendirilecek ve gerektiğinde idarelerle görüşme yapılmak suretiyle miktar ve oran olarak nihai hale getirilerek vize edilecektir.

6) Hazine yardımı alan özel bütçeli idareler ile sosyal güvenlik kurumlarından (F) işaretli cetvellerinde Net Finansman öngörülmüş olan idareler, öncelikle Net Finansmana ilişkin bu kaynakları kullanacak şekilde AFP düzenleyeceklerdir.

IV- Program Oluşturma Yöntemi ve Süreç

A- Genel Bütçe

1) Genel bütçeli idareler AHP düzenleyeceklerdir.
2) AHP tekliflerini düzenlerken idareler kendi inisiyatiflerinde olmak üzere ya AHP İcmal (Ek-1) formunu kullanacaklar ya da AHP Detay (Ek-2) formunu kullanacaklardır.

3) AHP Detay (Ek-2) formunu kullanmayı tercih eden idarelerin, AHP İcmal (Ek-1) formları otomatik olarak e-bütçe tarafından üretilecektir.

4) İdarelerin AHP İcmal (Ek-1) teklif formları üst yöneticiler tarafından imzalanarak 4 Şubat 2008 tarihine kadar Bakanlığımıza iletilecektir. İlgili idarelerin Strateji Geliştirme Başkanlıkları/Daire Başkanlıkları/Müdürlükleri Bakanlığımıza gönderilen bu teklifleri e-bütçe üzerinde onaylayacaklardır.

5) Bakanlığımızda yapılacak değerlendirme sonucunda oluşan AHP İcmal (Ek-1) formları vize edilerek idarelere gönderilecektir.

6) İlgili idarelerin Strateji Geliştirme Başkanlıkları/Daire Başkanlıkları/Müdürlükleri Bakanlığımızca vize edilen AHP İcmal'e (Ek-1) uygun olarak, AHP Detay (Ek-2) formlarını oluşturarak 22 Şubat 2008 tarihine kadar e-bütçe üzerinde onaylayacaklardır. Aksi takdirde e-bütçe üzerinde bütçe ve harcama işlemleri yapılamayacaktır.

B- Hazine Yardımı Alan Özel Bütçeli İdareler ile Sosyal Güvenlik Kurumları

1) Özel bütçeli idareler ile sosyal güvenlik kurumları AFP düzenleyeceklerdir.

2) İdareler, AFP düzenlerken (Ek-3) de yer alan formları kullanacaklardır.

3) İdareler ilk önce (Ek-3.b) de yer alan AFP Gider formu ile (Ek-3.c) de yer alan AFP Gelir formunu birlikte değerlendirerek dolduracaklardır.

4) AFP Gider (Ek-3.b) ile AFP Gelir (Ek-3.c) formları doldurulduktan sonra, AFP İcmal (Ek-3.a) formunun gelir, gider ve hesaplama ile ilişkin bölümleri otomatik olarak e-bütçe tarafından oluşturulacaktır.

5) AFP İcmal (EK-3.a) formunda yer alan avans ve emanet verilerine ayrıntılı finansman programı oluşturma ve onaylama sürecinde hiçbir veri yazılmayacak; yıl içindeki avans ve emanet gerçekleştirmeleri e-bütçe tarafından üretilecektir.

6) İdare bütçelerinin (F) işaretli cetvellerinde Net Finansman öngörülmüşse, idareler Net Finansmanın hangi aylarda kullanılacağını, AFP İcmal (Ek-3.a) formunun Net Finansman bölümünde göstereceklerdir.

7) Aynı şekilde, idare bütçelerinin (F) işaretli cetvellerinde Net Borçlanma öngörülmüşse, idareler Net Borçlanmanın hangi ayda yapılacağını, AFP İcmal (Ek-3.a) formunun Net Borçlanma bölümünde göstereceklerdir.

8) AFP İcmal (Ek-3.a) formunun "Toplam Finansman" başlığı altında yer alan "Borçlanma" ve "Likit Değerler" (Kasa+Banka+Diğer Likit kalemler) verileri, idare bütçelerinin (F) işaretli Finansman Cetvellerinde yer alan "İç Borçlanma", "Dış Borçlanma" ve "Likit Değerler" verileri ile ilişkili olup; bütçedeki bu verilere bağlı kalmaksızın idarenin 31/12/2007 tarihli bilanço verilerindeki değerler dikkate alınarak oluşturulacaktır. Bilançoların oluşturulmamış olması halinde, bu veriler 2008 yılı başındaki mali durumu yansıtabilecek şekilde oluşturulacaktır.

9) İdareler tercih etmeleri halinde AFP Gider (Ek-3.b) verilerini, AFP Detay (Ek-2) formunu kullanarak da yapabileceklerdir. AFP Detay (Ek-2) formunu kullanmayı tercih eden idarelerin, AFP Gider (Ek-3.b) formları otomatik olarak e-bütçe tarafından üretilecektir.

10) İdarelerin AFP (Ek-3) teklif formları üst yöneticiler tarafından imzalanarak 4 Şubat 2008 tarihine kadar Bakanlığımıza iletilecektir. İdareler, Bakanlığımıza gönderdikleri bu tekliflerini e-bütçe üzerinde onaylayacaklardır.

11) Bakanlığımızda yapılacak değerlendirme sonucunda oluşan AFP formları idarelere gönderilecektir. AFP'lerde yer alan hazine yardımı programı öngörü mahiyetinde olup; hazine

yardımları idarenin ay içi bütçe gerçekleşmesi ve finansman durumu dikkate alınarak, ilgili genel bütçeli idare bütçesinde yer alan hazine yardımı ödeneğinin serbest bırakılmasını müteakip tahakkuk ettirilecektir.

12) İlgili idarelerin Strateji Geliştirme Başkanlıkları/Daire Başkanlıkları/Müdürlükleri, Bakanlığımızca gönderilen AFP'ye (Ek-3) uygun olarak AFP Detay (Ek-2) formlarını oluşturarak e-bütçe üzerinde onaylayacaklardır.

13) AFP Detay (Ek-2) formlarının 22 Şubat 2008 tarihine kadar e-bütçe üzerinde onaylanması gerekmekte olup, aksi takdirde e-bütçe, bütçe işlemleri ve harcama işlemleri yapılamayacaktır.

C- Hazine Yardımı Almayan Özel Bütçeli İdareler ile Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar

1) Özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumlar, IV-B bölümünde anlatılan yöntemi kullanarak AFP düzenleyeceklerdir.

2) Vize edilmek üzere Bakanlığımıza herhangi bir belge göndermeyeceklerdir. Ancak merkezi yönetim bütçesinin hedef ve uygulama sonuçlarının konsolide edilebilmesi için, idareler AFP ve AFP Detay (Ek-2) girişlerini yukarıda belirtilen tarihlere kadar tamamlayıp, e-bütçe üzerinde onaylayacaklar ve AFP formlarının birer örneğini bilgi için Bakanlığımıza göndereceklerdir.

Tebliğ olunur.

KURUM ADI :

EKONOMİK KODLAMA		
I	II	AÇIKLAMA
01		PERSONEL GİDERLERİ
	1	MEMURLAR
	2	SÖZLEŞMELİ PERSONEL
	3	İŞÇİLER

	4	GEÇİCİ PERSONEL
	5	DİĞER PERSONEL
	7	MİLLETVELLERİ
	8	CUMHURBAŞKANI ÖDENEĞİ
	9	İSTİHBARAT PERSONELİ
02		SOSYAL GÜV. KUR. DEVLET PRİMİ GİDERLERİ
	1	MEMURLAR
	2	SÖZLEŞMELİ PERSONEL
	3	İŞÇİLER
	4	GEÇİCİ PERSONEL
	5	DİĞER PERSONEL
	7	MİLLETVEKİLLERİ
	9	İSTİHBARAT PERSONELİ
03		MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ
	1	ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI
	2	TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI
	3	YOLLUKLAR
	4	GÖREV GİDERLERİ
	5	HİZMET ALIMLARI
	6	TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ
	7	MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ
	8	GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ
	9	TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ
04		FAİZ GİDERLERİ
	1	KAMU KURUMLARINA ÖDENEN İÇ BORÇ FAİZ GİDERLERİ
	2	DİĞER İÇ BORÇ FAİZ GİDERLERİ
	3	DIŞ BORÇ FAİZ GİDERLERİ

	4	İSKONTO GİDERLERİ
	5	KISA VADELİ NAKİT İŞLEMLERE AİT FAİZ GİDERLERİ
05		CARİ TRANSFERLER
	1	GÖREV ZARARLARI
	2	HAZİNE YARDIMLARI
	3	KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANS.
	4	HANE HALKINA YAPILAN TRANSFERLER
	5	DEVLET SOS. GÜV. KUR.DAN HANE HALKINA
	6	YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER
	8	GELİRDEN ALINAN PAYLAR
06		SERMAYE GİDERLERİ
	1	MAMUL MAL ALIMLARI
	2	MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ
	3	GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI
	4	GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI
	5	GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ
	6	MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ
	7	GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ
	8	STOK ALIMLARI (SAVUNMA DIŞINDA)
	9	DİĞER SERMAYE GİDERLERİ
07		SERMAYE TRANSFERLERİ
	1	YURTIÇI SER.TRANS. (Teş. Yap- Öz Ser.Öd.Dış)
	2	YURTDIŞI SERMAYE TRANSFERLERİ
08		BORÇ VERME
	1	YURTIÇI BORÇ VERME
	2	YURTDIŞI BORÇ VERME
09		YEDEK ÖDENEKLER

GENEL TOPLAM:

	AÇIKLAMALAR	2008	OCAK	ŞUBAT	MART
GELİRLER					
	ÖZ GELİR				
	HAZİNE YARDIMI				
	CARİ HAZİNE YARDIMI				
	SERMAYE HAZİNE YARDIMI				
GİDERLER					
01	PERSONEL GİDERLERİ				
02	SOSYAL GÜV. KUR. DEVLET PRİMİ GİD.				
03	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ				
04	FAİZ GİDERLERİ				
05	CARİ TRANSFERLER				
06	SERMAYE GİDERLERİ				
07	SERMAYE TRANSFERLERİ				
08	BORÇ VERME				
09	YEDEK ÖDENEK				
GELİR-GİDER FARKI					
	AVANS				
	EMANET (-)				

NAKİT DENGESİ				
NET FİNANSMAN				
NET BORÇLANMA				
TOPLAM FİNANSMAN				
BORÇLANMA				
LİKİT DEĞERLER (KASA+BANKA+DİĞER)				

- NOT:** 1-Bu tablodaki 2008 yılı sütunu bütçe kanunundaki gelir, gider ve finansman cetvellerindeki veriler esas alınarak doldurulacaktır.
2- Aylık programlar 2008 yılı sütunundaki verilerin ay içi gerçekleşme tahminlerini gösterecektir.
3-Örneğin; finansman cetvelinde, net finansman 100 YTL ise ay içi dağılım toplamı maksimum 100 YTL olacaktır
4-Avans ve emanet verileri bu tabloda boş bırakılacaktır
5-Toplam finansman altındaki borçlanma ve likit değer verileri bütçe kanunundaki finansman cetvelindeki toplam borç, toplam likit

31 Aralık 2007 tarihli gerçekleşme verileri girilecektir
6-Bu tablodan önce Ek-3b ve Ek-3c doldurulması gerekmektedir.

[R.G. 11 Ocak 2008 – 26753]

 [İçindekilere dön](#)

Duyuru

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Personel Genel Müdürlüğü

Sayı :B.03.0.PER.0.00.00.16/
Konu :

.../.../ 2007

BAKANLIK MAKAMINA

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi hizmetlisi iken, geçirdiği kalp krizi sonucunda 06/08/2007 tarihinde vefat eden Salih SUNGURLU'nun, geride bıraktığı dul eşi ve çocuklarının mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla oluşturulan sorumlu kurul tarafından. 2008 mali yılı süresince ülke genelinde 5263 sayılı Dernekler Kanununun 38 inci maddesinin G bendi ile 2860 sayılı Yardım Toplama Kanununun 7 nci maddesi doğrultusunda İstanbul Valiliğinin 19/11/2007 tarihli ve 48093 sayılı oluru ile yardım toplanmasına izin verilmiş olup, söz konusu yardım kampanyasının başlatılması hususundaki bildirimim, Yargı Mevzuatı Bülteni aracılığıyla Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatına duyurulmasının uygun olacağı düşünülmüştür.

Bu itibarla; bahse konu yardım kampanyasının Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatına duyurulmasının teminini.

Gerekli işlem ve tebligatın buna göre yerine getirilmesini tasviplerinize arz ederim.

Hesap Numarası :

Ziraat Bankası
707 Bayrampaşa Şubesi
48598683-5001

İbrahim OKUR
Hâkim
Genel Müdür

OLUR

02/01/2007

Ahmet HAMSİCİ
Hâkim
Bakan a.
Müsteşar Yardımcısı

Bakan a.
Müsteşar Yardımcısı

DÜZELTME

26/12/2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmî Gazete’de aslına uygun olarak yayımlanan, 54 Seri No.lu “Harçlar Kanunu Genel Tebliği”nin eki (2) Sayılı Tarife’nin dördüncü satırında “14.740,10 YTL”; (6) Sayılı Tarife’nin otuz dördüncü satırında “10,70 YTL” ve “53,60 YTL” şeklinde yer alan ibareler, Maliye Bakanlığının 4/1/2008 tarihli ve 1235 sayılı yazısı üzerine, sırasıyla “14.745,40 YTL”, “12,50 YTL”, “63,30 YTL” olarak düzeltilmiştir.

[R.G. 10 Ocak 2008 – 26752]

**2008 YILI İÇİN ABONE OLMAK İSTEYENLERE
DUYURU**

Yargı Mevzuatı Bülteni'ne abone olmak ve aboneliklerini devam ettirmek isteyenlerin 2008 yılı abone bedeli olan 175 YTL’ni Vakıflar Bankası Adalet Bakanlığı Bürosu 783 kod nolu şubedeki 2002083 numaralı hesaba yatırarak alacakları dekontu **açık adreslerini** belirtir bir yazı ile "**Adalet Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı Konya Devlet Yolu Üzeri No: 70 Kat: 9 Hipodrum-ANKARA**" adresine veya 223 38 06 numaralı faksa göndermeleri halinde 01.01.2008 tarihinden itibaren yıl sonuna kadar çıkacak sayılar adreslerine postalanacaktır.

